

Leto XXXIV. Številka 6

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj – Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Bistričani soglašajo

Te dni se občani v tržiških krajevnih skupnostih pogovarjajo o predlogu za četrti samoprispevek

— Bistričani so ga prvi podprli, saj bi z njegovo pomočjo radi dokončali dom družbenih organizacij

Tržič — Čeprav se tretji občinski samoprispevek še ni iztekel — zaradi nepotrebnosti gradnje dveletne šole usmerjenega izobraževanja bo sklenjen konec maja — že od lanskega poletja teče široka družbenopolitična akcija za uvedbo četrtega.

Pripravljalni odbor je po predhodnih dogovorih in usklajevanjih izdelal dokaj obširni program gradnje komunalnih in družbenih objektov v vseh trinajstih tržiških krajevnih skupnostih ter izobiloval tudi predlog za zbiranje denarja, ki se od sedanjega bistveno ne razlikuje.

Kot novost je treba omeniti predvsem 40-odstotno solidarnost, ki naj

bi jo bolj razvite mestne in primeštne krajevine skupnosti — Tržič, Bistrica, Pristava, Kovor in Ravne — odstopile manjšim sosedam, da bi lahko speljale svoje načrte gradenj komunalnih objektov in naprav.

Glede na to, da je predlog za uvedbo četrtega občinskega samoprispevka že doslej naletel na široko družbeno podporo, se je občinska konferenca socialistične zveze odločila za akcijo v krajevnih skupnostih. Od tega pa do naslednjega torka se ljudje na zborih občanov pogovarjajo o predlogu.

Prvi zbor je bil v največji tržiški krajevni skupnosti, v Bistrici. Na njem se je zbral prek šestdeset

občanov, kar kaže, da jih razprava o četrtjem samoprispevku zanima, saj jih običajno ne pride niti toliko.

Bistriška krajevna skupnost, ki se počasi prebija iz mrtvila, ima za to petletno obdobje kup načrtov. Med njimi je ob izgradnji še enega poslovnega centra, podobnega Deteličici, rekreacijskega središča v Ročevnici, hortikulturni pozitivitvi kraja in ureditvi dohodnih poti vsekakor najzanimivejša zamisel o gradnji doma družbenih organizacij. Tega potrebuje za svoje delo tako krajevna skupnost kot njene družbenopolitične organizacije, razen tega pa bi se v njem lahko razmahnila tudi pesta kulturna in družabna javnost. Osnovna šola sicer rada odstopi svoje prostore, žal pa za vse vrste prireditev, zlasti take, ki jih Bistričani najbolj pogrešajo, res ni primernih.

Krajani so predlog za uvedbo četrtega občinskega samoprispevka, o katerem bodo majha glasovali na referendumu, podprli. Z denarjem, ki ga bodo dobili iz tega vira, bodo lahko že naslednje leto dogradili dom družbenih organizacij. Soglašali so tudi s 40-odstotno stopnjo solidarnosti, saj vedo, da so problemi manjših krajevnih skupnosti prav tako njihovi, tržiški.

H. Jelovčan

Apetiti po najboljši zemlji

Podatki, ki sta jih posredovali republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva in Zveza zemljiških skupnosti Slovenije na nedavni novinarski konferenci, so zaskrbljujoči! Kljub zakonski prepovedi gradnje na najboljši obdelovalni zemlji je to nekaterim bore malo mar. Zveza zemljiških skupnosti opozarja na skokovito zginjanje obdelovalne zemlje v jesenški občini, kjer se zgubljenim hektarjem v dolini pridružujejo še umirajoči pašniki v višjih legah zaradi zaraščanja gozda in gradenj počitniških hišic. Primeri nesposmernega zapravljanja obdelovalne zemlje se pojavljajo v Sevnici, v Domžalah, v občini Ljubljana-Siška, kjer vztrajajo med Jeprco in Medvodami odpreti novo gramoznico na okrog 120 hektarjev, v Vrtojbi, v Tacnu, v Tolminu, Velenju, v Kamniku oziroma Podgorju, v Ajdovščini, Strunjani itd. Se bi lahko našli takšne primere. Zveza zemljiških skupnosti je bila seznanjena z le prej omenjenimi primeri, ki pa niso edini, ampak lahko skoraj na vsakem koraku najdemo primere trajnega zgubljanja najboljše kmetijske zemlje.

Obilo vprašanj se ponuja ob takšnem ravnanju. Kako bo na primer naša republika zagotovila 550.000 hektarov ornih površin, da bo lahko sama sebe prehranila, kot smo načrtovali, 85-odstotno. Kako je mogoče, da kljub zakonom izdajamo lokacijska dovoljenja za gradnjo najrazličnejših objektov brez soglasja kmetijskozemljiske skupnosti. Le-ta postaja vedno bolj skupnost, ki se mora na več frontah boriti za ohranjanje obdelovalne zemlje, še zdaleč pa ni mesto, kjer se bodo uporabniki prostora v občini enakopravno dogovarjali o zemljiški politiki. Prav tako presenetli podatek, da so bile ob načrtovanju našega razvoja za prihodnjih pet let tako redke besede o smotri izrabiti prostora in pridobivanju novih zemeljic za kmetijstvo, ki pa ne morejo več nadomestiti že zgubljenih, pozidanih ali drugače zapravljenih. Ob tem srečujemo očitne kršitve zakonov, pa nihče ne ukrepa in odgovornih za takšno početje ne poklicne na zagovor. Omenjena vprašanja niso posledica nekakšne pretirane čustvene navezanosti na kmečko zemljo, ampak povsem realni pomisliki, saj nobena ekonomski računica ne more nadomestiti škode, ki jo povzročimo z uničenjem najboljše obdelovalne zemlje. Ce bi imeli po vseh občinah osnovne prehrabene bilance, potlej zanesljivo ne bi tako ravnali in bi se raje odločali za gradnjo na manj kvalitetni zemlji, kar je sicer nekoliko dražje, z ohranitvijo kmetijske površine pa bi dolgoročno iztržili veliko, veliko več. Za takšno spoznanje pa bo treba marsikaj premakniti v našo miselnost, ki pa žal pogosto kaže tudi naš odnos do kmetijstva in kmetijske ter zemljiške politike nasloho. Dokler nam bo vonj po gnoju odvraten, toliko časa bomo zanesljivo še srečevali že prej omenjene primere zapravljanja kmetijske zemlje.

Socialistična zveza delovnega ljudstva je v zadnjem času že dvakrat obravnavala problematiko zemljiške politike. Enako bi morali delati tudi po občinah, kjer ne kaže ostajati na ravni splošnosti, ampak je treba obravnavati konkretno probleme z vso družbeno ostrino. Pridelati čim več hrane doma je naš vedno bolj pomemben in vedno težje urenščljiv cilj. Z varovanjem najboljše zemlje, z ukrepi, da bo vsa zemlja obdelana in z napredno zemljiško politiko združevanja ter zaokroževanja zemljišč nam bo to uspeло, pri tem pa naš boj za hrano ne bo oviral razvoja industrije in drugih področij gospodarskega ter družbenega življenja.

J. Košnjek

V pondeljek se bo v gorenjskih šolah spet oglasil zvonec. Otroci izkorisčajo zadnje dni počitnic za brezskrbne igre na snegu. Tega je letošnjo zimo dovolj nasulo tudi v nižinah, kjer so ga bili veseli predvsem najmlajši. Posnetek je z Rupe pri Kranju. Tu so se v torek cicibani iz krajevne skupnosti Vodovodni stolp pomerili v teku med slalomskimi vratci in v smuku. — H. J.

Kranj, torek, 27. 1. 1981

Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Obisk delovne skupine CK ZKS na Jesenicah — V torek in sredo, 27. in 28. januarja, se je v jesenški občini mudila delovna skupina centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, ki jo vodil izvršni sekretar predsedstva CK za organiziranost in razvoj Bojan Klemenčič, pa skupino občinskih sekretarjev ZKS iz Celja, Slovenj Gradeca, Kamnika in Ribnice. V obeh dneh se je sestala s predstavniki več osnovnih organizacij Zveze komunistov po delovnih kolektivih in krajevni skupnosti jesenške občine. Prvi teh sestankov je bil v jesenški osnovni šoli Tone Čufar, kjer so se gostje seznanili predvsem z uvajanjem celodnevne šole in prizadevanji za čim kvalitetnejšo vsebino pouka. (S) — Foto: S. Saje

Kažipot novim generacijam

V jugoslovanskem centru za teorijo in prakso marksizma so ob 71-letnici rojstva velikega misleca in revolucionarja Edvarda Kardelja pravili dvodnevno posvetovanje »Samoupravljanje — pot osvobajanja dela«

Samoupravljanje — pot osvobajanja dela, je bila letošnja tema dvodnevne teoretične razprave o misli in revolucionarnem delu Edvarda Kardelja, ki je bila v Ljubljani z 71-letnici rojstva velikega revolucionarja in misleca. Pripravil jo je Jugoslovenski center za teorijo in prakso samoupravljanja. Znanstvenega zbornika se je udeležilo okoli 150 znanstvenih in javnih delavcev iz vse države.

Med drugimi so na zboru sodelovali tudi Pepca Kardelj, Lazar Mojsov, France Popit, dr. Tihomir Vlaškalić, Mitja Ribičič, Milan Kučan in Zvone Dragan. Delegacija, sestavljena iz predstavnikov vseh naših republik, pa je v torek popoldne položila šopek cvetja na grobničo narodnih herojev, kjer počiva tudi Edvard Kardelj.

Udeležence je najprej pozdravil direktor centra Peter Toš, ki je poudaril, da se je pred 71 leti rodil Edvard Kardelj, jugoslovenski revolucionar, družbenopolitični delavec, državnik in marksistični teoretik, ki je v neposrednem sodelovanju z tovaršem Titom bistveno prispeval k gradnji socialističnega samoupravljanja, notranje in zunanjemu ustvarjanju. Marksistična ustvarjal-

ne moči naše misli. Hkrati je iz razprav moč izluščiti, da se niso obravnavali v preteklost ali statično obravnavali sedanjosti, temveč so težili, da v sedanjosti odkrijejo elemente prihodnosti in naše povezanosti, kar je že sedaj dajalo možnosti za boljše življenje.

Hkrati z zborom so ob obletniči rojstva velikega revolucionarja potekale po vsej Jugoslaviji številne prireditve. Med drugim so v Cankarjevem domu v Ljubljani predstavili plošče in knasete z odlomki govorov velikega revolucionarja, ki jih je izdalna produkcija kaset in plošč RTV Ljubljana.

L. Bogataj

Uvodni referat na zboru jugoslovenskih znanstvenikov je pravil predsednik predsedstva CK ZK Lazar Mojsov, potem pa so delo nadaljevali na treh okroglih mizah. Udeleženci letosnjega zbornika niso opisovali sedanjega stanja samoupravne ureditve in slabosti, ampak so v svojih razmišljajih iskali nove poti in rešitve, ki izhajajo iz Kardeljeve teoretične in revolucionarne dedičine. Razprave so izhajale iz njegovega ustvarjalne povezovanja teorije in prakse, ki pomeni neizčrpni vir teoretične prodornosti in revolucionar-

PO JUGOSLAVIJI

Več o problemih delavcev

Sedanji položaj na področju informiranja, v vseh informacijskih glasilih kakor tudi v družbi v celoti, nas sili, da hitreje dosežemo in izoblikujemo celoten in enoten sistem na temeljih zakona o združenem delu, ustave in jasnih idejnopolitičnih smernic in stališč zveze komunistov. To je pogoj in izhodišče, da bo naše informiranje postalno še boljše, je v uvodni besedi na seji predsedstva zvezne konference SZDLJ poudaril predsednik sekcijske za informiranje in javno mnenje Jan Širka. V razpravi so poudarili, da morajo javna glasila še bolj podpirati delovnega človeka pri načenjanju in razreševanju vsakdanjih in dolgoročnih vprašanj in mu pri tem pomagati. Da bi to dosegli je potrebno pogumneje in odločneje uveljavljati nove metode dela, zboljševati delo redakcij in odgovornost informacijskih glasil.

Češkoslovaška delegacija v Sloveniji

V Sloveniji se je mudila delegacija KP Češkoslovaške, ki jo je vodil član predsedstva in sekretar CK KP Češkoslovaške Josef Kempny. Goste iz Prage je sprejel predsednik predsedstva CK ZKS Franc Setine in jih seznanil z osnovnimi usmeritvami našega družbeno-ekonomskega razvoja, z načrti družbenega planiranja in aktualnimi naporji za gospodarsko stabilizacijo. Gosti so si ogledali tudi Iskrino tovarno na Laborah, ki ima s podjetji v ČSSR tri pogodbe o kooperaciji, obstajajo pa dobra volja in ugodni pogoji za nadaljnji razvoj in poglobljanje sodelovanja.

Le potrjeni ceniki

Po režimu za oblikovanje cen na podlagi novega zakona o sistemu in družbenem nadzoru cen so cene 44 odstotkov izdelkov in storitev v pristojnosti federacije. Pri tem za največ izdelkov še vedno veljajo ukrepi neposrednega nadzora cen. Z drugimi besedami to pomeni, da je za večino izdelkov in storitev, o katerih so ozdi dolžni obveščati skupnost za cene, ker jih ta mora spremeljati, predpisana obvezna potrditev cenikov. Za naftne derivate, umetna gnojila, nekatera osnovna živila, cigarete in prevoz blaga v železniškem prometu bodo še vedno določali najvišjo ravneni cen.

Pol milijona kubikov lesa

Po ujmi, ki je od 4. do 6. novembra prizadela širše območje Brkinov in je bilo vse področje ukovano v led, je ostalo veliko opustošenje, ki je ponekod spremenilo podobo pokrajine. Po zdajšnjih podatkih republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, znaša vsa škoda okoli 700 milijonov dinarjev, ki jih tamkajšnje področje ne bo moglo zbrati. Led je zajel okoli 15,800 ha površin in je ponekod popolnoma uničil tudi do 80 odstotkov sadnih dreves. Uničenih je 110.000 dreves, poškodovanih 12.865 ha gozdov, od tega jih bo potrebno popolnoma prenoviti več kot 3500 ha, skupno pa je uničenega več kot pol milijona kubikov lesa.

JESENICE

Danes, 30. januarja, ob 16. uri bo seja sveta Zveze sindikatov Slovenije na Jesenicah. Udeleženci seboj bodo obravnavali poročilo o lanskotemeljnem delu občinskega sveta in se odločali o sprejemu začasnega finančnega načrta sveta za prvo četrletje letos. Med drugim bodo tudi sprejeli program dela za letošnje prvo polletje in se dogovorili za priprave na 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije, za kar bodo imenovali poseben odbor.

(S)

KRANJ

V sredo, 28. januarja, je bila v Kranju 141. seja izvršnega sveta občinske skupščine. Člani izvršnega sveta so obravnavali spremembe in dopolnitve resolucije o izvajaju letošnjega družbenega plana, finančiranje proračunske porabe v letošnjem prvem tromesečju, poročilo delegacije kranjskih gospodarstvenikov v Senti, priprave na reorganizacijo Iskre Elektromehanike in informacijo o omejevanju porabe kuričnega olja. Izvršni svet je obravnaval tudi letošnje delovne programe organov izvršnega sveta ter nekatere urbanistične zadeve.

-jk

Z delom se potrjujejo mladi

Mladi ne potrebujejo mentorstva, ampak predvsem posluh za njihove težave – Okrepiti idejnopolitično izobraževanje

Tržič – Izhodišče za razpravo na četrkovi seji koordinacijskega odbora za usklajevanje družbenopolitične aktivnosti v tržički občini, ki sta se udeležila tudi člana republike konference zveze socialistične mladine Slovenije, je bila ocena, sicer še nepopolna, obiskov predsedstva občinske konference ZSMS Tržič med mladimi v organizacijah združenega dela. Osnovna nit spoznaj, dokaj nespodobudna in zaskrbljujoča, je, da so mladi bolj ali manj nezainteresirani za delo, razočarani, ker se v praksi družbeno dogovorjeni stališča ne uresničujejo, ker njihova beseda ne velja.

Naslednje pomembno vprašanje, ki so ga izpostavili na seji, je odnos med mladinsko organizacijo in zvezo komunistov. V tržički občini je med približno osemsto komunisti okrog 25 odstotkov mladih, vendar pa je njihov prispevek zelo pičel. Zaradi strožjih meril upada tudi število na novo sprejetih, kar je sicer prav, saj nedelaven mladinec redko postane dober komunist.

Lani sta imela predsedstvo občinske konference ZSMS in komite občinske konference zveze komunistov dve skupni seji. Prva je izvzenela domala kot klic mladih na pomoč. Drži pa, da se z delom potrjuje vsak posameznik ali organizacija. Mladinska organizacija je samosvoja in mora tako ostati.

Predvsem pa področju idejnopolitičnega izobraževanja tržički komunisti gradijo sodelovanje in pomoč mladim, tudi nekomunistom, ne pa z nekakšnim mentorstvom ali celo vodenjem politike njihove organizacije. Tovrstno izobraževanje, za katerega, žal, ni veliko zanimanja, bo treba še okrepliti, saj se lahko le usposobljeni in z družbenimi dogajanjem seznanjen mladinec enakopravno vključuje v razprave o posmembnih vprašanjih.

Res pa je, da bi morali mladinska organizacija, skupaj z zvezo komunistov in zvezo sindikatov, posvetiti več pozornosti. Tesneje bo moralna sodelovanja s klubom študentov in s stipendisti, jih seznanjati s tržičkimi problemi in možnostmi razvoja, usmerjati in navdušiti za delo doma. Pri tem pa ne bo smela zapostavljati poklicnega usmerjanja, ne samo šolajoče mladine, ampak tudi delavcev za izobraževanje ob delu in iz dela.

Spremembo bo potrebno tudi odnos do proizvodnih poklicev. Velika fluktuacija ne tem področju opozarja, da so proizvodni delavci še

H. Jelovčan

Problemi gradbeništva

Tudi v radovljiški občini se pripravljajo na problemsko konferenco o gradbeništvu – Temeljito o vseh vprašanjih najprej vse osnovne organizacije Zveze komunistov

Radovljica – Da bi izboljšali učinkovitost gospodarjenja z družbenimi sredstvi v gradbeništvu in v vseh spremljajočih dejavnostih ter krepili družbenoekonomski položaj delavcev, se tudi v radovljiški občini temeljito pripravljajo na problemsko konferenco o gradbeništvu.

Vsi komunisti bodo tako spregovorili o aktualnih vprašanjih ob dejavnosti prostorskega planiranja do vključno komunalnega opremljanja zemljišč, o aktualnih vprašanjih gradbenih, instalacijskih in končnih del ter industrije gradbenega materiala do aktualnih vprašanj stanovanjske, predvsem pa usmerjene stanovanjske gradnje. Ta aktivnost je temeljni pogoj za ustvarjanje idejne in akcijske enotnosti med komunisti oziroma za njihovo učinkovito delovanje v vsem političnem sistemu. Zlasti še v organih upravljanja in v delegatskih skupščinah za preobraz-

bo odnosov v gradbeništvu oziroma v stanovanjski gradnji.

Tako bodo vsi komiteji občinskih konferenc v Sloveniji organizirali posebne delovne skupine, ki bodo usmerjale in spodbujale delovanje osnovnih organizacij ZK v projektantskih, svetovalnih, urbanističnih, gradbenih, komunalnih in drugih organizacijah združenega dela in skupnosti. Osnovne organizacije Zveze komunistov pa bodo z razčlenjevanjem aktualnih vprašanj spremenile ocene razmer v svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter oblikovali ustrezne naloge. Delovne skupine pri komitejih naj bi predvsem spodbujale akcijsko povezovanje med osnovnimi organizacijami ZK v teh dejavnostih in pravile iz ocen osnovnih organizacij ZK skupno oceno razmer na področju gradbeništva, spremljajočih dejavnosti in stanovanjske gradnje. V njih bodo opredelile predvsem ključna idejnopolitična vprašanja ter skupna stališča.

Tako bodo že na sami programske konferenci lahko potrdili stališča in usmeritve, ki jih bodo pred tem že sprejele osnovne organizacije Zveze komunistov ter predvsem povečali učinkovitost komunistov pri preobrazbi odnosov v gradbeništvu. Spremljajočih dejavnostih in v stanovanjski gradnji. Priprave na problemsko konferenco se tako ne bodo omemile le na gradbeništvo, temveč morajo vključiti vse tiste člene družbene reprodukcije, ki s svojo dejavnostjo odločilno vplivajo na učinkovitost gospodarjenja z družbenimi sredstvi.

D. Sedej

Programska zasnova

Radovljica – Izvršni svet skupščine občine Radovljica bo skupaj z Zvezo arhitektov in Zvezo urbanistov Slovenije razpisal javni republiški natečaj za programsko in urbanistično ter arhitektonsko zasnovno centralnega območja Radovljice. Tako naj bi v Radovljici dobili kar najboljšo programsko in urbanistično zasnovno območja in tako kar najhitreje izdelali zazidalni načrt. Natačajne elaborate bodo javno razgrnili od 15. maja do 15. junija.

D. S.

Svet v tem tednu

Zaključni del Madrida

V glavnem španskom mestu se je začel drugi, zaključni del konference o evropski varnosti in sodelovanju – Priprave na srečanje neuvrščenih v New Delhiju – Srečanje islamskih držav v Taifu

MADRID – Predstavniki 35 držav, udeleženek madritske konference o evropski varnosti in sodelovanju, so v madritskem kongresnem središču začeli drugi in zaključni del evropske konference o evropski varnosti in sodelovanju, ki naj bi trajal do maja. Prva plenarna seja nadaljevanja je potekala za zaprtimi vrati, kar potrjuje, da so blokovska nasprotja prisotna tudi na tem srečanju. Pot do skupno dogovorenega sklepne dokumenta torej ne bo lahka. Iz Madrida poročajo, da so nasprotja med Združenimi državami Amerike in Sovjetsko zvezo precej ostra. Stari problemi niso milejši, mnogi od njih pa se vlečejo že od sprejema zaključne liste o evropski varnosti in sodelovanju v Helsinkih. Helsiška projekcija Evrope je lepa in za vse sprejemljiva vendar njen sedanj podobno vse preveč kazijo blokovska nasprotja. Skupna želja vseh je, da bi bilo le-teh vedno manj, da bi bilo manj kriznih žarišč na starih celini in da bi resnično zavladal helsiški duh. Takšnem položaju, s kakršnim se srečuje sedanja Evropa, je uresničevanje sklepov iz Helsinkov še bolj potrebno. Naloga Madrida je nadaljevanje kontinuitete Helsinkov. Ce bo sedanj sestanek dosegel vsaj to, bo to, upoštevajoč sedanj položaj, veliko.

Poročila z Madrida gorovijo, da so bila nasprotja tudi na prvem plenarnem zasedanju izrazita. To se je pokazalo v govorih delegatov Sovjetske zveze in združenih držav Amerike, ki tudi sodelujejo v delu evropske konference o varnosti in sodelovanju. Predstavnik Sovjetske zveze je izrekel določeno mero upanja, da bo madritski sestanek uspešen, vendar je menil, da v zaključnem delu ne kaže pogrevati vprašanj iz prvega dela konference. Zavrnili je nekatera ameriška predloga, za katere je menil, da povečujejo konfrontacije v Evropi in pomenijo tudi napad na integriteto zveze. Soglašal je s predlogom poljske delegacije o sklicu evropske konference o razorožitvi, menil pa, da imata tudi jugoslovanski in švedski predlog določene pozitivne prvine.

Posebno pozornost je vzbudil nastop zastopnika Združenih držav Amerike, prvega po zamenjavi administracije v Washingtonu. Združene države, je dejal predstavnik te države, so za nadaljevanje uresničevanja liste iz Helsinkov, prav tako pa tudi za neprekinjen proces prizadevanj za evropsko varnost in sodelovanje. Vendar, je dejal, drug krško helsiško listino. Odprt je povedal in opozoril na kršenje človekovih pravic v Sovjetski zvezi. Prav tako Združene države tudi morejo soglašati z sovjetsko okupacijo Afganistana.

Iz glavnega indijskega mesta New Delhija so sporočili, da je dosegel 65 držav potrdilo udeležbo na ministrski konferenci neuvrščenih, bo udeležba na tem sestanku še veliko številnejša, saj je Indija gostiteljica srečanja povabilo nad 90 neuvrščenih držav. Izjema je Kampučija, ki vabila ni prejela, saj je bilo na vrhunskem srečanju Havani dogovorjeno, da ne bodo vabili ene ne enega in ne drugega rezimampak je bila določena politika »praznega sedeža«. Neuvrščene države posvečajo pripravam na delhijsko konferenco posebno pozornost. Velja tudi za Jugoslavijo. Povsod upajo, da bo sestanek v Indiji uspešen, da bodo ohranjeni izvirna načela neuvrščenega gibanja in bo gibanje enotnejši klub nekaterim notranjim nasprotjem.

Vojna med Iranom in Irakom, ki se nadaljuje z nezmanjšanjem srditosti, je v ospredju razprav na sestanku voditeljev držav in vlad islamskega sveta. Vedno več držav, Iran na tem sestanku ni zastopan, meni, da bi bila Alžirija najprimernejši posrednik v sporu med državama. Ugled Alžirije je po uspešnem predstavitvu ob ameriških takih porastel. Po najnovejših vesteh se predstavniki Alžirije do predloga niso opredelili. Na islamskem vrhu so objavili tudi predlog dvakratnih dokumentov. V prvem terjajo brezpogojni umik sovjetskih vojsk iz Afganistana, v drugem pa pravico palestinskega ljudstva do izbrane sile, da bo razvoj in oblikovanja samostojne države.

J. Košček

Opozorilo centralnega komiteja ZKS

Administracija se bohoti

KRANJ – Centralni komite Zveze komunistov Slovenije je v zadnjem času nekajkrat opozoril na pretirano širjenje administrativnih služb in števila zaposlenih v njih v primerjavi s proizvodnjo.

Klub širjenju administracije le-ta še vedno ni dovolj učinkovita in racionalno organizirana, na kar vedno pogosteje kažejo tudi delovni ljudje in občani. V občinah so začeli ugotavljati stanje na tem področju in analizirati vzroke za razčlenje administracije. V kranjski občini je bila imenovana pri izvršnem svetu posebna delovna skupina, ki jo sestavljajo predstavniki izvršnega sveta, skupščine, družbenopolitičnih organizacij, strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti in združenega dela. Njena naloga je do 1. maja pripraviti oceno stanja na tem področju s predlogi za učinkovitejšo organizacijo administrativnih služb in za zmanjševanje administrativnih dela, ki se je zadnje čase na raznih področjih družbenega življenja razširilo.

Ocenjevanje tega področja pa ne sme biti enkratna naloga, ampak zadolžitev trajnejšega značaja, saj bomo le tako dobili administrativne službe, racionalno organizirane in sposobne za naloge, ki jih družba od njih terja.

Delovna skupina, ki so jo oblikovali v Kranju, bo analizirala celovito področje tako imenovane družbeni režije od združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti do krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih ter družbenih organizacij. Njenega dela in celotnih družbenih prizadevanj na tem področju ne gre jemati kot napad na administrativna dela, ki so v vsaki družbi, če so dobro v gospodarsko organizirana, potrebna. Gre na primer za našo zakonodajo in

predpise, ki pogosto terjajo tirano razraščanje administracije, dvojnost dela in podobno. Prav tako bo treba oceniti drovsko in strokovno planiranje v administraciji, uporabo podatkov, ki jih je sponujajo, prav tako pa tudi nos delavcev v administraciji delovnih ljudi in občanov njihovih potreb. Seveda pa velja največja posornost na področju dejavnosti, ki je število administrativnih in delavcev v njih najbolj večalo.

J. Klob

Seznanitev izvršnega sveta

Kranj – Kranjski izvršni svet je na sredini seji seznanil z inicijoto o pripravah na reorganizacijo Iskre Elektromehanike Kranj, je po ocenah iskrašev nujno izredno hitrega razvoja Elektromehanike v zadnjih letih. D. organizirana Elektromehanika lažje kos obvladovanju poslovnih sistemov, prav tako pa bo učinkovita v uveljavljanju samoupravnih dohodkovnih odnosov.

V Iskri so razmišljali predstirih možnosti nove samoupravljene organiziranosti: da se Elektromehanika organizira kot sestavljena organizacija, da se v Elektromehaniki oblikuje sk

Več znanja za prakso

Marksistično izobraževanje je le del splošno družbenega izobraževanja, ki mu gre v sistemu usmerjenega izobraževanja pomembnejše mesto – Na Gorenjskem, kjer je v preteklih dveh letih in pol bilo vključeno v razne oblike idejnopolitičnega izobraževanja okoli 3500 komunistov, poudarjajo večjo uporabnost znanja v praksi

Sezona družbenopolitičnega izobraževanja, ki ga ne Gorenjskem vodi in uakljuje Medobčinsko študijsko središče, se je z januarjem prevesila v svojo drugo polovico. Medtem ko so se nekatere oblike izobraževanja, kot so trimesečni seminari iz teorije in prakse marksizma, za jeseniško in radovljisko občino že zaključili, prav tako seminari iz samoupravljanja v združenem delu, pa bodo ostale oblike po predanju med zimskimi počitnicami znova zastavile delo v februarju.

V pretekli sezoni, v šolskem letu 1979/80 je sodelovalo v več oblikah družbenopolitičnega izobraževanja, ki ga organizira Medobčinsko študijsko središče Politične šole CK ZKS za Gorenjsko, in v drugih oblikah, ki jih organizirajo občinski komiteji ZK, več kot 1200 članov ZK iz vseh gorenjskih občin, sem pa so šteti tudi slušatelji na seminarjih za kandidature ZK in za novosprejetje člane ZK. V dohrih dveh letih in pol, kolikor traja marksistično izobraževanje po novem dopolnjem programu, je na Gorenjskem zaključilo nekatere zahtevnejše in padagoško vodene oblike več kot 3500 članov ZK. To pa tudi pomeni, da gorenjski komunisti uresničujejo zahteve po takšnem izobraževanju članstva, ki

poglablja poznavanje naše družbene prakse, zakonitosti družbenega razvoja ter gospodarskega in političnega sistema samoupravne socijalistične demokracije.

»Največjša naloga v sedanjem trenutku,« meni Jože Bohinc, predstojnik Medobčinskega študijskega središča, »je učinkovito uresničevanje ukrepov za gospodarsko ustalitev, vendar pa pri tem ne gre le za ekonomsko stabilizacijo, pač pa tudi za stabilizacijo celotnih družbenih odnosov. To pa je dolgotrajna naloga ne le članov zveze komunistov, pač pa vseh delovnih ljudi. Zato ni dovolj, da se s potrebnim znanjem za obravnavanje in razreševanje problemov na vseh področjih dela in življenja obozrijo le komunisti; nekatere pomembne področja gospodarjenja, kot je pridobivanje in razporejanje dohodka, delitve po delu, prednosti dohodkovnih odnosov, planiranje in investicijska politika, mora razumeti in pravilno razčlenjevali sleherni delavec v delavskem svetu, delegacijski ali drugje.«

Brez dvoma je znanje največja materialna sila za preobrazbo samoupravnih odnosov: vendar pa je

marksistično izobraževanje le ena od možnih oblik splošno družbenega izobraževanja. Ob sistematičnem usposabljanju komunistov morajo teči vzporedno tudi oblike idejnopolitičnega usposabljanja delavcev, delegatov, nosilcev družbenopolitičnih funkcij. Vključevanje delavcev v samoupravljanje nudi izredno velike možnosti za razvoj zavestne samoupravljalske misli in akcije, za oblikovanje osveščenih jader delavcev samoupravljalcev, ki globje razumejo zakonitosti razvoja in poti samoupravljanja ter dolgoročne cilje našega razvoja.

»Ko je o tem razpravljal na decemberski seji tudi medobčinski svet ZKS za Gorenjsko, je ugotovil, da usposabljanje komunistov še ne daje začlenih rezultatov, ni še dovolj prilagojeno potrebam široke politične aktivnosti, ki ljudi osvešča in mobilizira,« pravi Jože Bohinc. »Prav zato je bilo sprejeteto stališče, da bi moralno splošno družbeno izobraževanje poleg idejnopolitičnega usposabljanja, marksističnega izobraževanja in obrambe vzgoje dobiti v usmerjenem izobraževanju enakovredno mesto.« Seveda pa bi splošno družbeno izobraževanje moralno imeti posebno mesto tudi v programih temeljnih organizacij združenega dela.

Pri idejno političnem usposabljanju in delu pa je potrebno še naprej siriti spoznanje, da je ekonomska stabilizacija, dosegljiva z delom in naporom vsakega posameznika na delovnem mestu, v skupnem delovanju, razvijanju samoupravnih odnosov; boljše in uspešnejše gospodarjenje pa zahteva tudi razvijanje in uporabo lastnega domačega znanja na vseh področjih in uporabo raziskovalnih dosežkov v ekonomski in družbeni praksi. Prav zato je naloga idejnopolitičnega usposabljanja pri poudarjanju pomembnosti domačega ustvarjalnega dela in izkušenj še toliko večja.

Nadomestila za meso

Radovljica – Po navodilu o uveljavljanju kompenzacij za pokrivanje tekočih izgub klavnicam je treba zagotoviti kompenzacije vsem upravičencem za prodane količine svežega junčjega in svinjskega mesu do konca lanskega leta. Upravičenci do kompenzacije so klavnice in obrtniki mesarske stroke, če so včlanjeni v Živinorejsko poslovno skupnost Slovenije. Kompenzacija za junčje meso znaša 7,20 dinarjev za kilogram, za svinjsko meso 8,40 dinarjev za kilogram, sredstva pa zagotavljata občina in republika.

To je prva ocena zbranih prispevkov interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, proračuni pa bodo zaključeni v prvem kvartalu letosnjega leta. Tedaj pa bodo lahko postavili izhodišče za ponovno proučitev akontacijskih stopenj in njihovo spremembo, če bo potrebno. D. Sedej

ABC Pomurka je na območju radovljiske občine prodala decembra lani 472 kilogramov junetine in 899 kilogramov svinjine in ji za te količine pripada kompenzacija v višini 10.000 dinarjev; temeljna organizacija Mesoizdelki Škofja Loka je prodala 6.618 kilogramov junetine in 7.000 kilogramov svinjine in kompenzacija znaša 56.000 dinarjev; Mercatorjeva temeljna organizacija bo dobila za 1.700 kilogramov junčjega in 753 kilogramov svinjskega mesha 9.000 dinarjev. Špecerija – TOZD Veleprodaja za 22.000 kilogramov junetine in 16.000 kilogramov svinjine 148.000 dinarjev; Klavnica in mesaria Bohinjska Bistrica za 6.000 kilogramov junčjega in 6.000 kilogramov svinjskega mesha 50.000 dinarjev.

Tako skupni znesek kompenzacije za lanski december znaša 274.000 dinarjev, izvršni svet pa je odobril izplačilo kompenzacij. D. Sedej

Zdravstvena skupnost Radovljica je tako bila v republiki v nezavdiljivem položaju, saj je po sredstvih zdravstvenega varstva za 21 odstotkov pod delu, da se za občinsko zdravstveno skupnost sprejme za letošnje leto povečanje stopnje rasti za 0,4 odstotka, v nadaljnjih letih pa naj bi upotevali prednost za osnovno zdravstvo in neposredno participacijo povečevali. Povišanje prispevne stopnje za 0,4 odstotke je namenjeno za pokritje predvidene izgube lani. Akontacijska prispevna stopnja za leto 1981 bo znašala 11,01 odstotka, vendar je vprašljivo, če bodo prihodki pokrili odhodke, ker zdravstvena skupnost z novim letom sprejema tudi nove obveznosti.

Zdravstvena skupnost Radovljica je tako bila v republiki v nezavdiljivem položaju, saj je po sredstvih zdravstvenega varstva za 21 odstotkov pod delu, da se za občinsko zdravstveno skupnost pokrije neugodne starostne strukture prebivalstva in visokega odstotka zaposlenih žena, saj jih je zaposlenih kar 52 odstotkov. Rezultat tega pa je tudi najvišja obolenost in umrljivost.

D. Sedej

Test za združeno delo

Februarja prihodnje leto se bo prva generacija učencev v srednjem usmerjenem izobraževanju vključila v proizvodno delo in delovno prakso – Naloge zveze sindikatov pri ustvarjanju organizacijskih, kadrovskih in materialnih pogojev v združenem delu

Kranj – Potem, ko je skupčina republike izobraževalne skupnosti 25. decembra lani končno presekala dolgotrajne in šolne razprave o mreži šol srednjega usmerjenega izobraževanja, smo se tudi Gorenjci temeljite ločili iskanja drugih rešitev oziroma pogojev, potrebnih za čim manj boleč in nemoten prehod s starega na nov način izobraževanja.

Zelo pomemben element povezovanja učenja in dela v srednjem usmerjenem izobraževanju je proizvodno delo in delovna praksa, ki bo za prvo generacijo učencev stekla v začetku februarja prihodnje leto. Iz ankete, ki jo je izvedla medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko, je moč razbrati, da v združenem delu še niso pripravljeni na to zahtevno nalogu. Šepa celo v nekaterih večjih organizacijah, saj so odločitve prepričane v glavnem strokovnim službam, ki pa, žal, še dostikrat razmišljajo preveč po starem.

No, bojazni, da učencev v prvem letu srednjega usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem ne bi mogli sprejeti na proizvodno delo in delovno prakso, trenutno ni. Na spisku, ki ga je izdelala medobčinska gospodarska zbornica in ga je že prečesa večina splošnih združenj, je blizu sto organizacij združenega dela, večjih in manjših, ki so naloži pripravljene sprejeti, čeprav vzgojnoizobraževalni programi še niso znani. Vse najbrž ne bodo prisluščali v poštev, po drugi strani pa je premalo ponudb tistih organizacij, ki bi lahko usposabljale učence v deficitarnih usmeritvah. Zato bi kazalo med izvajalcem vključiti tudi nekatere zasebne obrtnike zlasti s področja storitvenih dejavnosti.

Na pondeljekovem posvetu v Kranju, ki sta ga sklicala medobčinski svet zveze sindikatov in medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko, odgovorna za politično in strokovno plat priprav na izvajanje proizvodnega dela ter delovne prakse v temeljnih organizacijah, so se dogovorili, da bodo seznam najprej preverili v občinskih koordinacijskih odborih, kjer možnosti vsake organizacije najbolje poznajo. Delo bo moralno biti opravljeno v teh dneh, saj bodo posebne izobraževalne skupnosti sezname za vso Slovenijo, skupaj z vzgojnoizobraževalnimi programi za izvajanje proizvodnega dela in delovne prakse, sprejemale predvidoma 15. februarja.

Tedaj se bodo težave pravzaprav šele pokazale v pravi luči. Treba bo izbrati primerne inštruktorje in jih usposobiti, se dogovoriti o virih in merilih za nagrajevanje učencev, ki naj bi bila po mnenju gorenjskega združenega dela enotna za vso republiko, za varnost učencev pri delu in podobno.

Pri tem bo vsekakor potrebna precejšnja aktivnost občinskih svetov in predvsem osnovnih organizacij zveze sindikatov, ki bodo morale prek kadrovskih, izobraževalnih in drugih strokovnih služb v združenem delu ustvariti organizacijske, kadrovske in materialne pogoje za nemoteno ter kvalitetno izvajanje proizvodnega dela in delovne prakse.

H. Jelovčan

Delo potrošniškega sveta Vodovodni stolp

Nujna povezava na občinski ravni

Vodovodni stolp – Pri krajevnih skupnosti Vodovodni stolp v Kranju deluje že četrto leto potrošniški svet, ki je med najaktivnejšimi v kranjskih občinah, vendar člani ugotavljajo, da je ta aktivnost pogosto brez haska, saj manjka povezava potrošniških svetov na občinski ravni. Zato bi kazalo čim prej ustanoviti občinsko konferenco svetov potrošnikov.

Potrošniški svet krajevne skupnosti Vodovodni stolp je namenil zadnje čase največ pozornosti problematiki trgovin na območju, na katerem deluje. Na skupni sestanku so se sešli predstavniki potrošniškega sveta, krajevne skupnosti, veletrgovine Živila in samoupravne stanovanjske skupnosti in razpravljali o problematiki trgovine Oskrba, za katero skrbijo Živila. Trgovski lokal je pretesen. Na sestanku so se dogovorili, da sredstva za modernizacijo trgovine niso problem in da je le-ta mogoča ob soglasju prizadetega hišnega sveta in svetov v bližnji okolici. Hišni sveti so z načrtovano modernizacijo trgovine soglašali, vendar so menili, da kaže trgovino širiti proti glavnim cestam in hkrati poskrbeti za parkirišča, primerno prometno uredivi in celovito notranjino in zunanjino uredivi poslopja. Živila so prav tako že pripravila ustrezno tehnično dokumentacijo, zato je računati, da bo problem pretesne trgovine v krajevni skupnosti Vodovodni stolp rešen. Člani potrošniškega sveta so obravnavali tudi problematiko založnosti v osrednjem potrošniškem središču.

Na dnevnih redih sej potrošniškega sveta pri Vodovodnem stolpu se je pojavljala tudi problematika oskrbe s plinom. Kranjski plinarni so predlagali, da bi boljša evidenca čakajočih na plin odstranila vrste.

Vsekakot naj bi dobil listek z datumom in uro, kdaj je njegova vrsta za plin. Dobrodoslo je bilo tudi opozorilo potrošniškega sveta, da napetost električne energije pogoste.

Potrošniški svet pojavlja sejo pojavlja tudi problematika oskrbe s plinom. Kranjski plinarni so predlagali, da bi boljša evidenca čakajočih na plin odstranila vrste.

Vsekakot naj bi dobil listek z datumom in uro, kdaj je njegova vrsta za plin. Dobrodoslo je bilo tudi opozorilo potrošniškega sveta, da napetost električne energije pogoste.

Potrošniški svet pojavlja sejo pojavlja tudi problematika oskrbe s plinom. Kranjski plinarni so predlagali, da bi boljša evidenca čakajočih na plin odstranila vrste.

Vsekakot naj bi dobil listek z datumom in uro, kdaj je njegova vrsta za plin. Dobrodoslo je bilo tudi opozorilo potrošniškega sveta, da napetost električne energije pogoste.

Potrošniški svet pojavlja sejo pojavlja tudi problematika oskrbe s plinom. Kranjski plinarni so predlagali, da bi boljša evidenca čakajočih na plin odstranila vrste.

Vsekakot naj bi dobil listek z datumom in uro, kdaj je njegova vrsta za plin. Dobrodoslo je bilo tudi opozorilo potrošniškega sveta, da napetost električne energije pogoste.

Potrošniški svet pojavlja sejo pojavlja tudi problematika oskrbe s plinom. Kranjski plinarni so predlagali, da bi boljša evidenca čakajočih na plin odstranila vrste.

Vsekakot naj bi dobil listek z datumom in uro, kdaj je njegova vrsta za plin. Dobrodoslo je bilo tudi opozorilo potrošniškega sveta, da napetost električne energije pogoste.

Potrošniški svet pojavlja sejo pojavlja tudi problematika oskrbe s plinom. Kranjski plinarni so predlagali, da bi boljša evidenca čakajočih na plin odstranila vrste.

Vsekakot naj bi dobil listek z datumom in uro, kdaj je njegova vrsta za plin. Dobrodoslo je bilo tudi opozorilo potrošniškega sveta, da napetost električne energije pogoste.

Potrošniški svet pojavlja sejo pojavlja tudi problematika oskrbe s plinom. Kranjski plinarni so predlagali, da bi boljša evidenca čakajočih na plin odstranila vrste.

Vsekakot naj bi dobil listek z datumom in uro, kdaj je njegova vrsta za plin. Dobrodoslo je bilo tudi opozorilo potrošniškega sveta, da napetost električne energije pogoste.

Potrošniški svet pojavlja sejo pojavlja tudi problematika oskrbe s plinom. Kranjski plinarni so predlagali, da bi boljša evidenca čakajočih na plin odstranila vrste.

Vsekakot naj bi dobil listek z datumom in uro, kdaj je njegova vrsta za plin. Dobrodoslo je bilo tudi opozorilo potrošniškega sveta, da napetost električne energije pogoste.

Potrošniški svet pojavlja sejo pojavlja tudi problematika oskrbe s plinom. Kranjski plinarni so predlagali, da bi boljša evidenca čakajočih na plin odstranila vrste.

Vsekakot naj bi dobil listek z datumom in uro, kdaj je njegova vrsta za plin. Dobrodoslo je bilo tudi opozorilo potrošniškega sveta, da napetost električne energije pogoste.

Potrošniški svet pojavlja sejo pojavlja tudi problematika oskrbe s plinom. Kranjski plinarni so predlagali, da bi boljša evidenca čakajočih na plin odstranila vrste.

Vsekakot naj bi dobil listek z datumom in uro, kdaj je njegova vrsta za plin. Dobrodoslo je bilo tudi opozorilo potrošniškega sveta, da napetost električne energije pogoste.

Potrošniški svet pojavlja sejo pojavlja tudi problematika oskrbe s plinom. Kranjski plinarni so predlagali, da bi boljša evidenca čakajočih na plin odstranila vrste.

Vsekakot naj bi dobil

Zadovoljstvo ob jubileju

Delovna organizacija Domplan iz Kranja bo danes proslavila 25. obletnico delovanja na družbeno izredno pomembnem področju stanovanjske gradnje in urejanja prostora – Podatki pričajo o uspešnem delu

KRANJ – Zavod za stanovanjsko in komunalno gradnjo, Zavod za izgradnjo Kranja in Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo so pred-

hodniki današnjega Domplana iz Kranja, podjetja za urbanizem, stavbna zemljišča, investitorski inženiring in stanovanjsko poslovanje, ki bo danes proslavil 25 obletnico obstoja.

Domplan in njegovi predhodniki so orali ledino stanovanjskega in komunalnega gospodarstva v kranjski občini, prav tako pa so imeli in imajo pomembno vlogo pri urejanju prostora v kranjski občini naselj. Kranjčani so med prvimi v republiki že leta 1968 sprejeli urbanistični program občine in urbanistični načrt Kranja, kmalu pa so drug za drugim sledili še urbanistični dokumenti drugih krajevnih skupnosti in naselij v občini. Problematika, ki jo obravnava Domplan, je zahtevna, kar naselj velja za stanovanjsko gradnjo in urejanje prostora. V zadnjih desetih letih na primer izda Domplan letno od 400 do 800 lokacijskih dokumentacij, od katerih jih je polovica za zasebno stanovanjsko gradnjo. Temu primerno zahtevna so geodetska dela. Nič manj zahtevna ni pro-

blematika stavbnih zemljišč. Nacionaliziranih zemljišč, primerih za gradnjo, praktično že nekaj let ni več. Nujni so posegi na zasebno zemljo, bodisi na osnovi kupoprodajnih pogodb ali z drugimi oblikami pridobivanja zemljišč. Obdržati sedanji tempo gradnje stanovanj bo tudi zaradi tega zahtevna naloga, zato bo nujno še tesnejše sodelovanje vseh, da bo graditelj, bodisi družbeni ali zasebni, čim prej lahko začel z gradnjo.

Veliko povede podatki o stanovanjski gradnji v kranjski občini. Okrog 21.000 stanovanj je trenutno v občini in od leta 1971 dalje se je število stanovanj povečalo za 42 odstotkov. Nad 70 odstotkov vseh stanovanj v kranjski občini pa je bilo zgrajenih po vojni. Leta 1971 je na stanovalca odpalo 17,18 kvadratnega metra stanovanjske površine, konec leta pa nad 21 kvadratnih metrov. To je nad slovenskim povprečjem. Povečevalo se je tudi število letno zgrajenih stanovanj: do leta 1955 so jih v kranjski občini zgradili 64 letno (upoštevana je blokovna gradnja), potlej pa je število naraščalo in sedaj dosega 316 stanovanj v blokovni gradnji in 200 stanovanj v zasebni gradnji. Velik je bil tudi prispevek Domplana in njegovih delavcev pri graditvi stanovanjske samouprave. Uspešni so bili dogovori o cenah stanovanj, prav tako pa se lahko kranjska občina pohvali z enim najvišjih odstotkov pobranih stanarin v Sloveniji. Domplan uspe tekoče pobrati okrog 98 odstotkov stanarin.

Zadovoljstvo ob jubileju je torej veliko vzrok. J. Košnjek

Razrez materiala opravlja delavci Kovinskega podjetja Kranj točno delovnih načrtih, v ločenem prostoru in delavci v njem zanj tudi odgovarjajo. Foto: D. Dolenc

Nobenih odpadkov več

Automatska vrata Kovinskega podjetja Kranj iskana doma in v svetu – Stabilizacijski ukre na vsakem koraku – Pri osnovnih surovin skoraj ne poznajo več odpadkov – V novem srejeročnem obdobju glavni poudarek modernizaciji proizvodnje in večji produktivnosti

Kovinsko podjetje Kranj je delovna organizacija, ki še vedno dela le po naročilu, za znanega kupca. Najbolj poznan njihov izdelek so kovinska industrijska vrata na avtomatsko zapiranje, pa harmonična vrata na ročno odpiranje, transportna, skladiščna, galvanska oprema, izdelava jeklenih konstrukcij, pa praktično vse nestandardizirana oprema, ki jo potrebuje kranjska industrija. Zraven pa opravljajo tudi vrsto storitev za družbeni in zasebni sektor, kot so razrezi materialov, struženje, rezkanje, upogibanje materialov itd.

Tudi njih je laži prizadelo pomanjkanje raznih materialov, kot so vroče valjani profili, pločevine, elektromotorji in drugo. Pa vendar so celotni prihodek v primerjavi z letom poprej dvignili za 27 odstotkov in plan presegli za 4 odstotkov. Pesti pa jih tudi pomanjkanje delavcev: veliko je pri njih terenskega dela po vsej Jugoslaviji, pa tudi normirano je. Zato beže drugam, v režijo. Leta 1976 so imeli 148 zaposlenih, januarja letos pa 139. V prihodnje računajo na 3-odstotno povečevanje zaposlovanja, kajti njihovo delo je pretežno individualno, obrtniško in brez večjega zaposlovanja tudi ne bo večjega dohodka. In vse kaže tako, da bo delavce v bodoče lažje dobiti.

Ze dalj časa si prizadevajo, da bi za njihovo mrtvo sezono, to je prve tri meseca leta, uveli nek serijski izdelek, ki bi ga lahko delali na zalogu. Njihova zamisel so kovinska vrata za stanovanjske objekte, kotolnice, shrambe, kot so že v rabi po vsej zahodni Evropi.

S prostori zaenkrat niso na temen, saj so leta 1978 pridobili 1500 kvadratnih metrov proizvodne površine, 800 kvadratov poslovnih prostorov in še delavsko restavracijo. Tudi drago strojno opremo so kupili. Pa vendar nova organizacija dela, ki so jo uveli prav zaradi stabilizacijskih ukrepov – razrez materiala opravljajo centralno – zahteva tudi odgovarjajoč prostor

GORENJSKA
OBLAČILA
KRANJ n. sol. o.
Cesta JLA 24/a

Komisija za delovna razmerja DSSS objavlja oglas za opravljanje del in nalog za nedoločen čas

KUHARICE

Pogoji:
KV kuharica ali priučena kuharica z nekaj let delovnih izkušenj

Delo se opravlja v dveh izmenah (čas izmene po dogovoru)

Kandidati naj prošnjo s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev dostavijo v 15 dneh po objavi oglasa v splošno kadrovsko službo, Cesta JLA 24/a.

Petdeseto Elanovo letalo

V begunjskem Elanu so poslali na tržišče 50. jadralno letalo – Veliko zanimanja za dvosedne jadralne letala, ki jih pripravljajo tudi v Elanu – Visoka kvaliteta in odlične tekmovalne sposobnosti

Begunje – Pred dvema letoma je na Brniku poletelo prvo jadralno letalo, ki so ga skupaj z zahodnognemškim izdelovalcem letal Glaser-Dirksem izdelali v begunjskem Elanu, v temeljni organizaciji plasti, kjer izdelujejo tudi colne. Doma klub precejšnjemu prizadelenju niso mogli dobiti zrele konstrukcije za redno proizvodnjo, odločili pa so se za letalo DG-100, saj je med poznalcami slovelo kot najboljše v standardnem razredu. Zahtevna tehnologija obdelave epoxy smol pri letalih jim ni predstavljala večjih težav, saj so imeli že precej izkušenj pri izdelavi colnov.

Pred nedavnim so v begunjskem Elanu slavili pomemben delovni jubilej, saj je poletelo petdeseto jadralno letalo, ki so ga sami izdelali. S proizvodnjo letala so tako uspešno nadaljevali, saj je zanje v svetu in pri nas precejšnje zanimanje – v svetu zato, ker je Elan konkurenčen zaradi visoke kvalitete, doma pa je za jadralni šport vse večje zanimanje. Tako tri četrte proizvodnje izvozijo, pri nas pa jih kupujejo predvsem klubi – letalo velja okoli 300.000 dinarjev, z dobavnim rokom

štirih mesecev. Največ letal prodajo v Nemčijo, Švico, Avstrijo, Holandijo in v Britanijo, material za izdelavo jadralnih letal pa je večinoma iz uvoza.

V jadralnih letalih begunjskega Elana so tekmovalci dosegli že odlične rezultate, saj letala slovijo po tekmovalnih sposobnostih. Lani so v standardnem razredu jadralna letala Elana na državnem prvenstvu Švice dosegla prvo, tretje, četrto in peto mesto, na državnem prvenstvu Avstrije drugo mesto, Nizozemske prvo mesto, Nemčije sedmo mesto in na našem republiškem in državnem prvenstvu prvo mesto.

Pri proizvodnji letala pa uvajajo edino nove in nove izboljšave. Že za letošnjo pomlad pripravljajo boljšo inačico jadralnega letala, ki bo dobila ime DG 101 Elan in bo imela enodelni pokrov kabine, vzmeteno podvozje in še druge izboljšave. Korak naprej v ponudbi pa bo dvo-sedežno jadralno letalo, za katerega je že zdaj precejšnje zanimanje. Znanje tistih, ki se bodo učili na tem letalu, bo precej večje kot do zdaj, razen tega pa bo to jadralno letalo tudi varnejše. D. Sedej

njikrat zmanjkal, so do dveh po noči molzli. Pa živila trpi! Pa ne samo molža! Ko je lansko letanje je za kratek čas zmanjkal električne in ni bilo toka v žicah električnega pastirja, je živila ušla iz ograde po kmetu in kmetom v škodo. Nujno bi za take primere potrebovali agregat v hiši.

Tudi tale mraz jim dela preglevice. Ko je zadnjič kazalo 22 stopinj pod ničlo, so jim zamrzli molzni stroji in trajalo je, preden so jih takoli odtajali, da so lahko molzli. Bolje bi moral ogrevati stranske prostore. Tudi tople vode jim zmanjkuje v najbolj mrzlih dneh. Obnove bi bili potrebni že njihovi hlevi, meni delavci.

Osebni dohodek molzača se giblje okrog 7.000 dinarjev. Z vsemi delžurstvi ob nedeljah, s priznano poeno nočno uro v dopoldanski izmeni. Ni veliko, če pomislis, da je to načančno, odgovorno, pa umazano delo obenem. In paziti moraš, da si pri svojem delu vedno čist. Ena delovna obleka na leto ni dovolj.

Od vsega dela ima najraje molžo. Saj je tudi osnova za njegovo načrtevanje konec koncov. Več litrov mleka, večji osebni dohodek. Zato je tudi v njegovem interesu, da so krave zdrave, da je čim več molznic v hlevu. Najtežje se mu pa zdi napajanje telet, ki sledi molži. Dobro jih je treba napojiti in če je tele bolno, ga mora napajati z vedrom. Takrat se ti pa loti prstov...

Veliko skrb seveda posvečajo čistoči molzni strojev. Po vsaki molži jih operejo s posebnim pomivalnim strojem, vsak četrtek pa jih temeljito očistijo. Predobro se zavedajo, kaj pomeni čisto, zdravo mleko. Ko bi se le rezervni deli zanje malo lažje dobili. Pa se zatakne že pri navadni tesnilki...

Najbolj pa se v hlevih boje, da bi zmanjkal električne. Ko jo je zad-

NA DELOVNEM MESTU

Mirko Adamović – molzač

Leden mraz je vel okoli poslopju živinorejske farme na Sorškem polju to jutro. Noči in noči popustiti. Žive duše ni videti zunaj, razen delavca, ki pravkar pometta streseno krmo pred hlevom. Popoldne pa bo tod okoli oživel. Tekaške steze vsega Sorškega polja so speljane prav okrog farme.

V samem hlevu, pri živilu, pa je prijetno toplo. Čeprav se velika drsna vhoda vrata ne zapirajo najbolje. Mirko Adamovič, ki je na farmi že dobrih sedem let molzač, pravkar končuje svoje delo. Pri

njikrat zmanjkal, so do dveh po noči molzli. Pa živila trpi! Pa ne samo molža! Ko je lansko letanje je za kratek čas zmanjkal električne in ni bilo toka v žicah električnega pastirja, je živila ušla iz ograde po kmetu in kmetom v škodo. Nujno bi za take primere potrebovali agregat v hiši.

Tudi tale mraz jim dela preglevice. Ko je zadnjič kazalo 22 stopinj pod ničlo, so jim zamrzli molzni stroji in trajalo je, preden so jih takoli odtajali, da so lahko molzli. Bolje bi moral ogrevati stranske prostore. Tudi tople vode jim zmanjkuje v najbolj mrzlih dneh. Obnove bi bili potrebni že njihovi hlevi, meni delavci.

D. Dolenc

alpina
Tovarna obutve Žiri
Stara vas 23, n. sol. o.
TOZD Prodaja Žiri

Na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja TOZD Prodaja Žiri objavlja prosta dela in naloge

KORESPONDENTA PRODAJE
za nedoločen čas

Kandidati za razporeditev na navedene delovne naloge morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- srednja upravno-administrativna šola,
- 1 leto delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi naslova Alpina, tovarna obutve Žiri, Komisija za delovna razmerja za TOZD Prodaja Žiri, 64226 Žiri.

Znova o umazani tovarni

Nezaupanje bo težko skopnelo

Pisali smo že, kako škofjeloška Termika onesnažuje okolje in o protestu krajanov, da na rodovitnem Sorškem polju zraste nova tovarna kamene volne. Termika tako ni dobila soglasja krajevnih skupnosti za novogradnjo, saj so krajanji ostro postavili zahtevo, da mora najprej izpolniti dolgoletno obljubo – sanirati obstoječi proizvodni liniji.

Vse kaže, da vozel ne bo tako hitro razvojen, o čemer zgovorno pripoveduje dva sestanka, v krajevnih skupnostih Trata in Sv. Duh, ki so se ju polnoštivo udeležili tudi predstavniki Termike. Oba sta bila enako hrupna, oba takoreč stvari nista premaknila z mrtve točke.

Tri ugotovitve lahko strnemo.

Nezaupanje, ki je rasio debelih deset let, bo zelo težko skopnelo. Termika je doslej obljubljala, nadreila pa zelo malo. Krajanji ji ne verjamejo več, čeprav zatrjuje, da se bo tokrat sanacije res lotila.

Kemija je za nepoznavalca zapietena reč in rečemo lahko, da imajo krajanji srečo, ker imajo v svojih vrstah strokovnjake, ki zelo dobro vedo, kakšno nevarnost za okolje pomenijo fenoli, žveplov dioksid in druge kemikalije ter kaj je treba storiti, da tovarna ne bo več puhal strupenih plinov v zrak.

In ne nazadnje. Krajanji se bore za zemljo, za rodovitne njive Sorškega polja.

Na eni strani je torej tovarna, ki ta trenutek na Gorenjskem najbolje zasluži, ki izdeluje izolacijske materiale, ki so v zdajšnji energetski krizi vse bolj dobrodošli.

Na drugi strani pa je zdravje ljudi in plodna zemlja, s katero smo v preteklih letih že tako razmetavali, da bomo morali resnično narediti konec pozidavanju najboljših njiv na travnikov.

Ce bi šlo za povsem novo tovarno, dileme ne bi smelo biti,

Pojasnilo KS Železniki k članku: »Razpoke grozijo«

Ker smo v krajevni skupnosti mnrena, da so bili bralci članka »Razpoke grozijo« bolj enostransko seznanjeni, dodajamo nekaj pojasnili s katerimi bomo skušali ovrednotiti dolžnosti krajevne skupnosti do omenjene zadeve.

KS Železniki je v sodelovanju z republiško skupnostjo za ceste pravila cesto skozi Otoke tako, da je bilo potrebno odstraniti Torkarjevo (bito Škovincovo) hišo. Krajevna skupnost je predlagala upravnemu organu občine, da hišo oceni in zato je plačala 150.000 din. Za nadomestno stanovanje lastnika je prispevala 220.000 din in za rušenje hiše 280.000 din. To navajamo zato, ker se Tuškova hiša, o kateri je v članku govora, nahaja v bregu nad ruševinami in, ker bi Torkar v usakem primeru moral hišo porušiti, saj je bila močno nagnjena in poškodovana ter za bivanje neprimerena in je bila uradno ocenjena na vsega približno 80.000 dinarjev.

Z odkupno pogodbo in prijavo rušenja krajevna skupnost ni prevzela nobenih drugih obveznosti, kot da razdari cesto, saj je hišo tudi zato odkupila. Zemljišče, na katerem je prej stala hiša, je ostalo v Torkarjevi lasti. Ker je Torkar na tem mestu nameraval zgraditi novo hišo in ga je krajevna skupnost pri tem podpirala, se je začelo obdobje iskanja lokacije, ki je trajalo od 24. 5. 1978 do izdaje lokacijske dokumentacije 16. 10. 1979. Krajevna skupnost se pri iskanju lokacijske dokumentacije v zadevo ni vtičala, razen da so predstavniki sodelovali pri ogledu terena. Kakor pričajo podatki, nosijo krivdo za to, da je bilo za gradnjo izdano lokacijsko dovoljenje tudi sosedje, med njimi tudi oskodovanec, saj je bila njegova pritožba na lokacijsko dokumentacijo vložena že 25. 10. 1979 na republiški sekretariat in zavrnjena. Vložena je bila 16 mesecev po ogledu. Ce se je oskodovanec bal, da bo teren zaradi spodkopavanja začel drseti, zakaj ni pripomogel k drugačni rešitvi?

Krajevna skupnost se je pri ogledu obvezala, da bo sanirala breg pod Tuškovo hišo, ce ne bo Torkar dobil dovoljenja za gradnjo hiše v letu 1979. Ker pa je bil postopek rešen, je on z lokacijsko dokumentacijo preuzeš saniranje brega. Krajevna skupnost pa ni kriva za zavlačevanje pri iskanju dokumentacije.

Za zaključkom del pri popravilu ceste so predstavniki KS ukazali na zahtevo Torkarja odvoz preostalih ruševin, vendar brez posega v breg. O tem je bil Torkar dobro seznanjen. Predstavniki krajevne skupnosti

Krajevna skupnost Železniki

oboje enostavno ne gre skupaj. Kajti sklicevanje, da moramo zdravje in najboljšo zemljo žrtvovati za gospodarski razvoj, prav gotovo ne govoriti v prid naše pameti.

Termika pa je tu, na Trati stoji že dvanaest let in raziskri že svoj življenski prostor. Njeni strokovnjaki pravijo, da morajo razvijati tehnologijo, sicer jih bo konkurenca čez nekaj let povečala. Sedanjih proizvodnih linij pa bosta čez štiri, pet let odslužili.

V Termiki so izračunali, da bo sanacija, ki naj bi jo izpeljali do konca leta, veljala 75 milijonov dinarjev. Ogonoma številka je to. Samo po sebi se zato zastavlja vprašanje, ali se ji ne bi splačalo razmišljati o drugi lokaciji, kar je dejal eden izmed krajanov, ko je predstavnike Termike vprašal, zakaj ne zgradijo nove tovarne v Novem Marofu, kjer imajo surovino pri roki in jim ne bi bilo treba kamenja voziti tako daleč. Tam bi jo lahko postavili na neposeljenem področju, na Trati pa imajo na eni strani škofjeloško mesto, na drugi pa rodovitno Sorško polje.

Takšen napotek vsebuje tudi Seps studija, v kateri je zapisano naj v občini razmišljajo o drugi lokaciji, ker je ta sporna. Da se tega Škofjeločani dobro zavedajo, nam pove že dejstvo, da je bilo že gradbeno dovoljenje pred dvanaestimi leti izdano pogojno, pogoj je bila ekološko čista proizvodnja.

Ali je torej res vse pomisleke doslej odtehtal le denar, ki ga Škofjeloški občini daje Termiku in v zadnjem času vse bolj dragocene devize, ki se stekajo v okviru naše republike. Nedvonomo je to poglaviti razlog, da v Termiki intenzivneje ne razmišljajo, da bi gradili v Novem Marofu.

Krajanji so nepopušljivi. Dokler bo sneg okrog tovarne črn, dokler nam bo zjutraj udaril v

nos strupeni zrak, ne moremo in ne smemo dati soglasja za še no takšno tovarno, pravijo. Po letih obljub so dobili v roke orložje.

Nezaupanje pa dopolnjuje strah. Kajti na nedavni javni obravnavi urbanističnega načrta so slišali predloge, da bi poleg Termike postavili še livarno, topilarno, plinsko postajo, zgradili cesto, kar bi vzel še 15 hektarov najbolj plodne zemlje. Ostalo so jih zavrnili, podobno je storila tudi občinska kmetijska zemljišča skupnost. Če bomo začakali na Sorško polje, se bomo težko ustavili. Najbolj ogorčeni so kmetje, usmerjene, začetene kmetije so to, ki grade nove hlevne, za kar so dobili tudi kredite. Enostavno ne morejo razumeti takšne neusklenjenosti. Petnajst hektarov zemlje na Sorškem polju vendar vzredni pet krov, ki dajo 17.500 litrov mleka na leto. O kmetijstvu danes pri nas vse več govorimo, vse več pa bomo morali zanj tudi narediti.

M. Volčjak

KŽK
KMETIJSKO ŽIVILSKI
KOMBINAT
Kranj
TOZD KMETIJSTVO,
Vrtnarija Kranj obvešča,
da bodo njene
CVETLIČARNE
GLOBUS in ROŽMARIN
v času dopustov odprte
deljeno od 7. do 12. in od 16.
do 19. ure, v rednem delovnem
času pa od 7. do 19. ure.
Cvetličarna na ZLATEM
POLJU pa bo odprta non
stop od 6. do 18. ure.
Ob nedeljah in praznikih
bodo cvetličarne odprte
izmenično od 7. do 12.
ure.

Zapozneno dogovarjanje

Zakaj predlog sporazuma o združevanju sredstev za nadomestila osebnega dohodka ob začasni nesposobnosti za delo zaradi nesreč pri delu in poklicnih bolezni ni bil pripravljen hkrati s sporazumom o svobodni menjavi dela v okviru zdravstvene skupnosti – Je zavlačevanje namensko ali gre za površnost?

Prav tedaj, ko je bilo v večini gorenjskih delovnih organizacij sklenjeno sporazumevanje o svobodni menjavi dela s posameznimi interesnimi skupnostmi, ko so bili izpeljani referendumi, so sredi tega meseca prejeli v delovnih kolektivih dopis strokovne službe regionalne zdravstvene skupnosti, s katerim opozarjajo, da bo 1. februarja stopil v veljavno nov zdravstveni zakon in, da je v zvezi z njim potreben skleniti še en samoupravni sporazum z zdravstveno skupnostjo in sicer o zbirjanju sredstev, s katerimi bodo izplačevali zdravljenje in nadomestila osebnega dohodka ob začasni nesposobnosti za delo zaradi nesreč pri delu ali poklicne bolezni. To pomeni, da je potreben ponovno organizirati razpravo in izpeljati referendum. Hkrati pa to pomeni tudi, da bo prispevek za zdravstvo nekoliko višji, kot je bilo opredeljeno.

Zakon o zdravstvenem varstvu določa, da si morajo delavci v zdrženem delu in drugi delovni ljudje sami zagotoviti pravice do zdravstvenih storitev v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in zdravljenjem poklicnih bolezni in poškodb pri delu ter za medicinsko rehabilitacijo, kakor tudi za nadomestilo osebnih dohodkov. Zagotovitev pravice si lahko zagotove solidarnost v okviru delovne organizacije, sestavljene organizacije, lahko pa tudi v okviru občinske zdravstvene skupnosti, če je to dogovorjeno s samoupravnim sporazumom.

S samoupravnim sporazumom o temeljih plana vseh občinskih zdravstvenih skupnosti Gorenjske za tekoče srednjoročno obdobje je določeno, da sredstva za neposredne zdravstvene storitve ob teh bolezni delavci se naprej združujejo v okviru občinske zdravstvene skupnosti. Zato pa, kot je rečeno v dopisu, v sredstvih, ki so načrtovana za zdravstveno varstvo letos in prispevni stopnji niso zagotovljena sredstva za nadomestila osebnega dohodka ob začasni nezmožnosti za delo zaradi poškodb pri delu ali poklicne bolezni. In za ta del je potreben skleniti poseben samoupravni sporazum, če ne bodo temeljne organizacije morale nadomestilo same izplačevati ali pa bodo delavci ostali brez denarja.

Dopis je naletel na vrsto upravičenih kritik v delovnih organizacijah. Najprej gre zato, da bi bilo tudi ta sporazum potreben dati v javno razpravo hkrati z drugimi in ga obravnavati vzporedno z vso načrtovano svobodno menjavo dela, saj tako vroča veliko dodatnega dela in stroškov, po drugi strani pa takšni predlogi, čeprav ne gre za velika sredstva, zamegljujejo dejansko višino prispevka za zdravstvo. Drug očitek pa je v tem, da bi ga lahko strokovne službe pripravile, pravčasno. Zakon je namreč izšel v uradnem listu SRS že 18. januarja lani, dopis, s katerim seznanjajo uporabnike s tem kaj prinaša in z njegovimi posledicami pa nosi datum 8. januar, 1981. Se pravi, da so ga v večini temeljnih organizacij dobili komaj slabih štirinajst dni preden bo začel veljati nov zakon.

Naj je bil predlog sporazuma poslan v razpravo tako pozno iz kakršnihkoli razlogov, eno je gotovo: takšno zapozneno dogovarjanje se ne sme več ponoviti.

L. Bogataj

Poceni letovanje v Strunjaju ali na Rabu

V Škofji Loki že dve leti deluje počitniška skupnost – Težave, ker ni urejena zakonodaja na tem področju – Cilj skupnosti je omogočanje čimcenejšega letovanja

V Škofjeloški občini že dve leti deluje občinska počitniška skupnost. Združevanje počitniških zmogljivosti in omogočanje poceni letovanja delavcem je pri nas dokajnja redost, zato smo se dogovorili s tajnikom skupnosti Tonetom Sedejem, da na kratko opiše njeno delo.

Pobudo za ustanovitev počitniške skupnosti je dal občinski svet Zveze sindikatov Škofja Loka in sicer naj bi na tak način pospeševali delavski turizem. Čeprav je ta beseda v preteklosti dobila že dokaj slab pomen z neurejenimi domovi pa gre pri tem predvsem za racionalno upravljanje in gospodarjenje z razpoložljivimi počitniškimi zmogljivostmi s ciljem, da je dnevni penzion cenejši in tako dostopen vsakomur. Hkrati pa se zagotavlja tudi potreba na kakovost storitev.

Kakor navaja Tušek, je KS pod prisilom izstavila naročilico za sanacijo. To ne drži. Naročilica je bila izstavljena takoj, ena celo prej, preden je bila narejena dokumentacija in so bila zagarantrirana sredstva. Gradbeni dela je izvajalo SGP Tehnik iz Škofje Loke in so bila opravljena zelo kvalitetno in to kljub slabemu vremenu do 1. decembra 1980. Čeprav je bil do pisanja članka Tušek seznanjen, da je krajevna skupnost pri tem podpirala, se je začelo obdobje iskanja lokacije, ki je trajalo od 24. 5. 1978 do izdaje lokacijske dokumentacije 16. 10. 1979. Krajevna skupnost se pri iskanju lokacijske dokumentacije v zadevo ni vtičala, razen da so predstavniki sodelovali pri ogledu terena. Kakor pričajo podatki, nosijo krivdo za to, da je bilo za gradnjo izdano lokacijsko dovoljenje tudi sosedje, med njimi tudi oskodovanec, saj je bila njegova pritožba na lokacijsko dokumentacijo vložena že 25. 10. 1979 na republiški sekretariat in zavrnjena. Vložena je bila 16 mesecev po ogledu. Ce se je oskodovanec bal, da bo teren zaradi spodkopavanja začel drseti, zakaj ni pripomogel k drugačni rešitvi?

Kakor navaja Tušek, je KS pod prisilom izstavila naročilico za sanacijo. To ne drži. Naročilica je bila izstavljena takoj, ena celo prej, preden je bila narejena dokumentacija in so bila zagarantrirana sredstva. Gradbeni dela je izvajalo SGP Tehnik iz Škofje Loke in so bila opravljena zelo kvalitetno in to kljub slabemu vremenu do 1. decembra 1980. Čeprav je bil do pisanja članka Tušek seznanjen, da je krajevna skupnost pri tem podpirala, se je začelo obdobje iskanja lokacije, ki je trajalo od 24. 5. 1978 do izdaje lokacijske dokumentacije 16. 10. 1979. Krajevna skupnost se pri iskanju lokacijske dokumentacije v zadevo ni vtičala, razen da so predstavniki sodelovali pri ogledu terena. Kakor pričajo podatki, nosijo krivdo za to, da je bilo za gradnjo izdano lokacijsko dovoljenje tudi sosedje, med njimi tudi oskodovanec, saj je bila njegova pritožba na lokacijsko dokumentacijo vložena že 25. 10. 1979 na republiški sekretariat in zavrnjena. Vložena je bila 16 mesecev po ogledu. Ce se je oskodovanec bal, da bo teren zaradi spodkopavanja začel drseti, zakaj ni pripomogel k drugačni rešitvi?

Neobjektivno je pripovedovanje Tuška o krividi, čeprav se v krajevni skupnosti ve, kdo je poškodbe zakril, o nedejavnosti krajevne skupnosti, čeprav ve, da pridobivanje dovoljenj, načrtov in izvajanje ukrepov zahteva svoj čas in priznati je treba, da je k temu tudi sam hote ali nevede prispeval svoj delež. O odnosih s sosedji, o delu, ki je bilo kljub opozorilu krajevne skupnosti opravljeno nestrokovno in na škodo soseda pa niti besede.

Kljub vsemu pa je krajevna skupnost skupaj z občinskim upravnim organom iskala vsekodaj rešitev celotnega problema in pričakuje, da bodo tudi problem Tuškove hiše v spomladanskih mesecih rešili in to v obojestransko zadovoljstvo. Seveda pa je želeti, da ne bi več prihajalo do pristranskega obdolževanja in nestrokovnosti.

Za zaključkom del pri popravilu ceste so predstavniki KS ukazali na zahtevo Torkarja odvoz preostalih ruševin, vendar brez posega v breg. O tem je bil Torkar dobro seznanjen. Predstavniki krajevne skupnosti

tako 60 postelj in na Rabu imamo v najemnu vilo z 20 ležišči. Vsekakor želimo, da bi se v počitniško skupnost vključile tudi druge delovne organizacije, ki sedaj še niso članice in imajo svoje počitniške domove.

Menim, da do večjega razmaha dejavnosti še ni prišlo zato, ker počitniška skupnost še ni pravno registrirana kot ustanova. Vse kaže, da smo v Škofji Loki prvi začeli ureševati sklep sindikata o pospeševanju delavskega turizma, še preden so se zadeve že obračajo na bolje in obljubljeno je, da bodo najkasneje v pol leta sprejeti ustrezni predpisi in bomo stvari lahko uредili tudi po formalni plati.

»Koliko kolektivov se je vključilo v skupnost?«

»Clanice skupnosti so Iskra Železniki, Alples, Niko, Ratitovec, Tehnica, Loka, Gorenjska predstavnica, Tehnik, Kmetijs

Pregled gledaliških dosežkov

Teden slovenske drame bo ponudil dvanajst izbranih uprizoritev preteklega leta – Za nagrado Slavka Gruma se poteguje več kot trideset dramskih besedil – Prešernovo gledališče se sooča z že tradicionalnimi organizacijskimi težavami

KRANJ – Teden slovenske drame, ki ob slovenskem kulturnem prazniku vsako leto v Kranj prinese kvalitetni vrh slovenske gledališke ustvarjalnosti, bo letos tekel od 4. do vključno 13. februarja in ponudil dvanajst izbranih uprizoritev preteklega koledarskega leta. Deset jih je Dimitrij Rupel ob pomoči Matije Logarja izbral izmed več kot tridesetih uprizoritev slovenskih dramskih besedil. Ena predstava je priporočila Zvezdu kulturnih organizacij Slovenije, gostje kranjskega festivala pa so tokrat sarajeveki gledališčniki. Kamerni teater Sarajevo, ki se bo predstavil z uprizoritvijo Lepe Vide, kranjske dramatike Rudija Šeliga.

Ob izbor lahko zapišemo, da je kranjski Teden slovenske drame že dodata utrdil svojo vlogo, saj so že zdavnaj mimo leta, ko je bilo še moč predstaviti vse in da že nekaj let gre za kvalitetni izbor, ki kranjskemu gledalcu ponudi celovito informacijo in ga za teden dni postavi v središče dogajanja.

Gostom iz Sarajeva bo pridala čast otvoritvene predstave. S po dvema uprizoritvama sta tokrat zastopana: SNG Drama iz Ljubljane s Hlapci Ivana Cankarja in z Vorancem Danetu Zajca; SLG iz Celja pa s Prevzgojo srca Dušana Jovanovića in Odprite vrata, Oskar prihaja B. Wudlerja. Cankarjeve Hlapce bomo lahko videli tudi v izvedbi Mestnega gledališča ljubljanskega. Mariborska Drama bo zastopana s Partijevim delom Za koga naj še molim. Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice z Grumovim Dogodkom v mestu Gogi, Eksperimentalno gledališče Glej iz Ljubljane z uprizoritvijo besedila I. Prijatelja Lisice, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo Tone Peršak, ki bo pripravil uvodni referat o sočasnih vprašanjih gledališča.

Gostje Tedna slovenske drame so letos sarajeveki gledališčniki, Kamerni teater iz Sarajeva, ki se bo predstavil z uprizoritvijo Lepe Vide kranjske dramatike Rudija Šeliga.

Srečanje slovenskih pesnikov

Odprta tribuna

Prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku bo obogatilo Srečanje slovenskih pesnikov, mikavna novost kranjskih kulturnih dni. Pesniki, literarni kritiki in zgodovinarji se bodo v Kranju zbrali v pondeljek, 2. februarja. Dopoldne, s pričetkom ob 9. uri, bo v kadijnici Prešernovega gledališča tekel simpozij na temo Poezija, pesniki in zgodovina, ki bo odprt za javnost. Zvečer ob 19.30 pa se bodo v dvorani Prešernovega gledališča pesniki, udeleženci srečanja predstavili v literarnem večeru.

O pripravah na prvo srečanje slovenskih pesnikov, čigar organizator je Osrednja knjižnica Kranj, smo že pisali, zato smo tokrat v pogovoru s Francetom Pibernikom, ki bo vodil simpozij, strnili zadnje obrise priprav.

Koliko referatov ste doslej prejeli za simpozij in kakšen bo literarni veter?

Referate so nam poslali: Niko Grafenauer, Boris Novak, Denis Pončič, Dimitrij Rupel, Tine Hribar, Jože Snoj in Samo Simčič, pričakujemo še prispevke Andreja Medveda, Iva Svetine in Daneta Zajca. Vsi

referati bodo razmnoženi, da jih bodo udeleženci srečanja dobili v roke. Svoj nastop na literarnem večeru pa so napovedali: Valentin Cundrič, Franc Černigoj, Marij Čuk, Milan Kleč, Milan Jesih, Matjaž Kocbek, Miroslav Koštuta, Marko Kravos, Tone Kuntner, Janez Ovsec, Tone Pavček, Bojan Pisk, Samo Simčič, Ivo Svetina, Saša Vegri, Dane Zajc, Ciril Zlobec, Denis Pončič in Andrej Medved. Literarni večer bo trajal uro in pol, vodil ga bo Franc Drolc, ki bo na kratko predstavljal avtorje, pesniki pa bodo sami brali svoje pesmi.

Kakšni so referati?

Iz prispehlih referatov je razvidno, da se pretežni del avtorjev, pesnikov loteva teme zelo osebno, iz pesniških stališč. Manj prisoten je odnos poezija – zgodovina, avtorji izpostavljajo predvsem svoj osebni odnos do poezije. Vendar se zgodovina vendar ne pojavlja v manjšem delu, v Hribarjevem in Grafenauerjevem referatu. To je po svoje razumljivo, pesniki pač govore iz sebe in v svojem času. Nekateri referati so izrazito načelnega značaja, drugi pa so zelo subjektivni, optiri na lastno pesniško izkušnjo.

Kakšna podlaga so za razpravo?

Vsek referat dovolj jasno postavlja probleemske točke, ki bodo zmogle vzbudit zanimanje prisotnih. Seveda pa pričakujemo, da posamezni diskutanti ne bodo le polemizirali s stališči referatov, temveč tudi samostojno dopolnjevali problematiko, ki je predstavljena v temi simpozija. Radi bi dosegli, da bo pesniški simpozij odprta tribuna, na kateri bo lahko vsak izrazil svoje stališče. Upam, da bodo povabljeni v veliki meri izkoristili to možnost.

Prireditelskih izkušenj ni?

Prvi simpozij bo tudi priložnost, da organizatorji svojo zasnovno izpostavijo kritični presoji udeleženc, kajti na ta način bo kasnejše pričelo do ustreznije oblike te prireditve. Pesniki, ki se udeležujejo srečanj v drugih republikah, imajo osebne izkušnje. Dobrodoše bodo, saj smo že v pripravah na srečanje marsikaj spoznali. Od vsega začetka je bilo postavljeno, naj bo to srečanje čim širšega kroga stališč in že dejstvo, da bo v Kranju toliko avtorjev govoril usmeritvi v prid. Končno, ne gre prezreti tudi tega, da bo to prvo tako široko srečanje slovenskih pesnikov, ki bo priložnost za plodne osebne stike.

M. Volčjak

Koncert mladih glasbenikov – V praznovanje slovenskega kulturnega praznika se bo vključila tudi kranjska Glasbena šola. V Renčenčni dvorani Mestne hiše v Kranju bo v četrtek, 12. februarja, ob 18. uri priredila koncert, ki ga je nastavila: Mladi glasbeniki se predstavijo. Ljubitelji glasbe bodo lahko poslušali mlado flautisto Maju Gogalo (na sliki) in pianistko Majo Bezlj. Skupinsko in posamezno pa bo nastopov več solopevcev. Glasbena šola bo pripravila tudi več nastopov po šolah, ki bodo tako deležni kvalitetnih kulturnih prireditv ob Prešernovem dnevu. Omenimo naj dva nastopa za učence Tekstilnega šolskega centra, ki bosta v soboto, 7. februarja, v Delavskem domu. Koncerta bosta nekakšen pregled dejavnosti glasbene šole. Pooboden program bo dan prej pripravila za sindikalno organizacijo Skupščine občine Kranj. – Foto: F. Perdan

Prešernovo mesto ob slovenskem kulturnem prazniku

Prešernovo gledališče Kranj

Spored tedna slovenske drame

Sreda, 4. februar,

ob 18.30

Otvoritev III. razstave fotografije »Gledališče« v Mestni hiši v Kranju.

ob 19.30

Otvoritev Tedna slovenske drame.

Otvoritveni govor bo imel predstavnik pokrovitelja, Planike iz Kranja. Predstava v Prešernovem gledališču – Kamerni teater Sarajevo – R. Šeligo: Lijepa Vida.

Četrtek, 5. februar,

ob 16. uri

PiKUD »Bratov Polančič« Maribor – J. Kolarič: Salon expos. Zaključena predstava za Osnovno šolo Planina, predstava v Prešernovem gledališču v Kranju.

ob 19.30

SNG Drama Ljubljana – I. Cankar: Hlapci. Predstava v SNG Drama Ljubljana (organiziran prevoz – odhod izpred hotela Creina ob 18. uri).

ob 19.30

PiKUD »Bratov Polančič« Maribor – J. Kolarič: Salon expos. Predstava v Prešernovem gledališču.

Petak, 6. februar,

ob 16.30

AGRFT Ljubljana – G. Strniša: Žabe. Zaključena predstava v TOŠC Kranj, predstava v Prešernovem gledališču.

ob 19.30

AGRFT Ljubljana – G. Strniša: Žabe. Predstava v Prešernovem gledališču.

Sobota, 7. februar,

ob 19.30

SNG Drama Ljubljana – D. Zajc: Voranc. Predstava v SNG Drama Ljubljana (organiziran bo prevoz – odhod izpred hotela Creina ob 18. uri).

Nedelja, 8. februar,

ob 19.30

EG Glej Ljubljana – I. Prijatelj: Lisice. Predstava v Prešernovem gledališču.

ob 19.30

Podelitev Nagrade Slavka Gruma za najboljši slovenski tekst.

Ponedeljek, 9. februar,

ob 15.30

PDG Nova Gorica – S. Grum: Dogodek v mestu Gogi. Zaključna predstava za EAŠC Kranj, predstava bo v Zadružnem domu na Primskovem.

ob 19.30

PDG Nova Gorica – S. Grum: Dogodek v mestu Gogi. Predstava bo v Zadružnem domu na Primskovem.

Torek, 10. februar,

ob 19.30

MGL Ljubljana – I. Cankar: Hlapci. Predstava v MGL Ljubljana (organiziran prevoz – odhod izpred hotela Creina ob 18. uri).

ob 19.30

PG Kranj – R. Svoboda (F. Govekar): Grča. Predstava v Prešernovem gledališču.

Sreda, 11. februar,

ob 10. uri

Okrogla miza Tedna slovenske drame 81. Vodil jo bo Tone Peršak – v kadijnici Prešernovega gledališča.

ob 19.30

SNG Drama Maribor – T. Partijčič: Za koga naj še molim. Predstava v Prešernovem gledališču.

Cetrtek, 12. februar,

ob 19.30

SLG Celje – D. Jovanović: Prevzgoja srca (Karamazov). Predstava v MGL Ljubljana (organiziran prevoz – odhod izpred hotela Creina ob 18. uri).

Petak, 13. februar,

ob 15. uri

SLG Celje – B. Wudler: Odprite vrata, Oskar prihaja. Zaključna predstava za Gimnazijo Kranj, predstava bo v Prešernovem gledališču.

ob 19.30

Zaključek Tedna slovenske drame 81. Zaključni govor bo imel predstavnik pokrovitelja – Planike iz Kranja. SLG Celje – B. Wudler: Odprite vrata, Oskar prihaja. Predstava bo v Prešernovem gledališču.

Kulturni koledar

JESENICE — Gledališče Tone Čufar bo v pondeljek, 2. februarja, ob 16. uri uprizorilo **Linhartovega Matička** za dijake Sole za zdravstvene delavce in Zelezarskega izobraževalnega centra Jesenice. V torek, 3. februarja, ob 16. uri bo uprizoritvra Maticka namenjena dijakom Centra srednjih šol Jesenice. V sredo, 4. februarja, ob 16. uri bo predstava zaključena za učence osnovnih šol Kranjska gora, Mojstrana in Žirovnica. V petek, 6. februarja, ob 16. uri za učence osnovne šole Tone Čufar z Jesenic, v soboto, 7. februarja, ob 19.30 pa bodo jeseniški gledališčniki z Matickom gostovali v Ribnem.

POD MART — V soboto, 31. januarja, ob 20. uri bo v Podnartu gostoval **Akademski komorni zbor Kranj**. V koncertnem programu bo predstavil slovenske narodne in umetne pesmi, ki jih je naštudiral za četrti uspešni novotletni koncert v Kranju. Zbor ima v letošnjem programu koncerty po Sloveniji in tujini, kjer želi, tako kot vsa leta doslej, poslušalcem predstaviti slovensko, jugoslovansko in tujo narodno in umetno pesem.

RIBNO — DPD Svoboda Rudi Jedretič bo v dneh od 30. januarja do 8. februarja pripravilo **Teden kulturnih večerov**. V petek, 30. januarja, ob 19.30 bo imel koncert moški pevski zbor iz Zasipa. V soboto, 31. januarja ob 19.30 bo odrašla dramska sekcijska domačega kulturno umetniškega društva uprizorila komedijo »3 šale«. V nedeljo, 1. februarja, ob 19. uri bo z igro Veselo popoldne nastopila dramska skupina pri Kulturnem društvu Ljubno. V petek, 6. februarja, ob 19. uri bo godba iz Gorij izvedla koncert godbe na pihala. V soboto, 7. februarja, ob 19.30 bo z Linhartovim Matickom gostovalo amatersko gledališče Tone Čufar z Jesenic. V nedeljo, 8. februarja, ob 19.30 pa bo domača mladinska dramska skupina uprizorila Zgodbo iz stare Kitajske — Rdeče in modro v mavriči.

VISOKO — V nedeljo, 1. februarja, ob 17. uri bodo v dvorani na Visokem mladi igralci Kulturno umetniškega društva Velesovo gostovali z drama Marjan Marinka Odmev je vedno zadnji. Po uspešni premieri na domaćem odu se bodo tako predstavili v več sosednjih krajih.

Gorenjski muzej

Priložnostne razstave v kranjskih galerijah

Bienalna razstava prireditev Gledališka fotografija: Janez Bogataj, član fotogrupe Solt iz Ljubljane — »SKUC marec 80/1

Ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku, 8. februarju, in spominu na 132. obletnico smrti dr. Franceta Prešernova bodo v sredo, 4. februarja, v galeriji Prešernove hiše odprtli razstavo »Prešernovi nagajenci 1947—1949«. Z razstavo začenja Gorenjski muzej obširen ciklus prikazov, s katerim želi predstaviti ustvarjalce na področju kulture in njihova dela, ki so bila nagrajena v preteklih letih z najvišjim slovenskim priznanjem: Prešernovo nagrado.

Letos bodo na razstavi prikazani prešernovi nagajenci in njihova dela v letih 1947, 1948 in 1949. Prešernove nagrade so prejeli likovni ustvarjalci Božidar Jakac, Boris Kalin, Gojmir Anton Kos, Gabrijel Stupica, France Mihelič, France Pavlovec, Božidar Pengov in Francišek Smerdu, arhitekt Jože Plečnik, literati Matej Bor, Igo Gruden, Ivan Potrč, Tone Seliškar, Vitomil Zupan, Karel Grabeljšek, dr. Bratko Kreft, dr. Anton Slodnjak, France Bevk, Anton Ingolič, Vladimir Levstik in Ciril Kosmač. S področja gledališke umetnosti pa so bili nagajeni: Mira Danilova, Ivan Sever, Mileva Zakrajšek, dr. Branko Gavella, Slavko Jan, Hinko Leskovšek, Ivan Cesar, Stane Sever, Milan Skrbinek, Branka Verdonik, Valerija Haybal, Elza Karlovac, Vekoslav Janko, Rudolf Franci, Ladko Korošec, Samo Smerkolj, Pia in Pino Mlakar, Anton Neffar, Ernest Franz in Viktor Molka. Glasbeno umetnost pa predstavljajo: Blaž Arnič, Lucijan Marija Skerjanc, Jakov Cipci, Samo Hubad, Marjan Kozina, Marijan Lipovšek, Uroš Krek, Rado Simoniti in Anton

Trost. Razstava bo odprta do 1. marca.

Po zaključku otvoritvenega programa v Prešernovi hiši bodo v Stebriščni dvorani Mestne hiše odprtli razstavo »leto 1980 — važnejša dogajanja in dosežki Gorenjske«. Razstava ima namen, da dragocen zgodovinska dokumentacija, ki nastaja pred našimi očmi, ostane ohranjena in dostopna kasnejšim rodovom. Drugi namen razstave pa je, da vzgaja v smislu pravilnega vrednotenja tovrstne kulturne dediščine in prispeva svoj delež k kulturi in zavesti slehernika. Razstava ne more podati še prave zgodovinske podobe leta, ki se je pravkar iztekel in ki mu bo čas dodan dogodek in dosežki, ki jih morda niščno opazili, ali pa bo bolj kritične presojal dosežki, ki jih tu predstavljamo. Razstava tudi ne predstavlja načina življenja, dela in mišljenja, ter je s svojimi izbranimi eksponati bližje našim željam po bogatejšem in lepšem življenju.

Program kulturnega večera se bo nadaljeval z otvoritvijo bienalne razstavne prireditve **Gledališka fotografija**, ko jo je skupaj s Fotokino klubom Janez Puhar in Gorenjskim muzejem iz Kranja organiziralo Prešernovo gledališče v Kranju. V Mali galeriji Mestne hiše se bodo na temo gledališča predstavili fotografije iz vse države, seveda tisti, ki so se odzvali na natečaj Prešernovega gledališča. Ob tovoritvi bodo podeljene tudi diplome. Prireditve se veže na ostala dogajanja v Tednu slovenske drame v Kranju in postaja tradicionalna sestavina Slovenskega kulturnega tedna.

Večer bo zaključila otvoritev razstave del **likovja Franceta Mesarca iz Murske Sobote**. Avtor sodi med najpomembnejše likovne delavce v severovzhodni Sloveniji, uvrščamo ga med predstavnike tako imenovanega novega realizma. Njegova dela niso znana samo pri nas, temveč zaradi številnih razstav, na katerih je sodeloval, po vsej Jugoslaviji.

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRAJN Koroška 53 c

objavlja prosta dela in naloge

TAJNIKA SAMOUPRAVLJANJA

za določen čas — 1 leto, za nadomeštanje delavke med porodniškim dopustom.

Nastop dela je možen takoj.

Pogoji:

- upravno administrativna šola,
- 18 mesecev delovnih izkušenj,
- predhodni preizkus znanja strojepisja

Kandidati naj pošljajo prijave v 15 dneh po objavi na naslov Elektrotehniško podjetje Kranj, Koroška cesta 53 c.

Gorski reševalci:

»Ne prispevkov, sistemsko rešitev hočemo!«

Hvaležni so za pobudo, ki jo je dala naša bralka L. P. iz Škofje Loke, da bi zbirali prostovoljne prispevke za opremo njihovih postaj, toda tako, pravijo, ne gre. Dovolj jim je prosjačenja, dovolj izkorisčanja priateljskih zvez za pridobivanje potrebnega denarja za njihovo opremo, izobraževanje in delo. Zadnji čas je, da naša družba to uprašanje sistemsko reši.

Kranj — Vsak dan je več obiska v naših gorah. Planinarjenje postaja rekreacija mnogic, kajti najcenejša je. Lani je slovenske gore obiskalo že milijon tristisoč obiskovalcev. To je ogromno število. Seveda pa je tudi iz dneva v dan več gorskih nesreč, kamor kličemo — koga drugega, če ne gorske reševalce. Izkušene, srčne fante in može, ki pohite k ponesrečenim na prvi klic. Pa čeprav postavljajo vsakokrat v nevarnost svoja lastna življenja. Že letos, v teh nekaj dneh januarja, so imeli tri večje intervencije: dve v kamniških planinah, eno med Stolom in Golico. Vsakokrat je šlo na teren od trideset do petdeset reševalcev s helikopterjem.

In koliko je dela, ki ga nikjer ni videti: spremjanje izletov, pohodov, tečajev za gorske stražarje, planinske vodnike, mladinske, pionirske, alpinistično šolo, izdelava potov, markiranje. Pa preventiva! Člani GRS Kranj brezplačno dežurajo vse sezono na Kravcu brez dinarja na domestila. Lani so imeli preko dvesto posredovanj samo na tem smučišču. In koliko je preventive, ki ni nikjer zabeležena!

Njihova oprema je draga. Zelo draga. Samo ena stenska gorska nosila stanejo dva stara milijona, ena najlon vrh sedemsto starih tisočakov, pa v dveh letih dotraja. Tri stare milijone so lani kranjski reševalci dali samo za sanitarni material.

O pobodi naše bralke nismo sklicevali skupaj vseh gorskih reševalcev Gorenjske. Obrnili smo se na najbližje, kranjske gorske reševalce, in vprašali za mnenje načelnika GRS Kranj Emila Herleca. Prepicani smo, da so istih misli tudi gorski reševalci z Mojstrano, Rateč, Jesenic, Tržičem in drugod.

*Lepa gesta je to, kar je predlagala tovarišica P. L. iz Škofje Loke, je dejal tovariš Herlec, toda tako ne gre. Naša družba se mora zavedati, da smo alpska dežela, kjer planinarjenje raste iz dneva v dan in da je vsako leto več nesreč v gorah. Došle so bile posamezne postaje GRS pri denarju, kakor so se pač same znašle. Če si imel dobre zvezze, če si naletel na razumevanje pri pravih ljudeh, si prilep do potrebnega denarja, sicer pa ne. Večina naših postaj živottari. Da bi opremili pošteno samo eno postajo, je pol stare milijarde premalo. Iz nas hočejo narediti društvo. Toda tako ne gre. Ne moremo se prilagajati programom, kot je to običaj pri društih, ampak, ko nas pokličejo, mora iti za vsako ceno na pomoč. Le sistemski rešitev je tu sprejemljiva in nobena druga. Če smo tej družbi potrelni, potem naj prispeva za naše delo, za naša prizadevanja, sicer lahko tudi popustimo.

Zunaj, v Švici, Avstriji, prav tako alpskih deželah, kot je naša, imajo to družba urejeno. Gorski reševalci so profesionalci, reševanje v gorah je njihov poklic. Ne gredo v akcijo, dokler stroški reševalne akcije niso

Emil Herlec, načelnik postaje GRS Kranj: »Zadnji čas je, da naša družba uprašanje gorskih reševalnih služb reši sistemsko.«

vnaprej pokriti. Usedejo se celo na premoženje ponesrečenca ali koga drugega, ki zanj jamči. Od naših gorskih reševalcev pa samo zahtevamo našo varnost brez zasuškov, brez plačil. Pri tem pa morajo takoj plačati rešilca, takoj plačati zdravniški precep... Fantje pridejo seveda iz služb. In če so tu mojstri, ki imajo dovoljno mero razumevanja, gre brez negodovanja, sicer so pa tudi tu težave. Oboje bi morali rešiti, poudarja tovarš Herlec: v delovnih organizacijah izostanke z dela za akcijo ali trening s samoupravnimi sporazumi, finansiranje gorskih reševalnih postaj pa sistemsko v okviru republike. Devet postaj GRS imamo na Gorenjskem od šestnajstih v Sloveniji, pa vsem se približno enako godi. Le da nekateri, kot Mojstrana, Rateč in druge dobe še veliko več klicev na pomoč. Mojstrana jih ima, na primer, preko trideset na leto. In te postaje bi morale dobiti tudi temu primeren večji delež.

*Doselej smo se, kot sem že rekel, oskrbovali z denarjem, kakor smo se pač znašli, nadaljuje tovarš Herlec. »Kranj je, na primer, lani dobil nekaj sredstev od Civilne zaščite, nekaj od Zavarovalnice Triglav, nekaj od TKS. Toda, človeku se že neumno zdi, da dobesedno prosjači. Prosjači za druge! S tem moramo prekiniti! Še sreča, da smo helikopter dobili vedno na voljo, kadar smo ga rabili. Rabili smo ga pa kar v 60 odstotkih primerov. Republiškemu sekretariatu za notranje zadeve gre za to res velika zahvala.

Veseli smo, da ljudje vidijo, razumejo, da potrebujemo več sredstev za naše delo. Toda, žal, to vidijo le posamezniki, ki poznajo naše delo. Zalosten pa si, ker tega ne sprevidijo posamezniki v republiki, ki so za to odgovorni.«

D. Dolenc

Spored prireditve

Ponedeljek, 2. februar,

ob 9. uri

Srečanje slovenskih pesnikov v kajdinci Prešernovega gledališča. Razstava fotografij spominskih plošč in obeležij literatov, ki so živelii in delali na področju občine Kranj — v veži Prešernovega gledališča.

ob 19.30

Literarni večer v dvorani Prešernovega gledališča.

Sreda, 4. februar,

ob 18. uri

V Prešernovi hiši razstava: Prešernovi nagajenci od 1947 do 1949.

ob 18.30

V Stebriščni dvorani Mestne hiše bienalna razstava fotografije »Gledališče«.

ob 19. uri

V Mestni hiši razstava del Franceta Mesarca iz Murske Sobote.

V Mali galeriji Mestne hiše razstava »1980 — važnejši dogodki in dosežki«.

Petak, 6. februar,

ob 18. uri

V Radovljici podelitev Prešernovih nagrad za leto 1980.

Sobota, 7. februar,

ob 18. uri

V Prešernovem gaju poklonitev pesniku.

ob 18.30

Podoknica pred Prešernovo hišo — Moški pevski zbor Iskra.

ob 19.30

V domu DPO Stražišče podelitev Velikih in Malih Prešernovih plaket.

Cetrtek, 12. februar,

ob 18. uri

V Renesansni dvorani Mestne hiše v Kranju koncert: Mladi glasbeniki se predstavijo.

TEMELJNO SODIŠČE KRAJN Predsedništvo

Na podlagi 9. člena pravilnika o delovnih razmerjih objavlja prosta dela in naloge

STROJEPISKE

za enoto temeljnega sodišča na Jesenicah, za katere se pri opravljanju zahtevajo naslednji pogoji:

- 4-letna srednja administrativna šola,
- ali 2-letna administrativna šola,
- delovne izkušnje z najmanj 300 udarci na minuto,
- delavka brez delovnih izkušenj najmanj 200 udarcev na minuto in 3 mesece poskusne dobe

Delavka, ki bo sprejela na delo na temeljno sodišče, enoto na Jesenicah, bo združevala delo za nedoločen čas.

Interesantno naj v 15 dneh po objavi vložiti pismene prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov Predsedništvo temeljnega sodišča v Kranju, Ulica Moje Pijadeja 2. Kandidatke bodo o izbiri obveščene v 15 dneh po preteklu roka za prijavo.

Tomo Križnar

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

2

Ura na zvoniku odbije polnoč ... Topla, vlažna, mastna noč, na nebu medljivo tuje zvezde.

Moj prihod na glavni trg nikogar ne zmoti. Opazim le nekaj pogledov, potem vse kriči po svoje naprej. Užajan sem. Psi, ki me sledijo že s hriba, me ujamejo ob Bolivarjevem spomeniku. Skoraj vsak kreva, kroha ali škili. Vsi so suhi. Laježi so leni, nekam poluradni. Vohajo motor, eden dvigne tacu ... potem ležejo po tleh.

Cakam. Pričakujem, da se bo od kod vzel kdo, ki me bo povabil na dom. Na večerjo, na prenočišče ... Vsaj v Afriki je bilo tako.

»De donde viene, gringo?«

»Nisem gringo, iz Jugoslavije sem!«

»Koliko dni pa si se vozil na motorju iz Jugoslavije sem?«

»Ej, ti tam, ali veš, kje bi lahko spal? Nimam preveč denarja.«

»Ja, mogoče ... si, si, mi zleze na vrh moje 50-kilogramsko prtljage majhen živ možiček v belem panamskem klobuku.«

Naravnost, na vogalu levo, potem natančno pred barom Los muchachos stop.

»Najprej bova spila aperitiv, zgodaj je še, potem se laže spi.«

»Dva viski, plačaj gringo, dobodošel v Ekvadorju!«

»Te zanima zgodovina, vse ti lahko povem, učitelj sem. Tale naša usrana vas Portovieho ... Nekoč so bili naši očetje doma ob morju. Stoletja nazaj so nas napadali gusariji; bogati smo, rodovitna zemlja, transport po morju, trgovali smo ... Zato smo se pred njimi umaknili na tele grice. Boj videl zjutraj.«

Razumem ga samo vsako peto besedo. Na ladji se nisem učil kaj dosti španško, vendar se da razumeti tudi, če ga samo gledam. Za svoje roke potrebuje precej prostora.

»Se en viski, kako se imate kaj gori v Estado Unidos, bogata zemlja, niste imeli gusarjev. Pravzaprav ste vi gusariji, mi zvito pomežnikne.«

»Jaz sem iz Jugoslavije!«

»Čehoslovaki?«

»Ne, Tito, Belgrade, a ne razumeš, saj nas še bušmani poznaajo.«

»Hm, no plačaj tole, pa greva!«

Velike jame na cesti, okleščene papaje med bakami, vonj po prezačinjenih riževih omakah, pod slabotnimi žarnicami na dolgih žicah ... Vleče me po trohnečih stopnicah navzgor, z glavo udarim ob steno, vsa koliba se maje ob koraku. V kotu pomete meter tal, odpne hlače in me, slineč se, prijazno vabi. Mačka nekje gori z otroškim vekanjem oznani svoje sentimentalne želje po ljubezni.

Hudiča me bo!

Ko se vrnem na Avenida central, se ulije dež. Ljudje se v gručah vračajo iz kina. Curki vode jih poljavijo. Nihče nima dežnika. Nikomur se ne mudi. Otroci veselo skačejo v luže, da vroča voda škropi na vse strani.

Residencial, piše na tabli nad vratimi. Više gori je nekaj balkonov, nekaj deklet se hihiča v utrujeni svetlobi. Tu bom spal. Deset dolarjev. Drago kot Žefran, vendar je prepozno, da bi še stikal okrog.

»Kje je soba?«

»Izberi, katero hočeš!«

Odprom vrata. Velika in suha, zanemarjena ženska nekaj azijskih potez sedi na postelji.

»Oh, oprostite ...«

Druga vrata – zaklenjeno, zasedeno. Tretja vrata, debelušna mešanka bere strip. Četrta, stranišče na počep s kupčki, v bližnji in daljni okolici luknje. Peta soba, oh darling, gringo, vamoš muchacho ... Bil je taka, da je tudi, če bi bil vse leto na morju ... Potem

so bila še tri vrata. Ko so osladno navalile tudi one z balkona, mi je vžgalo. »Sem preveč zmatran! Denar nazaj, seniorite, ali pa bom začgal kupljari!«

V največjem hotelu v Portoviehu mi strežaj pomaga poriniti motor po betonskih stopnicah v sobo. Nočem, da mi ga prvo noč ukradejo. S stropa viseci žici zvezem skupaj in priže se luč, ventilator zaropata, veslajoč v premočenem zraku kot traktor ... Vržem se na posteljo, na varnem sem. Preveč je bilo za en dan. Nimam več kondicije. Miru, pokoja.

Stokanje se prihuli v sobo čez vrhnji del stene, odprtina za zračenje je zabita le z nekaj leseni koci. Potem se začno gnijaviti tudi na drugi strani. Postelje škrpljejo, ženske civilijo, oni hropejo ... Mižim, štejem becke, pa ... potem me nekaj ugrizne pod ramo. Žival bega po rjuhi gor in dol. Ščurek ali kaj. Se nikdar nisem videl podobnega. Komarji navale šele proti jutru.

Latinske lepotice

Počasi se peljem, nagnjen naprej, z levim komolcem oprt na spalno vrečo nad rezervoarjem, z desnico pozdravljaljoč ljudi. Vsi so svetlo oblečeni, toliko obrazov, vseskozi imam občutek, da je nedelja. Čepe za cesto, kraj velikih smetišč, po katerih posedajo jate urubujev. Nabij nosorogast tovornjak, predelan v avtobus, ki vozi brez voznega reda, čakajo. Na njem se večina vozi na strehi.

Kako lepe očke mladih deklet, starejše žene so videti zelo materinske, otroci kažejo gole trebuščke, prehitim motorista z vsaj 80 kilogramskim prašičem na prtljažniku.

»Turist! Kain gres?«

»Gor v glavno mesto v Quito.«

»Potujva skupaj, vodič ti bom.«

Griči, plantaže kave, kakava, banan, skromne vase, konji na stezicah, ki vodijo v hribe. Više gori postanejo banane pritlikave. Svetlo sonce mi zasmodi nos.

Sredi roja velikih muh odkrijem gostilno. Lesena stavba z balkonom in sodčkom za bruhanje pred vratimi, podobna kot vse ostale, me spominja na one iz filmov o divjem Zahodu. Koruzna juha, riž z mesom, kava in koka kola za slabih naših 15 dinarjev.

Quevedo je središče te kmetijsko najbolj bogate pokrajine Ekvadora. Ob reki se tare ljudi. Na trgu se ponuja vseh vrst tropsko sadje, meso, ogledalca, glavniki ... iz ZDA uvožen kič. Cerkev je nabito polna. Nova je. Tudi pridigar je nov. Kristus, nabit na betonski križ, je nekaj čudnih potez. Tak je kot mešanec. V kotu čepe nekaj ljudi širokih obrazov, napol odprtih ust in začudenih oči, sodčastih postav v capah in s culami čez rame. To so prvi andski Indijanci.

Kandidat mora poleg splošnih z zakonom in družbenim dogovorom o kadrovski politiki določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

lesnina

LESNINA LJUBLJANA, n. sol. o.

TOZD TAPETNIŠTVO RADOVLJICA, n. sub. o.

razpisuje po 98. členu statuta TOZD Tapetništvo in sklep delavskega sveta z dne 26. 1. 1981 dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA TOZD

Za individualnega poslovodnega organa je lahko imenovana oseba, ki poleg z zakonom določenih pogojev izpoljuje še naslednje pogoje:

- višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri,
- najmanj pet let delovnih izkušenj od tega tri leta na vodilnih delovnih mestih,
- organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- moralnopolitične kvalitete in sposobnosti za razvijanje socialističnih in samoupravnih odnosov

Vlogi priložite življenjepis in dokazilo o strokovnosti.

Vlogo pošljite v 15 dneh po objavi na naslov Lesnina TOZD Tapetništvo Radovljica, Gorenjska cesta 41, z označko »za razpisno komisijo«.

CENTER SLEPIH IN SLABOVIDNIH dr. Antona Kržičnika
Stara Loka 31
Škočna Loka

razpisuje dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. TEHNIČNO-KOMERCIJALNEGA VODJE MIZARSKE IN KLASIČNIH DELAVNIC
2. VODJE OSKRBNEGA ODDELKA

Kandidat mora poleg splošnih z zakonom in družbenim dogovorom o kadrovski politiki določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: – lesno industrijski inženir I. stopnje in 5 let delovnih izkušenj,

– komercialni tehnik in 5 let delovnih izkušenj

pod 2.: – višja gospodinjska šola in 5 let delovnih izkušenj,

– višja šola za socialne delavce in 5 let delovnih izkušenj

Kandidata bosta imenovana za štiri leta, po poteku mandata pa sta lahko ponovno izbrana.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev na kandidati pošljijo v 20 dneh po razpisu na gornji naslov pripisom »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po končanem zbirjanju ponudb.

zavarovalna skupnost triglav
Kranj

Odbor za medsebojna delovna razmerja v Delovni skupnosti zavarovalne skupnosti Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. ZA OPRAVLJANJE ADMINISTRATIVNO-MANIPULATIVNIH DEL IN NALOG
- s polnim delovnim časom za nedoločen čas

2. ZA OPRAVLJANJE DEL IN NALOG NA PODROČJU ZAJMANJA PODATKOVNA AOP
- s polnim delovnim časom za določen čas (za čas nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu)

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1.: – da imajo srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri,

– 2 leti delovnih izkušenj

pod 2.: – da imajo dvoletno administrativno šolo,

– 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

K prošnji za sklenitev delovnega razmerja je potrebno predložiti življenjepis in zadnje šolsko spričevalo.

Prošnjo je treba nasloviti na naslov Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, sektor za upravno organiziranost in kadre. Rok za oddajo prošnje poteka 15. dan po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje roku 30 dni po poteku objavnega roka.

Ivan Jan: Kokrški odred 11

Vendar pa so te množične aretacije in krvavo uničevanje aktivistov tudi pokazale, da je bilo NOG na Gorenjskem od jeseni 1941 organizirano na resnično široki fronti. Delovanje na terenu je bilo prilagojeno razmeram načinu in prvi hudi zimi, a se je zvitemu gestapu pač posrečilo, da ga razdare.

In še nekaj!

Take množične aretacije so tudi pokazale, da na Gorenjskem organizacije OF spričo velike okupatorjeve moči ne smejo zajemati preveč ljudi v eni skupini. Pokazalo se je spet, da je v takih okoliščinah nujno treba dosledno spoštovati konspiracijo. Predvsem pa je bilo treba v vodstvene organe pritegavati le preverjene, skromne in predane aktiviste.

Ob koncu vojne se je Ivan Urbanc, bolan od tuberkuloze, vrnil iz taborišča domov in bil takoj aretiran. Nekaj mesence kasneje je bil v dramatičnem sodnem procesu zaradi težine krivde obsojen na smrt.

Ugotoviti moramo tudi, da je bil boj proti gestapu povsem nekaj drugega kot boj proti italijanski kvesturji. Italijansko zasedovanje NOG v Ljubljani še zdaleč ni bilo tako načrtno in širokopotezno kot nemško na Gorenjskem in Štajerskem.

Zato tudi prenašanje oblik NOG iz Ljubljane na Gorenjsko ni moglo biti uspešno.

Posledice šablonstva prenašanja teh oblik iz Ljubljane na Gorenjsko so bile naravnost katastrofalne, kar potrjujejo primeri Ivana Urbanca, Darinke Močnikove, Pavla Kerna in drugih. Zaradi teh izdajstev se je normalni razvoj terenskih organizacij na Gorenjskem mogel organsko nadaljevati še konec 1942 in v začetku 1943, in to v skladu z usmeritvami Borisa Kidriča.

Razvoj NOG na terenu ni upadel le po dražgoški bitki, temveč že po decembrski vstaji, ko se je veliko novincev vrnilo domov. Nemci pa so jih potem aretirali. Toda aretacije niso zajele vseh krajev in žarišč OF, temveč predvsem tiste po mestih in večjih krajih, od koder so v prve partizanske enote odšli skoraj vsi predvojni komunisti, konec leta 1941 pa je po zgledu

**PRIHODNJIČ
BOMO ZAČELI
OBJAVLJATI:**

JOŽE VIDIC:

**VOJNI ZLOČINEC
FRANC FRAKELJ**

KONEC

Jutri srečanje turističnih delavcev Gorenjske

Gorenjska turistična zveza Kranj in Skupščina občine Tržič prireja jutri, v soboto, 31. januarja, že enajsto srečanje turističnih delavcev Gorenjske, v Tržiču, ki je bilo predvideno za oktober preteklega leta, vendar zaradi različnih razlogov to niso mogli organizirati.

Pričetek srečanja bo ob 15. uri v kinodvorani Cankarjevega doma v Tržiču, kjer bo sprejem udeležencev, srečanje bo otvoril predsednik GTZ Zvone Teržan, spregovorila pa bosta tudi predsednik Skupščine občine Tržič Milan Ogris in predsednik MK SZDL za Gorenjsko Slavko Osredkar. V kulturnem programu bo kviz turističnih podmladkov o poznovanju Tržiča in okolice ter podelitev priznanj najzaslužnejšim. Srečanje se bo nadaljevalo v prostorih tovarne Peko, kjer bo kulturni program, nato pa bo sledilo veselo razjanje.

D. Papler

BREZGLAVA KORAJZA

V teh dneh smo smučali pa še vedno smučamo po naših smučarskih poljanah. Tokrat se ne mislim spuščati v obisk ali cene ali črtiti naše žičničarje ali urejenost smučiš, tokrat mi gredo na žive predvsem neodgovorni smučarji osebno.

Vsak dan se na smučišu zgodi, da treščita skupaj dve smučarski glavi in prihaja do večjih manjših ali nikakršnih poškodb. Se pač dogaja, da smučarja terja tudi svoje žrtve in svoj davek in da moramo biti vsi prej ali slej pripravljeni, da bomo temeljito televljeni po snegu ali da nas bo pojaha drveči smučar. Kljub temu pa bi se marsikateremu trku lahko izognili, če bi imeli nekatere smučarji več pameti v svoji bučici.

D. Papler

ZRTVENI PLES
90
Crni se je vdal. Po umiku trdnjave s pete vrste, npr. 13... Te8 sledi 14. Td5: Sb4 15. Th5 h6 16. Dg5 z matiranjem, na umik trdnjave na polje h5 pa se igra tudi do 14. Te1 Sd4 15. Te8 Se6 16. Tf8: + konča z matiranjem.

VIDETI – ZMAGATI

Izvrstno poznavanje šahovske teorije še ni dovolj za uspešno igro. Igralec mora biti vztrajan borec, stalno pripravljen. Spremljati mora na sprotnike načrte, zasledovati njegove namene. Skratka, videti mora številne možnosti, ki jih po vsaki potezi omogoča pozicija. Se več, videti mora bolje in dlje kot nasprotnik. Tedaj se posreči igro pripeljati do konca, ki ga nasprotnik ni pričakoval, podobno kot se je zgodilo v partiji VIDMAR-EUWE (Karlovci, 1929), diagram 161.

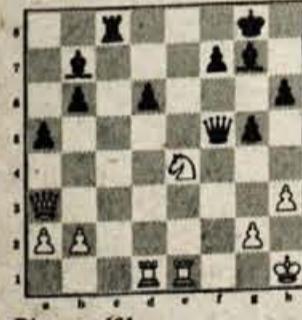

Diagram 161

Profesor Vidmar je v komentarju k poziciji zapisal naslednje: »Pozicija se je dejansko tako zaostriла, da sta oba igralca prisiljena igrati na mat.

Kako bo moj nasprotnik gradil mat, sem takoj videl. Kako naj zgradim svoj skeplni napad, dolgo nisem vedel in videl.

Nazadnje pa se mi je le posvetilo: zagledal sem odločilno žrtvo dame v 37. poteki. Tako je nastal konec partie, ki mu ne najdeš zlepata para v Šahovski zgodovini.«

1. Sd6: Lg2: +
2. Kg2: Tc2: +
3. Kh1 Df4

Crni je odigral svojo kombinacijo. Nasprotnikovega kralja pa postavil pred neubranljiv mat. Zdaj je beli na vrsti.

4. Te8+ Lf8
5. Tf8: + Kf8:
6. Sf5+ fKg8
7. Df8+ !!

Dama potegne bežečega kralja nazaj, na polje f8.

7. ... Kf8:
8. Td8 mat

Tudi rešitev položaja na diagramu 162, iz partie ZUCKERTORT-BLACKBURN (London, 1883) lahko porabimo na tem mestu. Prva naloga belega je razmeroma očitna, zaradi slabosti črnega na liniji je možen sunek s kmetom f.

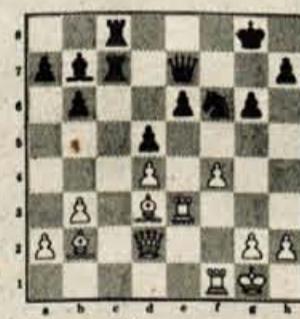

Diagram 162

Dr. Srdjan Baudek (Nadaljevanje v naslednji številki)

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

115. V tem splošnem vretju med zidovi stiškega samostana pa ni prav ničče pomislil na zaprtega ciganskega dolinka. Tistih nekaj hlapcev, ki so ostali doma in niso odali na Turke, je imelo preko glave svojega posla in se ni niti malo brigalo za to, da bi varovali tega hudodelca. Tako je cigan nekega jutra ptička ni bilo več v gnezdu. Kako je cigan Samoil pobegnil, tega ni vedel ničče in tudi iskali ga niso, ker so imeli zares veliko drugega posla ...

116. Glavar Jurij Šenk je imel pod svojim poveljstvom le majhno vojsko – vsega skupaj kakšnih dva tisoč mož. Njegovi izvidniki so kmalu potem, ko so se približali načrtenemu kraju, naleteli na njene prednje straže. Ko je bil Šenk o tem obveščen, je bil povsem prepričan, da je to vsa turška vojska, ki ropa po tem področju, zato je svoje hlapce hrabro povedel nadnjem.

117. Boj je bil silovit in sorazmerno kratek. Slovenski konjeniki, ki so imeli že precej izkušenj v dosedanjih številnih bojih s turško drhaljo, so se hrabro pognali v naskok. Preden je sovražnik lahko ugotovil, da je napaden, je padlo že veliko število njegovih vojakov, ne da bi sploh uspeli poseči za orožjem. Ko je sonce napoled zahajalo, je na bojnem polju obležalo čez dvesto Turkov, drugi pa so se brezglavo umikali ...

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENISKE OBČINE

(61. zapis)

Preden še kaj povem o življenjskem delu zaslavnega Smokučana (naglašen u!) Toma Zupana, moram omeniti tudi časten pomnik pod cesto pri Skokuču, ki izpričuje, da je tu dne 19. februarja 1945 omahnil v smrt partizan – borec Kokrškega oreda Vinko Hrovat. (Včasih so rekali znamenjem, ki so jih postavljali ob poteh, kjer se je kdo ponesečil do smrti – »Bridke matre«. Vsiljuje se mi primerjava s sodobnimi partizanskimi pomniki, ki stoje ob cestah in na poljih, v gozdovih in na gorah; tudi ti pričajo o nesrečni smrti tolikerih mladih fantov ...).

Velja še obudit spomin na »Tito-vo vas«, leseno taborišče za Smokučim vrhom, v katerem se je v zimi 1944–1945 zadrževal bataljon borcev, katerih akcijsko območje je bilo pod Stolom.

Složnost (ali pa dobro sosedstvo) vasic pod Pečmi izpričuje tudi v teh krajih zelo veljavna paša na planinah. Tako, n.pr. na Smokuški planini (1364 m), južno od visoke Vratre (2180 m), pasejo svojo goved poleg Smokučanov tudi Rodinci, na Doslovški planini (1180) pod Stolom pa pasejo poleg Doslovčanov tudi Brezničani.

Prešernova sestrica Mina Frtin mati Toma Zupana

PREŠERNOV SORODNIK

Starejši Kranjčani pa tudi domačini z Okroglega in Naklanci, se še dandanes spominjajo vselej skrbno oblecenega, častitljivega belolasega starčka, ki je redno prihajal v mesto s svojega gradiča na Okroglem. Prihajal pa je prav gotovo vselej, če je bila v Kranju kaka narodna prireditev.

Tomo Zupan (1839–1934), ki je učkal skoraj sto let, si je za jesen svojega življenja zgradil lep dom na Okroglem – pravcati gradič; od tod njegov polsegavi naziv »vlastelin«. Okroglo pa si je izbral zato, ker leži nekako v srcu Gorenjske, njegove in Prešernove ožje domovine. Mož je živel kot upokojeni profesor na

Okroglem od leta 1904 pa vse do smrti v letu 1934 – torej celih 30 let! Ves čas do zadnjih ur pa izjemno dejava, živahan in življenski, ne le kot učenjak in narodnjak, pač pa tudi kot skrben, moder gospodar kar precejšnje zemljische posesti.

Kot daljni Prešernov sorodnik (Zupanova mati Mina roj. Frtin (1814–1858) je bila pesnikova sestrica in po izpričani pripovedi po vnanjem neki zelo podobna svojemu umrlemu bratrancu) si je na Smokučan že v rani mladosti zastavil veliko nalog: napisati o Prešernu kar najbolj resničen življepis.

Sicer je res, da se je Zupan v teku svojega dolgega življenja loteval tudi drugih nalog in se spuščal v kaj pestre dejavnosti. Tako se je uveljavljal na slovstvenem, pedagoškem, publicističnem, organizacijskem, zgodovinarskem in celo na slikarskem področju. A je vendar vse svoje moči v glavnem posvetil Prešernu.

PROFESOR V KRAJU

Za pesnika se je navdušil še kot gimnazijec. Se ni minilo deset let od Prešernove smrti, že se je v svoji maturitetni nalogi (leta 1858!) odločno postavil za Prešerna – in proti votli Koseskega slavi. To je bilo za oni čas, ko so vse povsod na Slovenskem častili Koseskega, postabljali pa na Prešerna, zadost po gumna poteza. Vsekakor je bil Tomo Zupan eden prvih Slovencov, ki je odklonil hrup mečev in bohov v pesmih tako slavljenega Koseskega in raje prisluhnil nepriznanim nežnim zvokom Prešernove lire.

Leta 1868 je Tomo Zupan nastopil službo profesorja slovenčine in verouka na kranjski gimnaziji. Tu je postal celih enajst let, do leta 1879. Sam pravi, da je šele v Kranju začel sistematično »nabirati Prešerna«. Zupan pa je v Kranju rad služboval (in se na jesen življenja tudi rad vrnil) še prav posebej zaradi Prešernovega groba. Kajti najdragocenije kar hrani zemlja mesta Kranja, je pesnikovo neiztrohnjeno srce ... Večkrat je Tomo Zupan vzkliknil: »Blažena zemlja, blaženo pokopališče, bolj blaženega slovenska domovina ne premore!«

Profesor Zupan je bil znan kot pokonci mož; vselej se je postavil na stran po krivici preganjanju. Svojih prijateljev tudi v stiskah ni zapustil – raje je tvegal zamero pri oblasteh.

– Vselej je zagovarjal dijake, če so se v svoji mladostni prešernosti zamerili prestrogim učenikom – bil je slej ko prej prijatelj mladine.

ZUPANOVA »PREŠERNINA«

Tako je rad sam pravil svojemu delu za Prešerna. Vestni si je zapisoval v posebne zvezke vse, kar sta mu na občasnih obiskih pripovedovali o pesniku njegovem takrat še živeči sestri (Urška 1809 do 1878 in Lenka 1811–1891). V odlomkih je Zupan zbrano gradivo objavljalo sproti v takratnem periodičnem tisku. Lepo zaokroženega in preverjenega pa je zbral v znameniti knjižici (izšla je leta 1933) »Kako Lenka Prešernova svojega brata pesnika popisuje.«

Mirko Polajnar

Franc Čufar

Jože Pintar

Lojze Tarfila

Stane Zgaga

Stefan Bertoncelj

V Iskrini tovarni Elektromotorji Železniki deluje več kulturnih sekcij in njihova izredna aktivnost dokazuje, da so v tem kolektivu znali v najboljšem pomenu besede izpeljati akcijo »kultura delavcem«

»Osnovna organizacija sindikata je dala pobudo, da bi poleg dela v tovarni razvijali različne kulturne dejavnosti, v katere bi se vključevali delavci, vendar ne samo kot uživalci kulturnih dobrin, temveč kot ustvarjalci. Naredili smo anketo o željah in potrebah delavcev in tako dobili prvo sliko o tem, kje naj začnemo. To je bilo maja 1979, že jeseni istega leta pa je deloval pevski zbor, likovna, foto in recitacijska sekcija. Želeli smo ustanoviti tudi godbo na pihala, vendar so jo hkrati ustanavljali v Alplesu, zato smo to zamisel opustili.«

Tako je pričel Mirko Polajnar, sekretar TOZD Elektromotorji Iskre Železniki, izredno aktiven kulturni delavec v tovarni in član likovne ter foto sekcije. V tem kolektivu so v najboljšem pomenu besede uresničili pred leti v sindikatih zastavljené akcije kulturo delavcem, a ne tako kot marsikje, ko se je vsa akcija končala z nakupom abonmajev v operi ali drami, temveč so delavci postali ustvarjalci in aktivni udeleženci kulturnih dogajan.

»Pobuda je naletela na izredno ugoden odmev v samoupravnih organih, drugih družbenopolitičnih organizacijah in pri vodstvu temeljne organizacije,« je nadaljeval Mirko Polajnar, »zato tudi z materialno pomočjo nimamo težav. Res pa je, da se vsi skupaj trudimo, da so stroški čimmanjši. Vse skupine delajo izredno zagnano in v svoje vrste vključujejo tudi druge, čeprav niso delavci Iskre. Že dobro leto izdajamo svoj časopis Elektromotor, ki razen problematike, ki se pojavlja v tovarni pri delu in v samoupravnih organih, objavlja literarne prispevke delavcev. V njem najdejo svoje место tudi zapisi o kulturni in drugi dejavnosti iz domače in drugih krajevnih skupnosti, iz katerih so doma Iskrini delavci. Zelo dobro sodelujemo s šolo in prav v zadnjih številkih objavljamo prve tri nagrajenje spise, ki so jih učenci osnovne šole Železniki pisali ob krajevnem prazniku in imajo naslov: »Naš kraj pred sto leti.«

Franc Čufar je vodja pevskega zabora. Po poklicu je brusilec, sicer pa je navdušen glasbenik. O svojem delu in delu zabora je povedal: »Imamo mešan zbor, v katerem je 30 članov. Zbiramo se enkrat na teden. Z vajami smo začeli leta 1979, prvi nastop smo imeli ob odprtju slikarske razstave naših amaterjev, ob dnevu republike iste-

ga leta. Potem smo še precej nastopali – v Davči, Lajšah, v Sorici, v gosteh smo bili pri zboru Rupa-Peč v pobrajeni občini Sovodnje ob Soči v Italiji, nastopili smo na občinski reviji pevskih zborov in sodelovali še na vrsti drugih pravil. Prvi samostojni koncert pa smo pripravili letos, 10. januarja, v okviru praznovanja krajevnega in občinskega praznika, Menim, da smo s svojim delom lahko zadovoljni.«

»Kakšen je vaš program?«

»Pojemo borbene, narodne in druge pesmi. V začetku smo izbirali lažja dela, sedaj pa se že lotevamo zahtevnejših skladb. Nekoliko težav imamo včasih z vajami, saj imamo pravzaprav še najmanj pevcev iz Železnikov. K vajam hodijo pevci iz Podlonka, Zalega loga, Sorice, Selca, Skofje Loke in od drugod.«

»Načrti?«

»Ob kulturnem prazniku bomo sodelovali na proslavi v Železnikih, program pripravljamo za 8. marec, naš glavni cilj pa je sodelovanje na občinski pevski reviji in če bo mogoče, se bomo udeležili pevškega tabora v Šentvidu. Sodelovali bomo tudi na proslavi 35-letnice kovinarstva, ko bo konec aprila in za katero bomo ves kulturni program pripravili delavci Iskre sami.«

»Naša skupina je začela delati predlani spomladni, kot vse druge kulturne skupine v tovarni. Imamo 25 članov,« pričuje vodja foto sekcije Jože Pintar, »redno pa nas hodi h krožku približno 15. Vodi nas mojster fotografije Vlastja Simončič, ki je delo zastavil zelo načrtno in vestno. Najprej smo pripravili foto tečaj in že ob tečaju smo delali takojmenovane »foto izlete« po okoliških krajih in iskalni motive za fotografiranje. Običajno smo se zbirali ob nedeljah dopoldne. Takoj po tečaju smo začeli zbirati gradivo za razstavo gorenjske fotografije v Gorenji vasi, ki je bila ob dnevu republike leta 1979. Čeprav smo bili začetniki, smo se dobro odrezali in osvojili prvo mesto – prehodno Puharjevo plaketo, štirje člani pa so bili nagrajeni za posamezne slike.«

Po tej razstavi so pripravili še samostojno razstavo v jedilnici naše tovarne, lani pa so se udeležili razstave umetniške fotografije Gorenjske, ki je bila na Jesenicah.

»To pot smo se slabše uvrstili in so nam Jeseničani prevzeli Puharjevo plaketo. Jaz pa sem dobil bronasto medaljo za fotografijo z naslovom »škrilj«. Ob tem pa moram povedati, da je morda slabšemu uspehu botovalo dejstvo, da se je dolgo govorilo, da razstave sploh ne bo in smo šele teden dni pred otvoritvijo zvedeli zanje. Na hitro smo pripravili nekaj

slik, kar seveda ni moglo prinesti uspeha.«

»Imate pogoje za delo, saj za svoje dejavnosti nujno potrebujete posebne prostore?«

»Res smo imeli ves čas težave, ker nismo imeli primernih prostorov, sedaj pa nam je tovarna Niko odstopila sobo, da bomo v njej uredili laboratorij. Tako, ko bo to urejeno, bomo organizirali foto tečaj za delavce Iskre in za vse druge iz Železnikov in okolice, ki se želijo spoznati z osnovnimi fotografijami. Ob 35-letnici kovinarstva v Železnikih in otvoritvi nove tovarne bomo pripravili samostojno razstavo o poteku gradnje. Seveda bomo sodelovali na razstavi gorenjske fotografije, če bo letos organizirana.«

Lojze Tarfila vodi likovno sekcijo.« Po poklicu sem oblikovalec in se s slikanjem ljubiteljsko že dalj časa ukvarjam, zato sem tudi prevzel vodstvo likovne sekcije,« je povedal. »Dela smo se lotili načrtno, tako da se v krožku izobražujemo in se seznanjamо z osnovnimi slikarstvom. Naš mentor je likovni pedagog iz osnovne šole Železniki Janez Hafner. Dokler se nismo vključili v krožek, smo delali vsak po svoje, eden bolj, drugi manj uspešno, sedaj pa vsi skupaj pridobivamo znanje, oziroma osnovo iz katere bo potem vsak gradil naprej po svojih nalogah.«

Začeli smo s studijskim risanjem, potem je bila na vrsti risba, poleti smo slikali v naravi in sedaj smo začeli s studijem figure. Problem pa je v tem, da imamo za delo premalo prostora. Delamo v šoli in moramo vedno vse pospraviti za seboj, vse prenemati in s tem izgubimo veliko časa. Sedaj pa smo dobili prostor za atelje v bivši Jugovi hiši. Prostora je toliko, da bo vsak imel svoje stojalo in prostor za druge pripomočke.«

»Ste že razstavljali?«

»Prvo razstavo smo pripravili že maja 1979, takoj, ko je bila sekcija ustanovljena. Vsak je razstavil tisto, kar je delal prej. Drugo smo pripravili ob dnevu republike istega leta in ta je bila tematsko zastavljena. Naslednja, bila je odprtja 22. junija lani v muzeju v Železnikih, je bila že dobro ocenjena. Kot risba je bil na vse načine obdelan čevelj. Tudi zadnja, bila je ob lanskem dnevu republike, je bila dobro ocenjena. Predvsem je bil pohvaljen napredok v izrazu. Naslednjo razstavo pa bomo pripravili ob otvoritvi nove tovarne pred 1. majem.«

»Če ne bi imeli mentorja in se dela ne bi lotili študijsko, ne bi imelo pomena, da skupina sploh obstaja,« je na vprašanje, kaj pomeni skupinsko delo, odgovoril Stane Zgaga, član likovne sekcije. »Menim, da je nujno potrebno poznati osnove likovne umetnosti, če hočeš slikati ali risati, zato je mentorstvo še kako potrebno. Pa tudi delo v skupini te privlači in delaš, če tudi drugače mogoče ne bi. Za primer naj povem, da naša kolegica Jožica Rejc že trideset let ni slikala, sedaj pa se je vključila v skupino in je ena najboljših med nami. Podobno je z velenico članoma.«

»Vsi, ki smo člani likovne sekcije, smo vsak zase že prej nekaj ustvarili,« je dodal Stefan Bertoncelj, »vendar je vprašanje, če smo kaj napredovali. Ko smo začeli delati po programu, ki ga je pripravil Lojze Tarfila – povedati moram, kar je on prej skromno zamolčal, da je nekaj časa sam vodil likovno sekcijo – smo se veliko naučili in šele sedaj bo vsak lahko delal v svojem izrazu. Jaz se navdušujem za risbo in se bom najbrž izpopolnjeval v tej smeri.«

Delovni za strojem, slikarskim stojalom na odru ali v inštalaciji

Jože Pintar: Škrilje

Rant Franc: Dopoldne za

zem, popoldne s čopicem

Ana Cotar je članica recitarske skupine. »Že v šoli sem napisala recitirala,« je povedala, »zato sem z veseljem pridružila recitatorski skupini v tovarni. Sedem naših članov seveda na raznih proslavah in reditvah. Prav sedaj pripravljamo program za prireditve ob letni konferenci sindikata, sodelovali pa bomo tudi na vseh drugih prireditvah tovarni in kraju.«

Pobudnik vse te dejavnosti je direktor predsednik komisije kulturo pri osnovni organizaciji sindikata Marjan Peternej, delo ocenil: »V tovarni se znajemo ljudje iz vse doline z različnimi potrebami in interesami, kar je počasno, da tudi anketira. Hkrati pa je pokazala, da se ljudje žele ukvarjati z ljubiteljsko kulturo in to organizirati obliku, saj skupinsko je resnično pritegne k delu. Likovna skupina je prva organizirana likovna skupina v Selški dolini in podobno tudi v drugih krožkih.«

Rad bi ob tem povedal, da je za manje za delo v krožkih in uspešno tega dela upravičilo pričakovati. Želimo pa, da bi začeli organizirati predstave osrednjih in daličnih drugih kulturnih ustanov. Pisali smo v Dramo, Opero Mestno gledališče v Ljubljani. Drugod pa se za naš doprinos delavci dajemo denar za njihovo dejavnost.«

Želimo tudi, da bi se v našem kraju vključevali tudi delavci iz drugih republik, ki jih je v Železnikih prejel. Lep zaled je Dragica Ščerba, doma je iz Bosne, ki redno sodeluje s svojimi prispevki v glasilu Elektromotor. Lahko pišejo v svojem jeziku ali pa slovensko, kakor hočejo. Ni bilo videti tudi v zboru in skupinah.«

Pobuda se je izkazala za dobro, je za konec povedala predsednik sindikata Urban Lenc. »Začetni zagon še ni postal. Nasprotno! V krožke in sekcije vključujejo le naši delavci, tudi drugi krajanji, kar dokazuje, da je razstava v zboru in na skupinskem stojalu, na odru ali v inštalaciji, kjer iščejo novih motivov za slikarsko fotografijo, ali pa v športnih dogodilih. V tovarni imamo tudi športno društvo, ki je zainteresovano.«

Tekst in slike
L. Bogataj

Ana Cotar

Urban Dolenc

Prikolice na snegu

Avtomobilski kamp v Gozd-Martuljku je tudi pozimi dobro obiskan – Zadovoljiva ponudba in zmerne cene – V bodoče bodo zmogljivosti kampa še povečali

Gozd-Martuljek – Obisk smučišč je iz leta v leto večji. Tudi mnogi lastniki avtomobilskih prikolic se vse raje odločajo za dopust na snegu s »potujoci domom«. Že pred leti so zasedli znaten del vnožja kranjakogorskih smučišč. Neorganizirano zimskemu kampiranju pa so nasprotovale jeseniške inšpekcije službe, ki so vse lastnike prikolic lani napotile v bližnji letni kamp v Gozd-Martuljku. To je bila obenem pobuda za nastanek našega prvega zimskega avtomobilskega kampa.

Delavci temeljne organizacije Gozdnstvo Gozd-Martuljek, ki so združeni v ljubljanski delovni organizaciji Golf Turist in sestavljeni organizaciji Sap Viator, so se odločili za temeljito ureditev avtomobilskega kampa. Z iztržkom predlanske sezone, pomočjo celotnega kolektiva in bančnimi posojili so zbrali 2,68 milijonov dinarjev za obnovo stavbe, kjer je nekdaj bila šola. V njej so lani uredili sprejemališče, dnevni prostor s točilnicami za goste, umivalnico poseže, kopalnico s tuši in sanitarije. Kamp so opremili tudi z okrog 60 električnimi priključki, gasilnimi aparati in ograjo, popravili pa so vse poti.

Tako prenovljen kamp je že sredi lanskega poletja sprejel množico gostov. Seveda je zanimanje zanj zraslo tudi pozimi. Medtem ko so stale v njem predlansko zimo le štiri prikolice, lani pa jih je bilo nekaj prek 30, je sedaj kamp popolnoma zaseden. V 62 prikolicah biva poprečno okrog 50 gostov na dan, ob koncu pa znatno več.

Vodja kampa Vojkan Radivojevič, ki ga najdete v sprejemališču vsak dan med 9. in 13. pa 17. in 21. uro, v počitniških dneh pa skoraj kadarkoli, nas je seznanil tudi z uslugami in

cenami kampa. Enomesečna stojnina za prikolicu je 750 dinarjev, odrasla oseba plača bivanje 45 dinarjev na dan, otroci pa polovico manj. Poprečni stroški za elektriko, toplo vodo in druge dajatve znašajo dnevno okrog 30 dinarjev na osebo. Razen uporabe naprav v kampu je gostom na voljo urejena proga za tek s smučiščem do Kranjske gore, te dni pa pripravljajo draslišče. Blizu so tudi smučišča v Martuljku in Kranjski gori, sankaska proga na Srednjem vrhu in mnogi izletniški kraji. Razvedrilo med drugim najdejo v diskoteki bližnjega hotela Spik, ki je odprta med 21. in drugo uro zjutraj.

V kampu, kjer so okrog 600 tisoč dinarjev dohodka izpred treh let do slej kar za petkrat povečali, načrtujejo več nalog za bodoči razvoj. Že letosno pomlad bodo dogradili 50 električnih priključkov, uredili več športnih objektov in otroško igrišče ter polepšali okolje. Ko bodo dobili še telefon, si bodo prizadevali za pridobitev druge kategorije, obisk gostov pa bodo povečali s sodelovanjem domačih in tujih turističnih agencij.

S. Saje

Avtomobilski kamp v Gozd-Martuljku lahko pozimi sprejme okrog 60 prikolic – Foto: S. Saje

Smučarska čustva in počutja

Smučanje se loči po načinu drsenja, kakovosti opreme in po stroških. Konč je smučanja zaradi vsakodnevnih potreb, konč je smučarske romantične in izdelovanja opreme pretežno na rokodelski način, ki je bila uporabna za zimski vsak dan. Danes usmerja razvoj smučanja tekmovanje za razne pokale, prvenstva in uvrstitev, s smučanjem složno sodeljujeta industrija in turizem, ki usmerjata ljubitelje te dejavnosti na znamenje, bolj ali manj varna in urejena smučišča.

V boju za nakupovanje opreme se uveljavlja ekonomika propaganda, ki vpliva na nakupovalno vedenje in odločanje. Vendar je znano, da današnji način smučanja prisilen in v tujini ni dostopen vsem slojem, za mnoge je smučanje nedosegljiva športna rekreacija.

Na smučiščih prevladujejo otroci in mladina, ki jim sledi odrasli, a se z leti poslavljajo od hitre smuke, postajajo zvezsti smučarskim sprehodom in strminam, na katerih so se urili v prvih zavojih. Otrokom in mladini smučarsko opremo in ostale izdatke plačujejo starši. Manj je takih, ki smučajo na lastne stroške. Ko pa smučarji prekorajo tretje desetletje in se pomikajo v četrto, peto in tako naprej, jih pričakuje nakup opreme za potomce, saj bo njihova oprema do tedaj že gotovo izrabljena in zastarela.

Pred nakupovanjem se oglašajo uvodna smučarska čustva in počutja. Ko otrok vidi nove čevlje in dele opreme pri sovračnikih, jih želi imeti tudi sam. Nekateri starši take želje uresničijo, mnogi pa jih ne morejo. Jok, preprič in besedni boj s starši so v takih pri-

merih znani odkazi. Otrok še ne pozna gmotnih razmer in ne ve, da je potrebno zadovoljevati še druge življenjske potrebe. Iz vrgojnih vidiakov pa otrokom ni dobro zmeraj urešiti želja, ki se rade stopnjujejo in jim starši niso kos. Iz vidikov metode smučanja pa prav tako ni umestno otroke utesniti v zajetno obutev, ki jim onemogoča gibljivost v sklepih in površča poškodbe.

V samovrečenem prikazovanju opreme, ki se kdaj pa kdaj širi med otroci in mladino, je videti podobno družbenega razlikovanja. Zakaj ima ta vse, jaz pa ne? Res je, da dober smučar ne more uspeti s slabo opremo, vendar veliko smučarjev s pravovrtno opremo s težavo lovi ravnovesje na dragih smučeh in ne zna izkorisčati njihove kakovosti. Manj bi bilo neugodnega počutja, ježe in zavisti, če bi bili na tečajih, šolah v naravi ali bolje v hotelih in domovih enako ali podobno običajeni. V ozadju zadovoljevanja potreb po smučanju so zmeraj čustva, ki se lahko razvijejo v ugodna in neugodna, zadovoljiva in nezadovoljiva, posebno cenjena in tudi škodljiva. Smučarska čustva in počutja naj bodo bolj odsev sposobnosti in manj odtek opremljenosti in samovrečnosti.

V sodobnem smučarskem svetu se prepletajo številni ekonomski, turistični, športni in vrgojno zdravstveni tokovi. Upoštevati bi morali predvsem tiste, ki omogočajo veselje smučanja vsem, se vratiti k cenejšim načinom tega koristnega zimsko športnega dejstvovanja.

Nadaljevanje sledi
Jože Ažman

čarske opreme – smuči z okovjem, palic in čevljem, ima danes 604 parov smuči vseh kvalitet za alpsko smučanje in 80 parov smuči za teke. Po prečno je na dan približno polovica te opreme v obtoku, ob koncu tedna, praznih in počitnicah pa si jo morajo zaradi večjega popraševanja celo izposojati iz svoje blejske poslovnice. Nekaj opreme, okrog 300 parov smuči skupno, je na voljo tudi v drugih kranjakogorskih hotelih, turističnem društvu in pri Elanovem serviserju Tomažu Berniku.

Izposojevalnica Kompasa, kjer so na začetku lahko obiskovalcem ponudili okrog dvesto kompletov smu-

ske turistične poslovalnice te delovne organizacije Martin Merlak, stanejo polovico manj kot v tujih smučarskih centrih. Alpske smuči si tujec lahko sposodi za 165 dinarjev na dan, tekaške pa za 120; domači gostje plačajo še 45 oziroma 30 dinarjev manj od tujih. Gostje, v tem obdobju je največ tujih, si opremo najpogosteje sposodijo za ves teden. Počevščini so zadovoljni z uslugami izposojevalnice, ki v sodelovanju z Elanom vsako leto zamenja skoraj polovico opreme.

Pri Kompasu se zavedajo, dodaja vodja smučarske šole Marjan Lavtičar, da je prva dejavnost tesno povezana z organizacijo smučarskih tečajev za turiste. Enotedenskega tečaja, karta stane za tujega gosta 650 in za domačega 500 dinarjev, se po prečno udeleži okrog 200 slušateljev, največ začetnikov. Šola ima 25 smučarskih vaditeljev in učiteljev, ki v domaćem, srbohrvatskem in štirih tujih jezikih poučujejo tečajnike smučarske večerne po dve uri dnevno; po ocenah strokovnjakov dokaj kvalitetno, saj se mnogi vračajo po znanje v naslednjem smučarskem razredu v isto šolo. Tod poučujejo tudi smučarske teke, učitelja za smučarje pa je prav tako moč najeti na uro.

Pri Kompasu obenem skrbijo za razvijanje dejavnosti gostov po smučanju. Po končanih tečajih prirejajo smučarska tekmovanja – paralelni slalom med turisti iz Švedske in Finske je postal že tradicionalen, enkrat na teden imajo zabavni smučarski večer, vsako popoldne pa gostom prikazujejo turistične in športne filme. Kot načrtovali, bodo s preuredivijo kleti izboljšali ne le pogone za delo izposojevalnice in smučarske šole, ampak poživili tudi klubsko dejavnost smučarjev.

S. Saje

Za številne skupine smučarske šole, predvsem za začetnike, je prostor na kranjakogorskih smučiščih tesno odmerjen – Foto: S. Saje

SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA SPOSOJENA REPORTAŽA

Dežela tri tisoč princev

S kakšnimi težavami se srečuje Saudska Arabija, dežela, ki je stopila v moderno ero z domala fevdalno družbeno ureditvijo

»Mi smo privlačen kolač,« je dejal saudski minister za informacije doktor Mohamed Jaman, »od katerega bi marsikdo rad odrezal zajeten kos.«

Pod peskom monarhije na Srednjem vzhodu se nahaja okrog 30 odstotkov doslej znanih svetovnih zalog nafte. Z deviznimi rezervami okrog 40 milijard dollarjev je Saudska Arabija do pred nekaj meseci držala drugo mesto na svetu; ni izključeno, da je vodilno Zvezno republiko Nemčijo že prehitela.

Do padca iranskega šaha Reze Pahlavija je Saudska Arabija živelj dokaj mirno. Hitra modernizacija in bogatje do tedaj nista ogrozila njene srednjeveške fevdalne ureditve. S Homeinijevo revolucijo pa tudi ta dežela preživila resno krizo.

Februarja 1979. leta je bil prekinjen naftovod pri Ras Tanuru. Delo pripisujejo takojimenovani Osvobodilni fronti za Arabski polotok, ki ga menda podpira radikalni saudsko-arabski sosed. Mesec dni kasneje je bila napadena skupina, ki je blizu oaze Hufuf iskalna nafta, medtem ko je bil poleti uničen še naftovod med vasjo Abkeijk in obalo Perzijskega zaliva.

Kraljevski šport; služabnik nosi sokola, dresiranega za lov na drobno divjad

Skoraj hkrati je začelo vreti tudi v vojski, ki ima okrog 60.000 vojakov. Komandant kaserne Mohamed Suvali Karadž in 37 njegovih vojakov ni hotelo streljati na stavkojoče delavce. Dosti nevarnejši pa je bil drugi dogodek: zavzetje Velike moščje v Meki.

Sveti hram so osvojili oboroženi verski fanatiki. Razlog za to spektakularno akcijo niso socialnopolični motivi, ampak izključno verski; fanatiki so Veliko moščje zavzeli zato, da bi prisili vladajoči razred Saudske Arabije, naj spodbudi narod k doslednejšemu spoštovanju Korana. V glavnem mestu dežele so prepričani, da se za akcijo skrivajo Homeinijevi somišljeniki.

V bistvu so islamski fanatiki hoteli upočasnititi hitro modernizacijo Saudske Arabije, v kateri so šele 1962. leta ukinili suženjstvo in v kateri policija še vedno lahko brez naloga aretira kateregakoli državljan. Tudi nekatere kazni, ki so se uveljavile v prvih stoletjih islamske ere, še obstajajo: lopovom, na primer, odsekajo desno roko, tisti, ki prevara zakonskega tovariša, pa je v nevarnosti, da ga bodo javno kamenjali.

Saudska Arabija je edina država na svetu, ki ima ime po vladajoči družini (Arabija Sauda, ustavnitelja sedanje dinastije). Po neuradnih podatkih ima nič manj kot tri tisoč članov. Klan upravlja deželo kot družinsko podjetje. Nima niti parlamente niti strank, še manj volitev. Odločitve o usodo države se oblikujejo za zaprtimi vrati; odgovorne funkcije prevzemajo izključno članji dinastije. Na družinskom zasedanju se sporazumejo, kako bodo razdelili dobiček od prodaje naftne.

Najbolj priljubljena zabava tri tisoč princev je lov s sokoli, financiranje dirkalnih avtomobilov formule 1 in nogometnih moštov. Prvi konjiček je najbolj pošten, ker je tudi

najbolj tradicionalen, medtem ko druga dva spodbuja želja po uvrstitvi osebnega ugleda in s tem ugleda v klanu.

Klub hierarhiji pa gre dobršen del prihodka od naftne tudi za potrebe ljudi, ki ne pripadajo dinastiji. Doslej je bilo vloženih prek enajst milijard dolarjev v naprave za čiščenje morske vode; v Saudski Arabiji stane liter vode toliko kot liter bencina.

Samo do konca 1978. leta je v pustinjskih predelih zraslo 300.000 hiš, v katerih živi četrtna vsega prebivalstva, ki tu plačujejo semešno nizke stanarine ali dobivajo ugodna posilja za gradnjo stanovanj, ki jih država po veseliti praktično izbriše.

Modernizacija dežele zahteva tudi domače strokovnjake. Vlada pošilja tisoče mladih na študij v tujino, največ v ZDA. Trenutno v tujini študira prek 20.000 mladih, katerih stipendije so višje od plač uslužbenec ameriškega State departmenta.

Po mišljenu domačih in tujih poznavalcev je eden od najresnejših problemov Saudske Arabije ta, da ima »preveč princev in premalo običajnih ljudi«. Pomanjkanje delovnih rok je čutiti povsod. Zato se vse bolj uveljavljajo »gastarbajterje«, v glavnem Egipčani, ki jih je že okrog 800.000. Pakistanci, Južnokorejci in Filipinci, ki »čistijo zlate kletke« in stanujejo v umazanih četrtih. Pred letom dni so prvič stekali in šele tedaj so vladajoči krog zazutili, da so tudi v njihovi deželi prisotni socialni problemi.

Zato želi vlada v tem negotovem času pridobiti naklonjenost mladih. Zgovoren je tale primer: ko so zaradi slabe organizacije šole v Riadu in Džedi ostale brez hrane za učence, so princi takoj vzpostavili zračni most s Parizom. Denarja niso štedili; vsak dan so letala prevažala dvesto tisoč obrokov hrane, narejene po okusu Saudijcev.

Svetovni alpski pokal

Uspehi naših alpincev odmevajo

KRANJ — Kratka švicarska smučarska turneja v alpskem smučanju je v tej sezoni prinesla največji uspeh jugoslovanskemu alpskemu smučanju. V slalomski tekmi v Wengnu smo ponovno dosegli prvo mesto, v teleslalomu v Adelbodnu pa drugo. Svetovni tisk obširno piše o skoraj neverjetnem uspehu in zmagi Bojana Križaja na težkem slalomušču v Wengnu, nič manje publike pa nobi dobil Boris Strel za drugo mesto v Adelbodnu.

Na obeh tekmah je bila zbrana v slalomu vse svetovna alpska smučarska elita. Moški setnovi pokal se je prevesil v drugo polovico in vsaka točka je sedaj že kako pomembna. Za osvojitev največje loričke Kristalni globus v končni razvrstitev svetovnega pokala je sedaj skoraj vsak spodrljal tisti, ki lahko usakega tekmovalca, kaže na visoko vrstitev na koncu dolge sezone, potisne na nitro mesto. Do letosnjega finala, ki bo od 26. do 29. marca v Kranjski gori, je na sporedu že sedem teleslalomov, pet slalomov in trije smuki. Smuk v soboto v St. Antonu in ponedeljek v teleslalomu stjejeta še za zadnjo kombinacijo. Za osvajanja točk so sedaj na vrsti specijalisti za teleslalom in slalom.

Naki alpsi smučarji so v nedeljo in ponedeljek v Wengnu in Adelbodnu dosegli letosnjega najboljše vrstitev. Bojanu Križaju je uspelo, da je v odličnem nastopu v drugi vožnji na težkem slalomušču v Wengnu kljub desetemu mestu v prvu vožnji premagal vse svetovne slalomiste. To je Bojanov uspeh, ki mu v prijmerjavi z ostalimi v športu ni para. Čeprav ostalim ni šlo tako kot Bojanu Križaju v Wengnu, so vseeno dokazali in zaprili jezike tistim, ki so že obupavali nad uspehi naših alpincev.

Tudi ponedeljkov teleslalom na najtežjem teleslalomušču na svetu je dokazal, da so naši fantje v odlični formi. Boris Strel je dosegel z drugim mestom svojo najboljšo vrstitev odkar nastopa v svetovnem pokalu. Doseg je bil dvakrat četrti. Tako se je tudi Boris Strel povpel na zmagovalno stopnico. Boris je drugo mesto prisko v pravem trenutku, saj mu to sezono v teleslalomu ni šlo najbolje. Vse do Adelbodna ni ujel tiste forme, ki naj ga bi vrščala med najboljšimi pet. Skoraj enaka usoda je doletela Juriju Franku. Na najzahtevnejšem delu proge je napravil napako, izpuštil vratico in konec je bilo upov za prve letosnje točke. Vseeno smo se kako lahko zadovoljni z izkuščkom naših v dveh dneh tekmovanja za svetovni pokal. Prepričali smo se, da takih uspehov in dobrih mest v nadaljevanju sezone ne bo malo. Jugoslovanski alpinci so sedaj v taki formi, da bodo na vsaki slalomski in teleslalomski tekmi med favoriti za najboljša mesta.

D. Humer

Trinajste zimske sindikalne igre občine Kranj

V Martuljku vse pripravljeni

MARTULJEK — Obe teleslalomski programi, tekačka smučina in sankačna proga v Martuljku so dobro pripravljene na jutrišnje in nedeljnje občinske sindikalne igre Kranja. Na štirinajstih občinskih sindikalnih igrah bo v soboto in nedeljo nastopilo nad tisoč stiriščo sankačev, teleslalomistov in tekačev iz osemindvajsetih sindikalnih organizacij občine Kranj.

Organizacijski odbor je pod pokroviteljstvom Exterma, Triglav konfekcije in Elektrotehničnega podjetja Kranj in ob pomoči Mojstrčarov pripravil vse potrebno, da bodo igre organizirane na takem nivoju kot so bile vse trinajste do sate. Na čelu organizacijskega odbora je Darko Šegula, ki je ob pomoči članov odbora delal tako kot je treba.

V soboto ob 8. uri bo start sankačev. Ta proga je speljana na znani progi v bližini Martuljka. Ženske bodo nastopile v kategoriji D v starostni skupini nad 30 let, v skupini A do 30 let in moški v skupini B nad 30 let in skupini A nad 35 let.

Tekaci bodo imeli pet kilometrsko smučino s startom in ciljem v bližini depandance hotela Špik. Start žensk v skupini A do 30 let bo jutri, v soboto, ob 14. uri. Tako so za prvo skupino bodo startale ženske v skupini C v starosti od 30 do 40 let in ženske skupine C nad 40 let. Za temi se bodo v smučino pognali moški skupine A v starosti do 30 let, za njimi pa ženske skupine B od 30 do 40 let in kot zadnji moški C nad 40 let.

Rokomet
Preddvorčanke v Mostarju

KRANJ — V Mostarju bo konec tedna letosnje državno mladinsko prvenstvo v rokometu. Za ta najvišji državni naslov se bodo potegovali republiški in pokrajinski pravci. Iz Slovenije bo na turnirju za državni naslov, med mladinkami nastopalo mlado žensko moštvo iz Preddvora.

Preddvorčanke so v Kranju osvojile mladinski republiški naslov in s tem naslovom dokazala, da so najboljši mladinski vrsta v Sloveniji. Barve Preddvora bodo v Mostarju branile Ivanovičeva, Trnikova, Smrtnikova, Vrečkova, Veselova, C. Sava, Kriščelj, D. Sava, I. Šava, M. in B. Táler, Kričič in Stular. Pod vodstvom trenerja Boža Crijeviča in tehničnega vodja Stefanoviča bodo mladinka Preddvora skušale kar najbolj uspešno reprezentirati slovenski, gorenjski in kranjski rokomet.

Lahko pričakujemo, da se bodo Preddvorčanke med devetimi moštvi, ki se bodo potegovali za najvišji mladinski državni naslov, zaigrale tako kot znajo in se z dobro uvrstitev vrnile in Mostarju. Realno računajo, da bi bilo peto mesto že uspeh, kar pa bo več, bo to že prav presečenje.

Preddvorčanke dolgo sploh niso vedele, ali bodo v finalu v Mostarju naslopih lahko nastopile. Pesti jih pomanjkanje finančnih sredstev. Toda vse se je srečno končalo, saj so pri TKS Kranj naleteli na posluh in si zagotovili nastop. Na pomoč so jim priskočile tudi delovne organizacije Planika iz Kranja, Slovenijašport, delovna organizacija hotela Bor iz Preddvora in Kinopodjetje iz Kranja.

Prepričani smo, da bodo Preddvorčanke v Mostarju zaigrale tako kot znajo in se domov vrnile z boljšo uvrstitevjo kot jo same pričakujejo.

Zanimivo bo v soboto tudi na teleslalomušču. Start bo ob 10.30. Na krajiški teleslalomski progi se bodo za najboljšo s-sindikalistsko Kranjsko '81 prve pomemljene v skupini D nad 45 let starosti in ženske B od 25 do 35 let na daljši teleslalomski progi. Moški G nad 50 let in v skupini E od 40 do 45 let bodo startali v soboto na krajiški progi, moški v skupini C od 30 do 35 let so tisti, ki bodo nastopali na daljši progi.

Telemovanje v teleslalomu se bo nadaljevalo v nedeljo s startom ob 9. ure. Ženske v skupini od 35 do 45 let bodo nastopile na krajiški progi, skupina A do 25 let bo prikazana v tej kategoriji imela dajšo progo. Na krajiški progi bodo nastopili v nedeljo tudi moški v kategoriji F od 45 do 50 let in moški v skupini D od 35 do 45 let. Kategorija B od 25 do 30 let in moški A do 25 let bodo imeli dajšo teleslalomsko progo.

Razglasitev rezultatov v sankaču bo predvideno v soboto v ciljni areni pred startom teleslalomistov, v teleslalomu pa pol ure po kontaknem telemovanju na istem mestu. Podelitev kolajn in diplomi v teknu bo na startu pri Špiku pol ure po kontaknem telemovanju tekačev. Enako bodo razglasili zmagovalce in najboljše tudi v nedelji, močenim vrsnih red in priznanju za desetkratno udeležbo in za kombinacijo pa bodo pododeljivali v nedeljo ob 13. uri pred hotelo Špik v Martuljku.

D. Humer

Retečani uspešni

RETEČE — Čeprav so nogometna igrišča pokrita s snegom, so nogometni NK Reteče aktivni. Pred dnevi so imeli obeni zbor. Izvolili so novega predsednika in izvršni odbor ter pregledali delo v letu 1980. V tem letu so pridobili tri ligi v malem nogometu. Sodelovalo so ekipe Tehnouciona, Gorenjske predlinice, Iskre iz Reteče, ekipa iz Senice ter A in B ekipa NK Reteče. Prvo mesto je osvojila ekipa Tehnouciona.

Članska in pionirska ekipa sta nastopali v občinski ligi in odigrali vsaka po 10 tekem. Člani so zasedli 7. mesto, pionirji pa tretje.

Ob krajnjevem prazniku je NK Reteče organiziral turnir, ki so se ga udeležile ekipe iz Bohinja, Poleta, Jezera in Reteče.

Alpies vodi

SKOFJA LOKA — Zatočilo se je telemovanje v novoustanovljeni mednarodni karavanski rokometni ligi. Le-te je bila ustavljena na pobudo koroskih rokometnih delavcev. Ta predlog so Gorenjci sprejeli in telemovanje je že steklo. V tem telemovanju nastopajo po tri kvalitetnejša moštva ob teh strani meje. Dogovor je tak, da bodo v tej zimski sezoni spravili pod streho telemovanje ženski, moških in mladišč, mladinc pa bodo svoje telemovanje imeli poznene.

V športni dvorani Poden v Škofji Loki je bil že prvi turnir žensk. Nastopala so moštva Alpies, Duplje in Preddvor z Gorenjsko, in Koroske strani pa moštva SC Borovlje ter TV Celovec. Najboljšo igro so na prvem turnirju pokazala ženska gorenjska moštva.

Izidi — Alpies: SC Borovlje 18:3 (9:2).

Duplje: TV Celovec 16:13 (7:6); Preddvor:

SC Borovlje 18:5 (11:3). Alpies: TV Celovec 19:8 (13:3). Duplje: SC Borovlje 17:15 (9:9). Preddvor: TV Celovec 17:10 (8:3).

Vrstni red — 1. Alpies 4, 2. Preddvor 4, 3.

Duplje 4, 4. TV Celovec 6, 5. SC Borovlje 0.

Povratni turnir žensk bo 22. februarja v Celovcu. Prvo naslednje telemovanje bo nastop mladič na Planini, moški pa bodo svoj turnir imeli v dvorani Poden v Škofji Loki.

F. Porenta

SMUČARSKI TEKI

Po pričakovanju Čarman prvak SRS

ZLEBE — Vasica Zlebe pri Medvodah je bila pred dnevi prioriteta letosnjega slovenskega prvenstva v smučarskih tekih. To telemovanje je bilo hkrati tudi steničev memorial. V šestih kategorijah se je za republikanske naslove borilo sto tekačev iz vseh slovenskih smučarskih tekačkih kolektivov. Borili so se v šestih kategorijah, prvič pa so se jim pridružili tudi tekači republikanske sekretariata za notranje zadeve.

Največje zanimanje je veljalo za nastop članov, ki so morali premagati petnajst kilometrsko smučino. Po pričakovanju je med vsemi najboljimi slovenskimi člani naševje imel prvi favorit Ivo Čarman iz kranjskega Triglava, saj je zmagal z minutno prednostjo pred Cvetom Podlogarjem iz Gorice. Branilec naslove Tone Djuričič iz Mojstrane se je tokrat moral zadovoljiti s šestim mestom. Ta republikanski naslov je tudi prvi Carmanov uspeh na republikah prvenstvih. Metka Munih iz ljubljanske Olimpije je bila najhitrejša v teknični, pri starejših mladinkah pa naslov je osvojil Smolnikar iz Kamnika. Vrhovec (Olimpija) 18:17,30, ml. mladince — 1. Vrhovec (Olimpija) 17:25,11, 3. Krničar (Triglav) 1:31:48, 2. Olimpija 1:32:08. 3. Triglav 1:43:19; st. mladinci — 1. Olimpija 1:41:39, 2. Kamnik 1:46:41, 3. Triglav 1:52:51; ml. mladinci — 1. Kranjska gora 46:56, 2. Ihan 49:07, 3. Olimpija 49:58; mladinke — 1. Kranjska gora 56:50, 2. Triglav 59:31, 3. Ihan 1:01:48. — dh

V stafetnih tekih so bili pri članih najhitrejši Gorjanci, kranjskogorski mladinci so osvojili naslov pri mlajših mladincih in mladinkah, pri starejših mladinkah pa je naslov v rokah tekači ljubljanske Olimpije.

Rezultati — člani — 1. Čarman (Triglav) 44:43,53, 2. C. Podlogar (Gorice) 45:53,79, 3. Cvetan (Olimpija) 46:29,46, 4. Piber (Gorice) 47:17,24, 5. Jelenec (Triglav) 47:30,04, 6. T. Djuričič (Kranjska gora) 47:33,58; st. mladinci — 1. Krničar (Olimpija) 45:14,23, 2. Klemenčič (Dol) 46:55,65, 3. Sušnik (Kamnik) 48:23,11; ml. mladinci — 1. Kustec 27:04,90, 2. Gracer (oba Kranjska gora) 28:22,45, 3. Pustovrh (Olimpija) 28:23,26; članice — 1. Munih (Olimpija) 38:11,82, 2. Jelovčan 38:42,43, 3. Pogačnik (oba Triglav) 46:46,31, str. mladinci — 1. Smolnikar (Kamnik) 17:40,20, 2. Sušnik 18:14,76, 3. Cebulj (oba Olimpija) 18:17,30, ml. mladince — 1. Vrhovec (Olimpija) 17:16,87, 2. Martinovič (Kranjska gora) 17:25,11, 3. Krničar (Triglav) 18:13,13; stafete — člani — 1. Gorje 1:31:48, 2. Olimpija 1:32:08, 3. Triglav 1:43:19; st. mladinci — 1. Olimpija 1:41:39, 2. Kamnik 1:46:41, 3. Triglav 1:52:51; ml. mladinci — 1. Kranjska gora 46:56, 2. Ihan 49:07, 3. Olimpija 49:58; mladinke — 1. Kranjska gora 56:50, 2. Triglav 59:31, 3. Ihan 1:01:48. — dh

SMUČARSKI SKOKI

Ferlan tretji v Zahomcu

ZAHOMEC — Na tradicionalnem mednarodnem telemovanju v smučarskih skokih z Ilirskim pokal na 60-m skakalnici so poleg avstrijskih skakalcev nastopili tudi Kranjčani, Žirovci in Ljubljanečani. Po pričakovanju so imeli največ uspeha domačini. Med člani sta bila najboljša Zuhomčan Millington in Wallner. Od nasih je bil najuspešnejši Križaj (Ilirija), ki je zasedel tretje mesto. Odličen pa je bil tudi Kranjčan Brane Finžgar, ki je bil peti. Med mlajšimi člani je bil Sink (Triglav) četrti. V konkurenči starejših mladincov se je najboljša uvrstil Ferlan iz Žirovca, ki je bil tretji. Kranjčan Bernard pa je zasedel osmo mesto. Šinkovec Žirovca pa je bil dvanajsti. Med mlajšimi mladinci je bil Česen (Triglav) osmi, Čimžar pa petnajsti.

Česen republiški prvak

KRANJ — Na 60-m skakalnici na Gorenjski Savi je bilo v soboto letosnjega prvenstva Slovenije v smučarskih skokih za mlajše mladince. S prednostjo več kot šest točk je zmagal Kranjčan Bojan Česen, ki si je z to zmago priboril tudi že naslov pokalnega prvakova SRS. To je največji uspeh v njegovem skakalništvu. Česen je bil tudi prvi del telemovanja za svetovni pokal, kjer pa je bila načela ob polstadiu bistveno slabša kot lanj ob tem času. Le Ulagi je uspel osvojiti sedem točk. V nadaljevanju tudi ne bo lahko osvojiti točke. Še najlaže bo v drugi polovici februarja na tekmalah v ZDA, Kanadi in na Japonskem. Ko se bodo skakalci preseili v začetku marca na sever, bo precej težje osvojiti kakso točko za svetovni pokal.

V prihodnjih dneh bodo zato na sprednu vse domača prvenstva. Najprej se bodo v Delincih pomerili za naslov državnega prvakova starejših mladincov. Prvenstvo bo v soboto, 31. januarja na 70-m skakalnici v Gorskom Kotarju. Že naslednji dan, v nedeljo 1. februarja bo na 80-m skakalnici v Logatu republikansko prvenstvo za člane in starejši mladinci.

Osrednji domači dogodek v smučarskih skokih pa bo 7. in 8. februarja v Planici. V dolini pod Poncami se bodo pomerili člani za naslov državnega prvakova. V soboto, 7. februarja bo najprej prvenstvo na srednjih skakalnicah (90-m), v nedeljo, 8. februarja pa na veliki skakalnici (120-m). Naslov državnega prvakova na srednjih skakalnicah brani Ulaga, na veliki pa Kranjčan Brane Benedik.

REZULTATI — Tržič: člani: 1. M. Česar (Zeleznički), 2. Petelinškar (Medvedje); mladinci: 1. Steiner (A), 3. T. Tolar (Tolari); veterani: 1. Wieltsch (A), 2. Bob (Tržič); člani: 1. Nemeč, 2. Kališnik, 3. Kos (Tržič); 2. Meglič (Jesenice), 3. Čimžar (Tržič); ml. mladinci: 1. Tomelits (A), 3. Tušek (Zeleznički); dvoedvi: 1. Čimžar (Trž

KAMP KOMPAS JUGOSLAVIJA

TURISTIČNA POTOVANJA

HERCEGOVINA – Praznik Mimoze, 3 dni, 5. 2. 81
SLOVENSKA NOČ v Münchnu, 2 dni, 6. in 7. 3. 81
MÜNCHEN – Slovenska noč, 2 dni – avtobus, 19. 2. 81
PARIZ – 3 dni, 27. 2., 6. 3. 81, 6 dni 8. 3. 81
LONDON – Posebno letalo, 8 dni, odhod 7. 2. 81
KOPENHAGEN IN MALMO, 4 dni, 26. 2. 81
RIM SKOZI STOLETJA, 5 dni, 4. 3., 29. 4. 81
ZAMBILJA IN MAURITIUS, 17 dni, 20. 3. 81
KAIRO – LUXOR – ALEKSANDRIJA – ASSUAN – ABU SIMBEL, 9 dni, 24. 4., 29. 4. 81
NEW YORK – FLORIDA – WASHINGTON, 10 dni, 24. 4. 81

SMUČANJE ZIMA 81

BREZPLAČEN POUK SMUČANJA V TIVOLIJU, 9. – 13. 2. za šoloobvezne otroke
KRANJSKA GORA, 1 dan, sobota – nedelja, 7. in 8. 2., cena z žičnico 350. – din
FINSKA – smučarski tek »Finlandia hiihto 75 km«, 5 dni, 19. 2. 81

SPOMLADANSKA IN PRVOMAJSKA SMUKA

PAMPEAGO, 8 dni, 14., 21. in 28. 3. 81
COURCHEVEL, 8 dni, 14. 3. 81
AVORIAZ, 8 dni, 7. in 14. 3. 81
LA TOUSSUIRE, 8 dni, 7., 14. in 21. 3. 81
CHAMONIX, 8 dni, 14. 3. in 25. 4. 81
VAL SENALES, 8 dni, 26. 4. 81
MARMOLADA, 8 dni, 25. 4. 81

STROKOVNA POTOVANJA

BERLIN – Turistična borza, 4 dni, 2. 3. 81
PARIZ – Mednarodna kmetijska razstava »SIMA«, 6. 3. 81
FRANKFURT – Mednarodni sejem glasbil, 4 dni, 9. 2. 81
KÖLN – strokovni sejmi »DOMOTEHNICA, GOSPODINJSKI APARATI IN ŽELEZNINA«, 4 dni, 10. 2. in 13. 2. 81
BASEL – Razstava gradbenih strojev in gradbeništva, 4 dni, 20. 2., 24. 2. 81
MÜNCHEN – Obrtniški sejem, 3 dni, 15. 3. 17. 3., 19. 3. 81
MÜNCHEN – Obrtniški sejem, 1 dan – letalo, 19. 3. 81
KOPENHAGEN – Gradbena razstava, 4 dni, 23. in 26. 2. 81
BIRMINGHAM – Mednarodni razstavi »EWT« urejanje odpadnih in čistih voda »ENPOCON« nadzor nad onesnaževanjem okolja, 4 dni, 24. 2. 81
FRANKFURT – Mednarodni spomladanski sejem, 4 dni, 20. 2. 81
FRANKFURT – Mednarodni usnjarski sejem OFFENBACH, 4 dni, 20. 2.
BASEL – DIDACTA – Razstava učil. letalo 2 dni, 26. 3., letalo 4 dni, 23. 3. in 26. 3. 81 avtobus – 4 in 5 dni, 22. 3. in 26. 3. 81

Z INEKOM NA SEJME

Ljubljanski Inex organizira obisk naslednjih sejmov: »Sima 81« v Parizu za 4 dni z letalom, »Building 81« v Kopenhagenu za 4 dni z letalom, »Inhorgenta« v Münchnu za 1 dan z letalom, »Obrtniški sejem« v Münchnu za 3 dni z avtobusom, »Mednarodni sejem glasbil« v Frankfurtu za 3 dni z letalom in »ISH« v Frankfurtu za 4 dni z letalom.

SLOVENSKA NOČ v olimpijski dvorani v Münchnu

Kompas organizira dvodnevni avtobusni izlet v München na prireditve: Slovenska noč, na kateri bodo sodelovali: ansambel Slavka Avsenika, Plesni orkester RTV Ljubljana, Akademski folklorna skupina France Marolt, Meri Cetink, Moni Kovačič, Otto Pestner, Mišo Kovač, napovedovalca Nataša Dolenc in Sandi Čolnik.

ALPETOUR
Turistična agencija

ENODNEVNI SMUČARSKI PAKETI:

Vogel
Krvavec
Kobla
Stari vrh
Soriška planina

BEOGRAD, odhodi vsako soboto v mesecu marcu, letalo

OBRTNIŠKI SEJEM v Münchnu

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah.

OBISK PRAGE IN KARLOVIH VAROV

– 2 DNI – 5. IN 6. MARCA –
POSEBNO LETALO –
– OGLED PRAGE IN KARLOVIH VAROV – OBISK STEKLARNE IN BRUSILNICE KRISTALA »MOSER« – OBISK NARODNO UMETNIŠKE PROIZVODNJE –

– CENA PO OSSEBI: 4.400 din
– ZA NAROČNIKE GLASA:
5 % POPUSTA (220 din) –

V ceni je že vračunana zadnja podražitev goriv!

PO USPELEM »NASKOKU LIPICE« SKUPAJ S KOMPASOM PRIPRAVLJAMO:

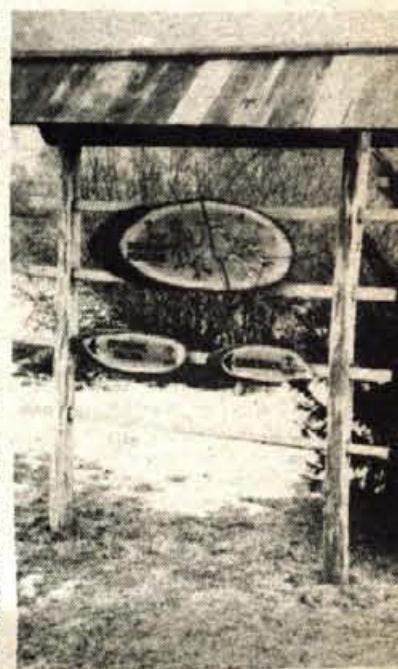
Prijave sprejemajo vse Kompasove poslovalnice. Naročniki morajo ob prijavi predložiti tudi odrezek časopisa, kjer je vtisnjeno njihovo ime in naslov, da uveljavijo popust, ki velja tudi za njihove najožje svojce.

O PROGRAMU IZLETA VAS BOMO PODROBNEJE SEZNANILI V PRIHODNJIH STEVILKAH GLASA.

Sneženi Bedanec v Kranski gori

– Akademski slikar Jaka Torkar z Jesenic je na pobudo kranskih turističnih delavcev izdelal načrt in nato iz snega postavil štiri metre visok kip Bedanca. Snežaka, ki ponazarja »hudega moža« iz Kekčeve povedi izpod peresa domaćina Josipa Vandota, so kiparji pomagali postaviti domačini iz Kranske gore. Zunanja podoba skriva leseno ogrodje, da bo Bedanec časa zdržal, saj je te dni prava paša za oči obiskovalcem, ki jih je v Kranski gori veliko. – A. Kerstan

Lično izdelana kažipota turističnih in kulturnih zanimivosti na področju krajevne skupnosti Žirovnica, ki sta postavljena v Mostah in Rodinah, sta nov rezultat prizdevanj turističnih delavcev iz Žirovnice. Kažipota predstavljata Pot kulturne dediščine, opozarjata pa tudi na bližnji spomenik talcem in Završnico. Foto: B. Blenkuš

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, sina, brata, strica in tista

MIHAELA ŽUNA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti in poklonili cvetje. Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred ter pevcem za žalostinke. Prisrčna hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, nam v težkih trenutkih pomagali in sočustvovali z nami.

Zaluboči: žena Marija, sinovi Bojan; Srečo in Miro z družinama ter drugo sorodstvo!

Kranj, 29. januarja 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, pradeda, brata, strica ter tista

FRANCA FAJFARJA

Kovarjevega ata iz Sp. Brnika št. 34

se iskreno zahvaljujemo vsem za darovano cvetje in izrečena sožalja ter vsem, ki so se poslovili od njega in ga pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dobrim sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in vaščanom. Posebno zahvala smo dolžni častiti duhovščini iz Cerkev in Sp. Brnika za opravljeni obred, vsem pevcom za žalostinke, nosilcu praporja društva upokojencev Cerkev, nosilcu gasilakega priznanja društva Sp. Brnik in Vopovlje, Gasilskemu društvu Sp. Brnik in Vopovlje za podarjeni venec ter govorniku za poslovilne besede ob odprttem grobu. Zahvala velja tudi vsem zvonarjem in toy. Juhantu za požrtvovanost. Zahvaljujemo se tudi vsem sodelavkam in sodelavcem tovarne Iskra – TOZD Števci trak E-7 in Vhodne kontrole ter tovarni Tekstilindus – Obrat I., sodelavkam in sodelavcem Predilnice ter sodelavkam ekspedita Obrat I. Zahvala gre tudi Servisnemu podjetju Kranj in vsem sodelavkam Živil – Poslovalnica Senčur.

Vsem še enkrat in vsakemu posebej, iskrena hvala!

Zaluboči vsi njegovi!

Sp. Brnik, 19. januarja 1981

ABC kuhanja in pečenja

NAVADNO KUHANJE

Kuhati in peči se pravi izpostavljati surova živila živalskega in rastlinskega izvora toploti in jih tako pripravljati za uživanje. Živila postanejo zaradi tega lažje prebavljiva in okusnejša. Poznamo pa več načinov kuhanja in pečenja. Prav pa je tudi, da vemo, kaj se tedaj z živili dogaja.

Pri navadnem kuhanju, to se pravi tedaj, ko kuhamo jed v vodi, ki vre, dovaja toploto živilu samo voda. Če kuhamo na način, recimo meso, se odvijajo pri tem različna dogajanja:

Beljakovine v mesnih celicah zakrknejo. Če pristavimo meso v mrzli ali mlačni vodi, preide del beljakovin pred zakrknjenjem iz mesa v vodo. Te beljakovine se v obliki sive pene zbero na vrhu mesne juhe. Kakor hitro pa beljakovine v površinskih plasteh mesa pod vplivom vročine zakrknejo, so notranje plasti mesa zavarovane pred tem, da bi se iz njih izločale beljakovine. Če hočemo torej skuhati močno mesno juho, moramo pristaviti meso v mrzli vodi. Če pa želimo, da bi bilo meso čim bolj sočno in okusno, ga denemo kuhat v vrelo vodo.

Tudi mast se pri kuhanju izloča iz mesa v vodo in splava v tekoči obliki na površje mesne juhe. Vendar se le redkokdaj zgodi, da bi se iz živila izločila vsa mast, kajti pri mesu, prepreženem z maščobnimi plastmi, ostanejo te plasti tudi se po kuhanju ohranjene. Škrob v celicah se pri kuhanju navzame vode, naraste, postane lepljiv in zato lažje prebavljiva.

Cukrovine se pri kuhanju ravno tako topi, kakor se topi v vodi navadni sladkor. Seveda se topce cukrovine samo v tihih celicah živila, v katere lahko pronica voda. Čim več je takih celic, v katere zakrnjenih beljakovin ne more pronikati voda, tem manj cukrovine se med kuhanjem razstopi v živilu. Rudninske snovi, kot sta na primer kalcij in želeno, se topce pod podobnimi pogoji kot sladkor. Vonjave in barvila se tudi bolj ali manj izločajo v vodo, v kateri se živilo kuha. Zato je mesna juha vedno nekoliko obarvana in ima značilni okus po mesu, južni zelenjavni in dišavah.

Stene celic in vlakna se med kuhanjem mehčajo, in to tem bolj, čim dalj so izpostavljene vročini. Ko se zmeščajo do ustrezne stopnje, pravimo, da je živilo kuhan.

Vitamini, ki so občutljivi za vročino, kot sta B₁ in C, in topljivi v vodi, kot so B₁, B₂ in C, se med kuhanjem uničijo ali postanejo manj vredni; to dogajanje pri njih ni enakomerno. Kratotrajne visoke temperature jih v splošnem manj poškodujejo kakor pa dolgotrajnejša zmerna vročina.

Trapist lahko naredimo doma

Na Gorenjskem še ni v celoti organiziran odkup mleka. Zelo veliko je še naselij brez zbiralnic mleka. Zato imajo kmetje občasno večje viške mleka. V takih primerih se lahko lotim izdelave sira kar sami.

Iz 10 l mleka dobimo okrog 1 kilograma trapista.

Takole gre ta reč:

Najprej pripravimo posode, ki morajo biti povsem čiste in pred uporabo poplaknjene z mrzlo vodo. Mleko večerne in jutranje molže segregirati pozimi na 33 stopinj, poleti pa na 30 stopinj. Sirišče, ki ga dobimo v lekarni z navodili za mešanje, razredčimo v kozarcu s pol decilitra vode in vlijemo v segreto mleko, nakar mleko 3 minute mešamo. 30 do

45 minut ga pustimo mirovati, da se zasiri, nakar zgornjo plast z zajemalko obrnemo, ker je mehkejša, da se po dveh, treh minutah še vrhnja plast utrdi. Nato celotno količino

zasiřjenega mleka z leseničnim nožem (sabljo) na približno 5 kvadratnih centimetrov velike kocke razrežemo. Potem celotno količino mešamo toliko časa, da vso spodnjo plast dobimo na vrh. Če vidimo, da je sirotka zelo bela, mešamo bolj počasi ali z mešanjem celo malo počakamo. Nato začnemo zasiřeno maso drobiti, da dobimo drobljenec, to je za grah debela zrna. Drobljenec mešamo zelo počasi 20 do 25 minut, nakar ga pustimo, da se usede. Po desetih minutah začnemo drobljenec ponovno mešati in dogrevati do

40 stopinj in sicer ga mešamo toliko časa, da je vsak drobljenec za sebe. Do 40 stopinj dogrevamo zelo počasi, najmanj 20 minut, sicer pa čas mešanja ni vedno enak. Ko je drobljenec zadost trd, mu odstranimo sirotko in ga damo v model, to je posodo brez dna in položimo na čisto desko. Tu ga v 20 minutah trikrat obrnemo, nato ga damo v prtiček. V prtičku ga čez 30 minut zopet obrnemo in obtežimo z 2 do 4 kilogrami težkim predmetom na kilogram sira. Prvič ga obtežimo isto težo, ko ga damo v prtiček.

V modelu ostane hlebek 16 do 24 ur, v tem času pa ga stirikrat do sedemkrat obrnemo. Nato hlebek vzamemo iz modela in ga 24 do 26 ur pustimo v prostoru, ki ni hladnejši od 13 in ne toplejši od 22 stopinj in tudi v tem času ga je treba dvakrat obrniti, da se mu utrdi povsod enaka koža. Nato damo hlebek, če ni težji od kilograma in pol, za 24 ur v slano vodo, sicer mora biti v slani vodi nekoliko dlje.

Slanico pripravimo tako, da v 10 litrov vode prevremo 3,3 kilograma soli in na vsak kilogram sira dodamo še 3 dkg soli. Slanica je dobra 6 mesecev, če pazimo, da so siri čisti in ne pride v slanico kakšna druga umazanija. Predno damo sir v slanico, ga z mlačno vodo umijemo. Sir zori 5 do 8 tednov. Med zorenjem ga vsaj trikrat na tehen obrnemo in namažemo s slanicom. Ko je sir dozorel, ga damo v hladnejši prostor (vseh pet do osem tednov je bil na temperaturi od 13 do 22 stopinj), po možnosti bolj vlažen in še po dvakrat na tehen ga s slanicom umijemo.

Ciril Rozman

Sirovo slano pecivo

SIROVI SLANI ROGLJIČKI

POTREBUJEMO: 80 g moke, 80 g masla, 50 g naribana ementalca, 30 g naribana parmezana; za posipanje 100 g zmletega parmezana, papriko in sol.

Iz sestavin zamesimo testo, ki naj počiva na hladnem 30 minut. Nato ga zvaljamo v obliko valja in razrežemo na rezine. Posamezne rezine povaljamo v 5 cm dolge svaljke, na sredini nekoliko debelejše, in jih upognemo v rogljiče. Premažemo jih z rumenjakovim premazom in potresem in z mletim parmezonom. Specemo pri temperaturi 160 stopinj C.

SIROVE MIŠKE

POTREBUJEMO: 125 g moke, 60 g masla, 250 g mleka, 5 jaje, 250 g ementalca (narezanega na 7 mm velike kocke), sol in maščobo za cvrenje.

Iz sestavin, razen sira, pripravimo paljeno testo. Testo ohladimo in mu primešamo na kocke narezani sir. Z malo žlice oblikujemo miške. Med oblikovanjem pomakamo žlico v segreto maščobo, da se testo ne prime na žlico. Miške vlagamo v segreto maščobo. Hkrati položimo toliko kosov, da pokrivajo vso površino maščobe, ne da bi se med seboj stikali. Med cvrenjem posamezne miške večkrat obrnemo. Cvremo jih tako dolgo, da dobijo zlatorumen barvo.

Ta mesec na vrtu

Suhu listje na sadnem drevju moramo odstraniti, ker lahko upravičeno domnevamo, da so to goseničja gnezda. Za odstranjevanje goseničjih gnezd z višjih vej uporabljamo posebej za to pripravljene nože, ki odštipnejo vejico na poteg z vrvico. Takšnim goseničjim gnezdom tudi z energičnim zimskim škopljjenjem težko pridev do živega, zato je mehanično zatiranje najboljši izhod. Zapredke z mrčesom sežgemo. V zvitih listih ali v manjših goseničjih gnezdih prezimujejo (posebno v Pomurju) napol dorasle gosenice globovega belina. Gosenice poznamo po tem, da imajo po hrbtnu vzdolž telesa tri črne in dve rdeče rjavi progi. Ob množičnem pojavu globovega belina gošenice obzrojajo listje do reber in sadno drevje močno oslabi. Metulji so beli in se ločijo od kapusovega belina po tem, da na krilih nimajo temnih lis, temveč močne črne žile.

Prstančar odlaga sivo rjava jajčeca okrog drobnih vej v obliki prstanča; jajčeca prezimijo. Pozimi porežemo vejice, ki so obložene z jajčeci, ter jih sežgemo. Pred cvetenjem škopimo s kakšnim fosfornim škopivom. Spomladis najdemo gošenice prstančarja v redkih pajčevinastih zapredkih na vejah sadnega drevja pa tudi na nekaterih gozdnih listavcih.

Zaradi monilije posušene plodove, imenovane mumije, pozimi odstranimo in sežgemo. Monilija se pokaže na plodovih, ko sadje dozoreva. Rjave nagnite pege se hitro večajo, dokler ne segnije ves plod. Na površini rastejo sive ali rumene blazinice, plod pa se posuši v mumijo. Zgodaj spomladis se razvijejo na blazinastih plodničih mumij troši, ki lahko okužijo celo cvetje nekaterih sadnih vrst.

Mali zimske pedic (Operophtera brumata) je zelo razširjen škodljivec vsega sadnega drevja, le breskev ne mara. Pri nas so najbolj prizadete jablane in čenjevi nasadi; pogosto se spomladis pojavljajo gošenice v tako velikem številu, da uničijo na drevju vse zelenje (tam, kjer ne škopimo niti pozimi niti poleti)! Samice so brez pravih kril in imajo le krilne nastavke, s katerimi ne morejo leteti. Gošenice se premikajo s pednjanjem ter se zabubijo v zemlji. Metulji prilezejo iz zemlje v celinski Sloveniji konec oktobra, ko je že hladnejše, zato jim pravimo tudi zmrzličkarji: na Primorskem pa se pojavit proti koncu novembra. Samice plezajo po deblu v krošnjo, kjer vsaka odloži blizu 300 jajčec. To jim preprečimo z nastavljanjem lepilnih pasov, s katerimi opašemo ne samo debla, temveč tudi kole ob drevesih. Januarja pa te pasove, s katerimi smo jeseni preprečevali plezjanje samic malega zimskega pedica, snamemo in sežgemo.

Snežna plesen (Fusarium niveale) je bolezen, ki povzroča škodo na vrtnih trtah, kjer zaradi tega nastajajo preslegje s premerom pol metra ali celo več. Kjer je nevarnost snežne plesni, škopimo jeseni in pozimi z bakrenim apnom ali ortocidom ali zinebom v običajnih koncentracijah, brž ko se sneg stopi. S škopljjenjem ne moremo popolnoma zatreći snežne plesni, saj je njen povzročitelj v zemlji stalno navzoč. Mnogo lahko dosežemo samo s pravilnim gnojenjem trate: trate jeseni previdno gnojimo z dušikom, da ne pridejo prebuje v zimo. Tudi sestava travne mešanice je pomembna; za snežno plesen so posebno dozvetne šopulje in ljuljke.

Nov kotiček v stanovanju

Je že tako, da je prostora v stanovanju vedno premalo, posebno še danes, ko gradimo resnično majhna stanovanja: vsak kotiček, vsako steno, je zato treba koristno uporabiti. Velikokrat nam dela preglavice prav stena, kjer imamo okno. V dnevnih sobah ga navadno puščamo, da nameva v steni, le na debelo ga prekrijemo z zavesami, v sredini tankimi, prozornimi, ob straneh pa dekorativnimi. Morda postavimo, v kot še stojalo za rože. Na eno steno postavimo seveda omaro do stropa, ki zapolni prostor, da komaj dihamo, na drugo stran sedežno garnitura, v sredino pa

zakaj ne bi prostora izkoristili drugače, da bi naša dnevna soba, čeprav je majhna, »dihala« vse drugače. To dosegli, če bi namesto visoke in široke omare ob steni za police in zaprte dele omare uporabili prostor ob oknu. Sobe izgledajo veliko bolj prijetna in tudi veliko več prostora bi nam ostalo na voljo za gibanje v njej. Na strokovnjak opremo stanovanj, si je to dnevno sobo zamislil takole, kot vam prikazuje skica. Ni nujno, da bi moralis za takim opremo k mizarju. Danes se v naših trgovinah s pohištvtom dobi vrsta »komponibilnih« programov, iz katerih lahko stavimo takšne opreme. Okno bo imelo zdaj le rolo iz platna (Induplati Jarše izdelujejo enobarvnega, črtastega, v častega...); Res, le zakaj bi moralis imeti čez dan vedno zaveso na njem? Pogled ven, v naravo, bo dostiklo prijeti ši kot na belo, brezizrazno zaveso. Toliko, kot mi zakrivamo okna, jih menda nikjer. Na severu, pri Švedih, Norveških

Naš dojenček

Zaradi pretiranega oblačenja dojenčka pogosto vnamejo znojnice, kar povzroča na koži drobne, rdeče pikaste izpuščine (mozoljčke), ki hitro izginejo, če otroka manj oblačimo, kolpa pa kopanju posujemo s posipom. Tako izgine vnetje kože v prepuščenih delih skrbno umivamo in negujemo.

Sednost, to je vnetje kože na zadnjici in okrog spolovitih žlez, ki kaže v obliki močne rdečice, izpuščajev, včasih odruščajo ali manjših okroglih ranic. Nastane pri slabih negi, pri druzi in če predlogu puščamo otroka v mokrili ali umazanih plenicah, kjer imajo črevesne bakterije možnost razmnoževanja in učinkovati na kožo. Otroka je treba previjati, vezati predede pa umivati in mazati z zdravilnimi mazili. Posuditi tudi obsevanje s kremenčevim lučem, sončenje ali kamnikom obkladki.

Koprivnica, ki nastaja pri otrocih kot znak preobčutljivosti za nekatere vrste hrane, mazil, volnenega perila in mnoge druge stvari, se pri dojenčkih navadno kaže kot drobnejši izpuščaj v obliki trdih mehurčkov, razsutih na redko v manjših skupinicah pretežno po rokah in nogah, pa tudi drugod. Izpuščaj ni nevaren in kmalu izgine, če dojenček ne pride več v stil s povzročiteljem, ki ga pa dolgo ne odkrijemo med toliko možnimi. Včasih je koža občutljivost večja, teda nastaja po vsem telesu rdeča srbečepge in lise, možne so otekline vek, ustnic, stopal in. Pri večjih oblikah občutljivosti, katero sprožijo navadno okužbe dihal ali naležljive bolezni, dobimo celo krvavite po koži ali v notranjih organih. Takrat je treba otroka zdraviti v bolnišnici.

Pri močnem znojenju glave slabokrvnih, rahitičnih ali drugačnih dojenčkov rade nastajajo turom pod občutljivo na koži glave, zlasti zatilja. Zahtevajo zdravilni oskrbo. Preprečujemo jih s skrajno čistočo in pazimo, da otrok preveč ne poti. Vsa gnojna mesta naj bodo med zdravljenjem pokrita, da se jih otrok ne more dotikati in ne prenaša gnoja s perilom po zdravi koži, ki se hitro občutljivo zamazano perilo je treba prekuhati, roke umivati v razkužilu.

Predvsem pa otrok nikoli preveč ne oblačimo! Zrak in morata najti pot do otrokove kože, ker ga varuje povzročitelje bolezni. Pri nepravilni prehrani in pomajkanju vitaminov je otrok tudi občutljivejši in okužbe.

Moda

Mlade so z navdušenjem sprejeli novo športno modo – pajace, kombinezone ali kakšen izraz že hocete. Zunaj jih pravijo »overall«, kar pomeni obleko, ki jo nosimo čez vse druge. No, mladi jo korajno nosijo na ulici, v šoli, na družabnih večerjih, sila pripravno pa je takšne oblačilo tudi za doma, če je sešito iz mehkega blaga, mešanice bombaža in volne.

Namesto trenirke. Saj je dovolj široko, mehko. Zadnji sejem mode je pokazal, da so ogreti tudi naši modni kreatorji in predstavniki naša industrija. Pokazali so vrsto takihle za doma, ki ne bodo prišli prav samo mladi. Imamo primerno blago (lahko je tudi frotir), takle pajac za doma lahko tudi same seši pasu ga stisne elastika, odpreja se daleč in stranskih šivih ima žepe, rokavi so raglan. Zato ga lahko z vsega dozvetne šopulje in ljudi.

Se bolj prijetna, pa tudi bolj topla bo soba, če bomo strop obili z lesom.

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 31. JAN.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 4.50 Dnevni koledar - 5.30 Jutranja kronika - obvestila - 6.10 Prometne informacije - 6.20 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci! - 7.30 Iz naših sporedov - 8.08 Pionirski tečnik - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Panorama lahke glasbe - 11.05 Zapojimo pesem - OPZ OS Polhog Gradec - 11.20 Svetovna reportaža - 11.40 Zapojite z nami - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Veseli domaći načevi - 13.00 Danes do 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 14.05 Kulturna panorama - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.05 Spoznavajmo svet in domovino - Kotlje - 18.30 Iz dela Glasbene mladične Slovenije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladi mostovi - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za prijetno razvedrilo - 21.30 Oddaja za naše izseljence - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Z lažkimi notami po naši domovini - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Sobota na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Radi se jih poslušali - 13.35 Glasba iz Latinske Amerike - 14.00 Srečanja republik in pokrajij - 15.30 Hitri prsti - 15.45 Mikrofon za Branko Krner - 16.00 Naš podstek - Ota Pavel: Najdražji v srednji Evropi - 16.15 Lepe melodije - 16.40 Glasbeni casino - 17.35 Lahka glasba jugoslovenskih avtorjev - 18.00 Pol ure za chanson - 18.35 Naši kraji in ljudje - 18.50 Glasbena medija - 18.55 Razgledi po kulturni - 19.25 Športna sobota (prenosi in komentarji) - 21.15 Mala nočna glasba - 21.45 SOS - V soboto obujamo spomine - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konč program

kovinotehna
Biagovnica
FUŽINAR
JESENICE

NEDELJA, 1. FEB.

Prvi program

5.00 Dobro jutro! - 6.15 Danes je nedelja - Rekreacija - 7.00 Jutranja kronika - 7.30 Zdravo, tovariši vojaki! - 8.07 Radijska igra za otroke - Alenka Goljevček: Hiba (Premiera) - Skladbe za mladino - 9.05 Se pomnite, tovariši! - 10.05 Nedeljska matiša - 11.00 Pogovor s poslušalci - 11.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijske proizvajalce - 13.50 Pihalne godbe - 14.05 Humoreska teza tedna - Branislav Nušić: Humoreske - 14.25 S popevkami po Jugoslaviji - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Listi iz notesa - 16.20 Gremo v kino - 17.05 Popularne operne melodije - 17.50 Zabavna radijska igra - Johan Dickason Carr: Hudobni gostje - 18.00 Na zgornji polici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvezek - 22.20 Glasbena tribuna mladih - Skupni program JRT - studio - 23.10 Mozaik melodij in plesnih ritmov - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Nedelja na valu 202 - 13.00 V nedeljo se dobimo -

RADIO TRIGLAV JESENICE

Ponedeljek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Ponedeljkov športni pregled - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Čestitke ali Izbor domače glasbe

Torek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Delegati sprašujejo - Oddaja o NNNP - Čestitke

Sreda:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleni luč - Morda vas bo zanimalo - Čestitke

Četrtek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Naše zrcalo

Sport, glasba in še kaj - 19.30 Stereorama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.30 Novosti iz francoske diskoteki - 21.45 Karakteristike - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

kovinotehna
PRODAJALNE
NA GORENJSKEM

PONEDELJEK, 2. FEB.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 4.50 Dnevni koledar - 5.20 Rekreacija - 5.30 Prva jutranja kronika - obvestila - 6.10 Prometne informacije - 6.50 Dobro jutro, otroci! - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Iz naših sporedov - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.25 Ringraja - 8.40 Izberite pesmico - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za ... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - Vrt v februarju - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odu - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovenskih radijskih postav - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Ludvika Lesjaka - 20.00 Kulturni globus - 20.10 Iz naše diskoteke - 21.05 Glasba velikanov - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke iz jugoslovenskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevk jugoslovenskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja dixielanda - Viking Jazzband - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom Bob James in ansamblom - George Duke - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Krikli in šepitanja - 17.35 Iz partitur zabavnega orkestra RTV Ljubljana - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.00 Misel v pesem - 21.45 Jazz na II. programu - Pork Pie - George Duke - 22.15 Rezervirano za country glasbo - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

kovinotehna
ŽELEZNINA
JESENICE

SREDA, 4. FEB.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 4.50 Dnevni koledar - 5.20 Rekreacija - 5.30 Prva jutranja kronika - obvestila - 6.10 Prometne informacije - 6.50 Dobro jutro, otroci! - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Iz naših sporedov - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb - 9.05 Z radiom na poti 10.05 Rezervirano za ... - 11.35 Znano in priljubljeno (prenos Radia Maribor) - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Ivan Marolt: Uporaba zemljišč pod daljnovidom - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 14.05 Raznoljubiamo, ugotavljamo ... - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 "Loto vrtljake" - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Pesmi Stevana S. Mokranja v izvedbi APZ "Tone Tomšič", dirigent Jože Fürst - 18.15 Naš gost - 18.30 Kaj radi poslušajo - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Toneta Zagari - 20.00 Koncert za besedo - sonet - 20.25 Med komornimi skladbami za pihala in trobila Jeana Francaixa - 21.05 Giuseppe Verdi: Odlomki iz opere OTELLO - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revije slovenskih pevcev zabavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred polnočjo - The Jazz Composers orkestra - Terje Rypdal - 00.05 Nočni program - glasba

kovinotehna
OPREMA
MENGEŠ

TOREK, 3. FEB.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 5.30 Prva jutranja kronika - obvestila - 6.10 Prometne informacije - 6.50 Dobro jutro, otroci! - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Iz naših sporedov - 8.08 Z glasbenih sol - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za ... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Mojmir Wondra: Pospešeno bistrenje mošta oziroma mladega vina v velikih posodah - 12.40 Po domače - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših program - glasba

Drugi program

8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z velikimi zabavnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu (majhni ansamblji) - 16.00 Tokovi neuvrščnosti - 16.10 Pesmi Latinike Amerike - 16.40 Iz jugoslovenske produkcije zabavne glasbe - 17.35 Vprašanja telesne kulture - 17.40 Iz partitur zabavnih orkestrov - 18.00 Z orkestri in solisti - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.30 Melodije po poti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

Sobota:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naši odmevi - Čestitke ali Zabavni zvoki

Nedelja:

11.00 Mi pa nismo se uklonili - Koledar pomembnejših dogodkov iz preteklosti - Niedeljska kronika - obvestila - 12.00 Čestitke - Naši odmevi - Morda vas bo zanimalo

ČETRTEK, 5. FEB.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 4.50 Dnevni koledar - 5.30 Prva

krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Sotočje (iz studia Radia Maribor) - 18.45 Glasbena medija - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Privrška - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 S solisti in ansamblji JRT - 21.05 Radijska igra - Johan Ruggard: Crna mamba (prva izvedba) - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Reportaža na kratko - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz klub - Kurt Edelhagen - Robert Patterson Singers - Wes Montgomery - 17.40 Iz partitur orkestrov »Montemattis« in »Herbert Kuster« - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Besede v rocku - 20.50 10 minut z instrumentalno zasedbo - 21.00 Zavrtite, uganci ... - 22.00 S plesovalcem jazz - XXI. Mednarodni festival jazz Ljubljana 80. V. del: Marković - Gut sekret - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PETEK, 6. FEB.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 5.20 Rekreacija - 5.30 Prva jutranja kronika - obvestila - 6.10 Prometne informacije - 6.50 Dobro jutro, otroci! - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Iz naših sporedov - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Glasbena pravljica - 8.43 Naši umetniki mladim poslušalcem - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za ... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovenskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Jože Silec: Nadomestitev neposejanih ozimij - z drugimi primernimi poljskičnimi - 12.40 Pihalne godbe - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam ... - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 Richard Strauss: Suite valčkov iz opere »Kavalir z rozo« - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 15.35 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Razgledi po slovenski glasbeni literaturi: Marijan Lipovšček: Orglar - 18.30 S knjižnega trga - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z Alpskim kvintetom - 20.00 Uganite, pa vam zaigramo ... - 21.05 Oddaja o morju in pomorsčakih - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Petkov glasbeni mozaik - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Petek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Jazz v komornem studiu - Fats Waller - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena medija - 15.45 Vroče - hladno - 17.35 Odmevi z gora - To in ono s planinskega sveta - 18.30 Glasbena medija - 17.55 Vodomet melodij - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Revjalne paralele - 22.45 Zrcalo gneva - 22.55 Glasba za konec programa

Četrtek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleni luč - Morda vas bo zanimalo - Čestitke

Sreda:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Stop zeleni luč - Morda vas bo zanimalo - Čestitke

Četrtek:

16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.3

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 31. JAN.

8.30 Poročila - 8.55 Minigodci v glasbeni deželi - 9.05 Sebestjanova babica, danaka risana serija - 9.20 Z besedo in sliko - J. Tomatič: Pohorski steklar - 9.40 Tovarišja, mlađinska nadaljevanka TV Skopje - 10.10 Mali svet, otroška kontaktna oddaja TV Zagreb - 10.40 Slike s samotnih kmetij, dokumentarna oddaja - 11.00 Od refleksa do logike: Otkrov svet - 11.30 B. Ibanez: Traje in blato, španska nadaljevanka - 12.25 St. Anton: Smuk za moške, prenos - 13.40 Poročila - 15.40 Poročila - 15.45 Dajmo, naši! italijanski mlađinski film - 17.15 Košarka Crvena zvezda: Cibona, prenos - v odmoru propagandna oddaja - 18.55 Naš kraj - 19.10 Zlata ptica - 19.15 Risanka - 19.24 TV noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Srečanja - 21.45 Povej jim, da je Willy tukaj, ameriški film - 23.15 TV kažipot - 23.35 Poročila

21.25 Sportna sobota - 21.45 Feliton - 22.15 Glasbena oddaja

TV Zagreb I. program:

9.00 Zimski šolski spored - 10.00 Zimski šolski spored - 12.25 St. Anton: Smuk - 13.40 Zimski šolski spored - 14.45 M. Smoje: Veliko mesto - 16.00 Poročila - 16.05 TV koledar - 16.15 TV studio, otroška oddaja - 17.15 Košarka CZ: Cibona - 18.45 Poezija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Oliver Mandić in Beograd ponovi, zabavno glasb. oddaja - 21.00 Župan v Casterbridge - 21.50 TV dnevnik - 22.05 Polnočna promenada

kovinotehna
TOZD Tehnična trgovina

NEDELJA, 1. FEB.

9.10 Poročila - 9.15 Južina, madžarska mladiška oddaja - 9.55 J. Horvat: Maček pod čelado, nadaljevanka TV Zagreb - 10.55 St. Anton: Slalom za moške, prenos 1. teka - 12.00 Kmetijska oddaja - 12.55 St. Anton: Slalom za moške, prenos 2. teka - 14.00 TV kažipot - 14.50 Poročila - 14.55 Bijelo polje, dokumentarna oddaja TV Beograd - 15.25 Igre na snegu, posnetek iz Cavalesega (Italija) - 16.25 Prisluhimo tišini - 16.45 Športna poročila - 16.55 Norica iz Chaillota, angleški film - 19.15 Risanka - 19.22 TV noč - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 F. Slak: Krizno obdobje, TV drama - 21.25 35 mm, oddaja o filmu - 22.25 V znamenuju

Pavle Komel, glavni junak Kriznega obdobja, je študent psihologije, doma iz Pirana. Po enoletni prekinuti študiji se vraca v Ljubljano in tu se začne filmska zgodba. Spremljam ga nekaj dni, bolje rečeno noči, ko sledljeno sreča dekleti, ki ju mečejo iz stanovanja, ostane z njima čez noč, naslednji dan pa se odpravi na deželo delatanketo o TV programu. Srečuje in opazuje ljudi, najrazličnejše predstavnike družbe, ki mu vsak po svoje »sporočajo življenske izkušnje in nazore. Nepredviden zaplet dogodka sledi pričelje Pavleta v dom, kaj

Alan Bridges je film Zabloda postavl v čas nastanka samega romana, po katerem je napisal pred časom so bili dokončani prvi scenariji, ki dajejo načelne usmeritve razvoja Slovenskega leta 2000. Autorji oddaje Odprto za ustvarjalnost

naj počne sam s seboj, s študijem in z vsem, kar ga je vodilo po običajni, spreizkušenosti poti mlađega človeka.

Oddajnik II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Pravljica - 18.15 Znana, neznana Jugoslavija - 18.45 Športni grafikon - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Po poteh spoznanj - 20.50 Zagrebška panorama - 21.15 Društva Polanskeh, poljska nadaljevanka - 22.35 7 + 7, ponovitev zabavno glasbene oddaje

TV Zagreb I. program:

9.50 Poročila - 10.00 Po jutri se dan pozna - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Kmetijska oddaja - 14.00 Gledalci in TV - 14.30 Po sledi divjega lovca, češkoslovaški mlađinski film - 15.45 Nedeljsko popoldne - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Smoje: Veliko mesto - 21.10 Dnevi pod vodo, dokumentarna reportaža - 21.40 TV dnevnik - 22.00 Športni pregled

kovinotehna

OPREMA
MENGEŠ

TOREK, 3. FEB.

9.40 Schladming: Velesalam za moške, prenos 1. teka - 10.45 Zimski šolski spored, vključitev - 12.25 Schladming: Velesalam za moške, prenos 2. teka - 15.45 Velesalam za moške, posnetek iz Schladminga - 17.05 Poročila - 17.10 Sebastianova babica, zadnji del daneške risane serije - 17.25 Jugoslovanski narodi v pesmi in plesu: Tanec, 6. del - 17.55 Pisani svet: Dopoldne fabrika, popoldne kmetija - 18.35 Obzornik - 18.45 Mostovi - Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost - 19.00 Knjiga - 19.15 Risanka - 19.24 TV noč - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 W. Reymont: Obljubljena dežela, zadnji del poljske nadaljevanke - 21.40 V znamenuju - 21.55 Iz koncertnih dvoran: D. Šoštaković - Simfonija št. 8

Pred časom so bili dokončani prvi scenariji, ki dajejo načelne usmeritve razvoja Slovenskega leta 2000. Autorji oddaje Odprto za ustvarjalnost

Alan Bridges je film Zabloda postavl v čas nastanka samega romana, po katerem je napisal

so te »scenariste« poiskali, da bi povedali, do kam so prišli v raziskavah, kakšen je položaj v gospodarstvu, prostorskem planiranju in družbenih odnosih danes in kaj lahko, samo v načelnih predvidevanjih, pričakujemo v naslednjih dvaletih letih.

kovinotehna
ŽELEZNINA
JESENICE

Oddajnik II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Majskie igre, otroška oddaja - 18.15 Splošna ljudska obramba - 18.45 Vojvodinski zbori - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Aymee: Mož, ki je hodil skozi stene, francoska drama - 21.00 Zagrebška panorama - 21.20 Innsbruck: EP v umetnostnem drsanju - pari, posnetek v vključitev v prenos (do 23.00)

TV Zagreb I. program:

17.40 Poročila - 17.45 Majske igre - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Gospic - 18.45 Danes v skupščini - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Izbor v sredo - 21.15 Portreti revolucionarjev - 22.00 TV dnevnik - 22.15 Pop godba

Oddajnik II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Majskie igre, otroška oddaja - 18.15 Splošna ljudska obramba - 18.45 Vojvodinski zbori - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Razvoj popularne glasbe - 20.55 Zgodbe iz muzeja revolucije - 21.40 Zagrebška panorama - 22.06 Cas podvigov, dokumentarna oddaja (do 22.35)

TV Zagreb I. program:

17.40 Poročila - 17.45 Majske igre - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Gospic - 18.45 Danes v skupščini - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Izbor v sredo - 21.15 Portreti revolucionarjev - 22.00 TV dnevnik - 22.15 Pop godba

kovinotehna

san scenarij, torej v pozna trideset leta. S tem pa ni nič izgubil na sodobnosti zgodbe, kajti prepoznavnost problema je danes prav tako jasna kot je bila nekoč. Ježovi med sloji v angleški družbi obstajajo in v tem je izpovedni pomen tega filma. Odlikuje ga izredna režija in odlična igra, predvsem Roberta Shawa in Sarah Miles.

Oddajnik II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Majskie igre, otroška oddaja - 18.15 Splošna ljudska obramba - 18.45 Vojvodinski zbori - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Aymee: Mož, ki je hodil skozi stene, francoska drama - 21.00 Zagrebška panorama - 21.20 Innsbruck: EP v umetnostnem drsanju - pari, posnetek v vključitev v prenos (do 23.00)

Oddajnik II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Majskie igre, otroška oddaja - 18.15 Splošna ljudska obramba - 18.45 Vojvodinski zbori - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Aymee: Mož, ki je hodil skozi stene, francoska drama - 21.00 Zagrebška panorama - 21.20 Innsbruck: EP v umetnostnem drsanju - pari, posnetek v vključitev v prenos (do 23.00)

TV Zagreb I. program:

17.40 Poročila - 17.45 Majske igre - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Gospic - 18.45 Danes v skupščini - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Izbor v sredo - 21.15 Portreti revolucionarjev - 22.00 TV dnevnik - 22.15 Pop godba

kovinotehna

TEHNIKA
MENGEŠ

ČETRTEK, 5. FEB.

9.00 TV v šoli: TV koledar, Matematika, Kemija, Lastnosti živilih bitij - dihanje, - 10.00 Zimski šolski spored (do 13.15) - 10.00 Narodna glasba - 12.00 Kmetijska oddaja - 14.00 Gledalci in TV - 14.30 Po sledi divjega lovca, češkoslovaški mlađinski film - 15.45 Športna poročila - 16.00 Risanka - 16.30 TV dnevnik - 17.00 Športni pregled

Oddajnik II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Majskie igre, otroška oddaja - 18.15 Splošna ljudska obramba - 18.45 Vojvodinski zbori - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Aymee: Mož, ki je hodil skozi stene, francoska drama - 21.00 Zagrebška panorama - 21.20 Innsbruck: EP v umetnostnem drsanju - pari, posnetek v vključitev v prenos (do 23.00)

Oddajnik II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Majskie igre, otroška oddaja - 18.15 Splošna ljudska obramba - 18.45 Vojvodinski zbori - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Aymee: Mož, ki je hodil skozi stene, francoska drama - 21.00 Zagrebška panorama - 21.20 Innsbruck: EP v umetnostnem drsanju - pari, posnetek v vključitev v prenos (do 23.00)

TV Zagreb I. program:

17.40 Poročila - 17.45 Majske igre - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Gospic - 18.45 Danes v skupščini - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Studio 2 - 22.00 V znamenuju - 22.15 Innsbruck: EP v umetnostnem drsanju - pari, posnetek v vključitev v prenos (do 23.00)

kovinotehna

BLIŽNJA SREČANJA 3. VRSTE

ZLATA ob 17. ur. austral. bar. VAL ob 20. ur.

5. februarja amer. bar. fant. BLIŽNJA SREČANJA 3. VRSTE

Bohinj - Boh. Bistrica

31. januarja amer. bar. MOČNI CINC ob 18. ur.

1. februarja amer. bar. zabar. POTEPUHI ob 18. ur. slov. bar. NEŽNO ob 20. ur.

5. februarja amer. bar. fant. BLIŽNJA SREČANJA 3. VRSTE

Slovenia Loka SORA

30. januarja nem. satira PLOČEV BOBEN ob 17.30 in 20. ur.

31. januarja in 1. februarja ang. LEŽNI KRIZEC ob 17.30 in 20. ur.

Zelexnik OBZORJE

30. januarja ang. vojni ZELEN ZEC ob 20. ur.

31. januarja nem. satira PLOČEV BOBEN ob 20. ur.

1. februarja amer. akcij. STROJ ob 18. ur.

Jesenice RADO

30. januarja amer. držb. drama MALA ob 17. in 19. ur.

31. januarja in 1. februarja ang. SKRIVNOSTNI UGRABITELJ ob 19. ur.

2. in 3. februarja ang. krim. JACK - JAVNA HISI V SING ob 17. in 19. ur.

4. februarja nem. pust. SLOVO GA POGLAVARJA ob 17. in 19. ur.

Jesenice PLAV2

30. januarja ital. POLICIJA GANGSTERJEM ob 18. in 20. ur.

31. januarja in 1. februarja ang. SKRIVNOSTNI UGRABITELJ ob 18. in 20. ur.

2. in 3. februarja nem. SKRIVNOSTNI UGRABITELJ ob 18. in 20. ur.

5. februarja nem. SLOVO VELIKE GLAVARJA ob 18. in 20. ur.

Dovje Mojstrana

31. januarja amer. CAROVNIK PAULIJA ob 19. ur.

Kranjska gora

31. januarja nem. POROČILO PAULIJA ob 20. ur.

4. februarja ang. VELIKI JACK NA HISI V SINGAPURU ob 20. ur.

ga načrta - 18.45 Met show - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Teleskopija: Žganar Vasa Čubrilović - 20.00 izbi... - 23.00 24 ur

TV Zagreb I. program:

17.40 Poročila - 17.45 Jezovi med sloji v angleški družbi obstajajo in v tem je izpovedni pomen tega filma. Odlikuje ga izredna režija in odlična igra, predvsem Roberta Shawa in Sarah Miles.

Oddajnik II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Majskie igre, otroška oddaja - 18.15 Splošna ljudska obramba - 18.45 Vojvodinski zbori - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Aymee: Mož, ki je hodil skozi stene, francoska drama - 21.00 Zagrebška panorama -

KOMPAS
TOZD hotel
Kranjska gora

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. VODJE STREŽNIH OBRATOV HOTELA ALPINA

izobrazba: srednja ali višja

pogoji: izpit za VKV natakarja.

- aktivno znanje enega tujega jezika in pasivno znanje dveh tujih jezikov.
- izpit iz higienškega minimuma.
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.
- poskusno delo 3 meseca.
- soba s sanitarijami zagotovljena

2. ELEKTRIKARJA

izobrazba: KV delavec

Pogoji:

- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj.
- poskusno delo 2 meseca

3. INSTALATERJA, KLJUČAVNIČARJA

izobrazba: KV instalater ali KV ključavničar.

pogoji:

- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj.
- poskusno delo 2 meseca

4. VODJE IZMENE V KUHINJI

nedoločen čas

pogoji:

- izpit za VKV in izpit iz higienškega minimuma.
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj.
- poskusno delo 2 meseca

PERSONALNEGA VRATARJA

nedoločen čas

izobrazba: osnovna šola

pogoji:

- 6 mesecev ustreznih delovnih izkušenj.
- poskusno delo 1 mesec.
- delo v dveh izmenah v času od 6.00–14. in od 14. do 22. ure

Rok za prijavo je 15 dni od objave. Kandidati naj svoje prošnje z dokazili o izobrazbi in strokovnih ter delovnih izkušnjah pošljejo komisiji za delovna razmerja.

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta mesta oziroma naloge
v Sektorju vzdrževanja letal.

1. ČIŠČENJE NOTRANJOSTI LETAL

Zaposli se želimo 3 delavce za nedoločen čas s polnim delovnim časom, akontacija OD približno od 5.300 do 6.200 din. Delavec bo opravljaj delo na Brniku.

Pogoji:

- dokončana ali nedokončana osnovna šola.
- izpolnjevanje pogojev za gibanje na letališču in obmejnem področju.
- predvideno je trimesečno poskusno delo

2. ČIŠČENJE ZUNANJOSTI LETAL

Zaposli se želimo 1 delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom, akontacija OD približno od 5.600 do 6.580 din. Delavec bo opravljaj delo na Brniku.

Pogoji:

- dokončana ali nedokončana osnovna šola.
- izpolnjevanje pogojev za gibanje na letališču in obmejnem področju.
- predvideno je trimesečno poskusno delo

Vloge naj kandidati pošljejo na naslov Inex Adria Aviopromet, Ljubljana, Titova 48, v 15 dneh po objavi.

ISKRA
Industrija za telekomunikacije,
elektroniko in elektromehaniko
Kranj

Komisija za delovna razmerja TOZD TOVARNA STIKAL KRAJ ponovno objavlja prosta dela in naloge

1. VODJE MONTAŽE STIKAL

Pogoji:

- visokošolska ali višješolska izobrazba strojne, elektro ali organizacijsko-proizvodne smeri,
- večletne ustrezone delovne izkušnje

2. VODJE MONTAŽE STIKALNIH NAPRAV

Pogoji:

- visokošolska ali višješolska izobrazba elektro smeri.
- večletne ustrezone delovne izkušnje

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Iskra Elektromehanika Kranj, kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj.

DELAWSKA UNIVERZA ŠKOFJA LOKA

VPISUJE V II. SEMESTER
SOLSKEGA LETA 1980/81
V 6., 7. IN 8. RAZRED OS-
NOVNE SOLE ZA ODRA-
SLE.

Prijave zbiramo do 20. februarja 1981. Prijavite se lahko pismeno na naslov Delavska univerza Škofja Loka, Mestni trg 38, ali osebno v pisarni Delavske univerze v osnovni šoli Peter Kavčič (za Namom) od 14. do 19. ure.

Pričetek predavanj bo v začetku marca.

ZIVINOREJSKI VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE KRAJN

DEŽURNI VETERINARI

od 30. 1. do 6. 2. 81

Za občini Kranj in Tržič
BEDINA Anton, dipl. vet., Kranj, Betonova 58, tel. 23-518
LOKAR Franc, dipl. vet., Kranj, Zanova 12, telefon 23-916

Za občino Škofja Loka
HABJAN Janko, dipl. vet., Žiri 130, tel. 69-280
KRIŽNAR Miro, dipl. vet., Godešič 134, tel. 62-130

Za občini Radovljico in Jesenice
PAVLIC Franc, dipl. vet., Zasip, Stagne 24, tel. 77-839

Dežurna služba pri Živinorejskem veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slaveca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinitveno.

DEŽURNE TRGOVINE VELETRGOVINE

dne 31. 1. 1981

MARKET
BOHINJSKA BISTRICA
Trg svobode 1

SAMOPOSTREŽBA
Bled, Prešernova 48

MARKET
ZGORNJE GORJE 11/a

SAMOPOSTREŽBA
RADOVLJICA, Kranjska 11

Čevljarna RATITOVEC Zeleznički

Objavlja prosta dela in naloge

PRODAJALCA OBUTVE

Pogoji:

- KV prodajalec.
- delo je v dveh izmenah in se združuje za določen čas

Prijave, sprejemamo 15 dni po objavi, katere pošljite pismeno z dokazilom na gornji naslov.

AVTO MOTO DRUŠTVO TRŽIČ

vabi kandidate za voznike motornih vozil A in B kategorije na tečaj iz cestno prometnih predpisov in praktično vožnjo.

Tečaj se prične v ponedeljek, 2. februarja 1981 ob 17. uri v Tržiču, Ulica heroja Bračiča 4.

Vse informacije dobite v društveni pisarni ali na telefonu 50-045

GOSPODARSKA ZBORNIČA SLOVENIJE LJUBLJANA

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

DEBATNEGA STENOGRADA

za določen čas, za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu

pri Medobčinski gospodarski zbornici za Gorenjsko Kranj, Cesta JLA 16.

Pogoji: - stenodaktilograf – administrativni tehnik ali ekonomski tehnik.
- znanje stenografije in strojepisja in 1 leto delovnih izkušenj

Oblikovanje osebnega dohodka je urejeno s samoupravnim sporazumom o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebno in skupno porabo delavcev GZS.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili v 15 dneh po objavi na naslov Medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko, Kranj, JLA 16.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izbiri.

SKUPŠČINA OBČINE ŠKOFJA LOKA Občinska popisna komisija

vabi k sodelovanju

STUDENTE, UPOKOJENCE in OSTALE OBČANE, ki so pripravljeni sodelovati kot

POPISOVALCI IN INŠTRUKTORJI

pri izvedbi popisa prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v občini Škofja Loka

Za pripravo na popis in sodelovanje pri popisu si morate rezervirati celodnevni čas od 25. 3. do 20. 4. 1981.

Za popisovalce je pogoj srednja strokovna izobrazba, za inštruktorje pa višja.

Delo bo nagrajeno po kriterijih, ki so enotni za SR Slovenijo.

V kolikor želite sodelovati, pošljite Popisni komisiji pri SO Škofja Loka, najkasneje v 10 dneh po objavi tega razpisa v rokopisu sestavljenem vlogo, ki naj vsebuje:

1. Priimek in ime
2. Rojstni datum
3. Naslov prebivališča
4. Podatek o izobrazbi
5. Ali kandidirate za popisovalca ali za inštruktorja
6. Ali ste pripravljeni sodelovati kot popisovalec, če bo kandidat za inštruktorje preveč,
7. Lastnorocni podpis

Občinska popisna komisija

ŽELEZARNA JESENICE

TOZD ENERGETIKA
Jesenice

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Energetika z dne 21. 1. 1981 in v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih objavljamo prosta dela oziroma naloge:

STROJNIKA STIKALNIČARJA HE GORJE,

sifra 3125, D-3, 7. ktg., 1 oseba

Pogoji: - poklicna šola elektro ali strojne smeri,
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni na kadrovski sektor Železarne Jesenice z oznako za TOZD Energetiko.

Posebne prijavnice dobite v sprejemni pisarni kadrovskoga sektora ali pri kadrovnikih.

OSTALO

Iščem VARSTVO v dopoldanskem času, za 10-mesečno hčerko, v bližini sodišča. Ožek, Moša Pijade 9, Kranj 814

Iščem žensko za nekajurno pomoč v 4-članski GOSPODINJSTVU v Kranju. Informacije po tel. 22-620 809

Nujno potrebujem 7-urno VARSTVO za 3 mesece starega dojenčka, v dopoldanskem času. Informacije po tel. 21-672. Kajfež Moša Pijade 6, Kranj 810

EKSPRES OPTIKA

KRAJN

Tavčarjeva 1

(nasproti Delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navdnimi in s specialnimi lečami.

Izdelujemo na recept in brez njega.

SE PRIPOROČAMO!

NAJDENO

13. 1. 1981 smo našli mlado PSIČKO svetlo rjave barve pri kasarni Stane Žagar. Lastnik naj se javi po tel. 23-905 722

OBLETNICA

29. januarja mineva leto dni, odkar nas je tiho, a za vedno zapustil naš dragi mož in oče

JOŽE RŽEK

iz Srednje vasi v Poljanski dolini

Čas beži svojo pot, a grenka bolečina v srcih ostaja.

Vsem, ki se ga spominjate, iskrena hvala!

Vsi njegovi!

Srednja vas, Gorenja vas, Letence, Tenetiše, Miaka, Vavta vas

V 80. letu življenja je tiho odšel od nas naš ljubi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE JERMAN

Štirnova ul. 10 – Primskovo

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 30. januarja 1981, ob 14.30 izpred mrliske vežice na kranjskem pokopališču.

Zaluoči: žena Francka, sinovi Franci, Cveto, Marjan in hčere Jožica, Marija, Cvetka z družinami ter drugo sorodstvo

Kranj, 28. januarja 1981

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi dragega moža, sina, očeta in starega očeta

JOŽETA DOKLA st.

Se zahvaljujemo delovnim organizacijam: Živila, ABC Pomurka, Kokra, restavracijama Jelen in Stari Mayer, posebno sodelavcem iz Globusa, prijateljem, sosedom, znancem in vsem ostalim za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje, pomoč in spremstvo na zadnji poti.

Zaluoči: žena Terezija, mama, sinova Jože in Dušan ter hčerki Nada in Vera z družinami ter drugo sorodstvo

Kranj, 26. januarja 1981

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame in tete

MARIJE ERŽEN

roj. Šiler

Se toplo zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani in pomagali. Iskrena hvala vsem za darovano cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo na zadnji poti. Se posebno se zahvaljujemo zdravniku dr. Bajžlu, ki se je še posebej trudil za njeno zdravje. Zahvaljujemo se tudi g. župniku iz Stražišča za lep pogrebni obred.

Vsi njeni!

Stražišče, 23. januarja 1981

stil kamin

- ODPRTI KAMINI
- VRITNI GRIL KAMINI
- ORODJE, OPREMA, DODATKI

Proizvodnja, montaža, finalizacija vseh vrst odprtih kaminov s popolnim sek. ogrevanjem zraka in radiatorske vode (15.000 kcal/h)

ZUPAN Janez, Maistrova 1, 61234 MENGES, tel. 061/737-562

OBVESTILA

ČISTIM talne obloge. Zupan Erika, Tomšičeva 40, Kranj, telefon 25-242 – Jelovčan 10916

TERMOAKUMULACIJSKE PEČI, čistim, popravljam in montiram. Telefon 061-737-466 189

ROLETE: naročite ŠPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 064-75-610 585

INSTALACIJE centralne kurjeve, vam naredim hitro in strokovno. Jože Kleindienst, Brezje 27 718

Popravljam vse vrste TRANSISTORSKIH SPREJEMNIKOV, GRAMOFONOV, KASETOFO-NOV. Mulej Silvo, Staneta Zagaria 57 pri plinarni 719

GRADITELJI! Če potrebujete načrte za novogradnje. Pišite pod šifro: Ugodno – pravočasno 720

